

TECZKA Nr 7

Dokumenty działalności Delegata Rządu i Skarbu Narodowego R.P. w R.S.A., Andrzeja Stanisława Jasinkowicza, 1979-1980, (1-64):

1. KORESPONDENCJA - 1979 r., (1-11),
2. APELE, BIULETYN - Podstawy Legalizmu o Konstytucyjnym Rządzie R.P. w Londynie i artykuł z „Dziennika Północy”, 15.03.1980 r. odnośnie funduszu na Skarb Narodowy (12-21),
3. ZAPROSZENIE K. Sabota, Prezesa Rady Ministrów R.P. w Londynie dla A.S. Jasinkowicza, z prośbą o wzięcie udziału w Komitecie Honorowego na Świątyni Ljard Jedności z Haluzacym Krajem, 1-2 września 1979 r. KOMUNIKAT nr 1 Komitetu Organizacyjnego Ljardu. Wywiad z „Dziennika Północy” z fałszywą informacją o Ljardzie - 23.08.1979 r. i Północy wywiad finansowe na akcje Niepodległościowe, (22-26),
4. KORESPONDENCJA odnośnie projektu Medalu Pamiątkowego dla Ojca Świętego i wykaz zebranych funduszy na ten cel, (27-39),
5. SPRAWOZDANIA FINANSOWE za r. 1979-1980, (40-59),
6. SPRAWOZDANIA działalności Głównej Komisji Skarbu Narodowego w Londynie za rok 1980 i KOMUNIKATY INFORMACYJNE Skarbu Narodowego: styczeń-maj-lipiec 1979 i lipiec-listopad 1980, (40-59).

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA
Biuro

42, EMPEROR'S GATE,
LONDON, SW7 4HJ
Tel.: 01-373 9124

①

9 lutego, 1979

Komisja Skarbu Narodowego
Fairdale
3 Oak Rd,
Johannesburg

Szanowni Panowie,

Główna Komisja potwierdza z podziękowaniem odbiór:

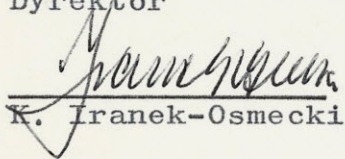
1. Sprawozdania finansowego na rok 1978,
2. Czeku na £607.35. Z tej sumy zaliczono £589.89 na Skarb Narodowy i sumą tą uznaje się konto tamt. Komisji.

Prosimy uprzejmie o podanie wysokości salda na koniec 1978 r.
w posiadaniu Komisji.

Czy suma £607.35 odpowiada R.1060.00?

Z poważaniem,

Dyrektor

K. Iranek-Osmecki

2

19.2.1979.

Skarb Narodowy
Główna Komisja
42 Emperor's Gate
London SW7 4HJ.

Szanowni Panowie,

Potwierdzam z podziękowaniem odbiór listu Panów z dnia 9go lutego b.r. i załączam sprawozdanie kasowe komisji Johannesburg za ubiegły rok, podpisane przez komisję rewizyjną. Załączam również listę osób, które wpłaciły więcej, niż £10 w zeszłym roku. Byłbym zobowiązany, jeżeli Panowie mogliby mi przysłać listę osób odznaczonych Odznaką Skarbu Narodowego, a mieszkających na terenie Poł. Afryki i Rodezji.

Pozostaję z powazaniem

A.S. Jasiukowicz

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA
BIURO

42, EMPEROR'S GATE, 3
LONDON, SW7 4HJ
Tel.: 01 - 373 9124

16 marca, 1979 r.

W. Pan A.S. Jasiukowicz,
Prezes Komisji Skarbu Narodowego,
3 Oak Rd., Fairvale,
Johannesburg 2192.
S. Africa.

Szanowny Panie Prezesie,

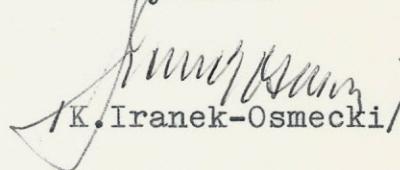
Przesyłamy w załączeniu 24 listy wyrażające podziękowanie za dary złożone na Skarb Narodowy i zawiadamiające ofiarodawców o wpisaniu tych darów do Złotej Księgi Emigracji.

Prosimy uprzejmie o doręczenie tych listów ofiarodawcom, gdyż adresów ich nie posiadamy.

W wykazach osób odznaczonych Medalem Skarbu Narodowego, pochodzących z Afryki Poł. znajdujemy tylko nazwisko J.A.M. Ołpiński - odznaczony złotym medalem w 1974 roku, dyplom Nr. 2123.

Łączymy wyrazy poważania,

Dyrektor

/K. Iranek-Osmecki/

Die Vereinigung von Polen
in Süd-Afrika

Association of Polish Settlers
in South Africa
21 marca, 1979 r.

JOHANNESBURG
SOUTH AFRICA

WPan K.Iranek-Csmecki
Dyrektor
Główna Komisja Skarbu Narodowego
42, Emperor's Gate
London SW7 4HJ

Szanowny Panie Dyrektorze,

Uprzejmie dziękuję za list z dnia 16go marca b,r.
i za listy do ofiarodawców, które prześle pod odpowiednie adresy.
W załączeniu przesyłam kopję rachunku, który
mi przysłał dr.F.Kałuza - wydaje się, że i on dostał odznaczenie złotym
Medalem Skarbu Narodowego.

Załączam wyrazy powazania

A.S.Jasłukowicz

SKARB NARODOWY

GŁÓWNA KOMISJA
BIURO.

42, EMPEROR'S GATE,
LONDON, SW7 4HJ
Tel.: 01 - 373 9124

5

29 marca, 1979 r.

W.Pan A.S.Jasiukowicz,
Prezes Komisji Skarbu Narodowego,
3 Oak Rd., Fairvale,
Johannesburg 2192,
Republ. of South Africa.

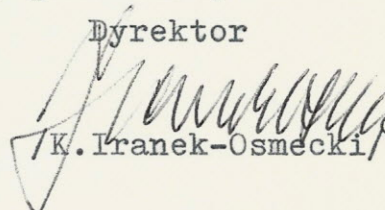
Szanowny Panie Prezesie,

Dziękujemy za list Pana z dn.21 b.m.
i nawiązując do naszego listu z dn.16 b.m., wyjaśniamy, że poda-
liśmy w nim tylko nazwisko p.J.A.M.Ołpińskiego, jako odznaczonego
Złotym Medalem Skarbu Narodowego w 1974 roku, sądząc, że osoby
odznaczone już za kadencji Pana Prezesa były Mu znane.

Dla uzupełnienia podajemy, że 6 lutego
1978 roku zostali odznaczeni Złotym Medalem Skarbu Narodowego
pp. mjr.T.Kawalec, Dr.F.Kałuża, E.J.de Virion, M.Z.Snihur i
T.Barski.

Łączymy wyrazy poważania,

Dyrektor

/K. Iranek-Osmecki/

30.VII.1979.

6

Skarb Narodowy
Główna Komisja
Prezydjum

Szanowni Panowie,

Uprzejmie dziękuję za list z dnia 9go b.m.
i za zaproszenie na Światowy Zjazd Jedności z Walczącym
Krajem. Niestety z powodu przewlekłej choroby żony jak również
z powodów finansowych nie będę mógł w tym roku wyjechać z tego
kraju.

Rada Polonii zwróciła się do p. Marjana
Snihura z Salisbury z prozbą o reprezentowanie wszystkich
organizacji polskich z terenu Poł. Afryki i Rodezji na Zjeździe.
Ze swej strony udzię p. Snihurowi pełnomocnictwa na reprezen-
towanie również komisji Skarbu Narodowego Johannesburg.

Załączam wyrazy poważania

A.S. Jasiukowicz
przewodniczący

Skarb Narodowy
Główna Komisja.

27. 9. 79.

Szanowni Panowie,

Potwierdzam z podziękowaniem
odbior okólnika z dnia 17go sierpnia. Uprzejmie
proszę o przystanie mi pouta lotniczą, możliwie
jak najwcześniej po jej ukazaniu się, odezwy
Prezydenta R.P. z okazji 30ej rocznicy powstania
Skarbu. Proszę również o przystanie materiału
pomocniczego, wymienionego w powyższym okólniku

Złączam wyraz powierania

A. Jasikowicz

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA
BIURO.

42, EMPEROR'S GATE,
LONDON, SW7 4HJ

Tel.: 01-373 9124

2 października, 1979 r.

W. Pan Andrzej Jasiukowicz,
Prezes Komisji Skarbu Narodowego
na Afrykę Południową,
Johannesburg.

Szanowny Panie,

Diękujemy za list z dn. 27 ub. m. i zawiadamiamy,
że dziś wysłaliśmy tekst odezwy Prezydenta R.P. oraz broszurki
i ulotki związane z XXX-leciem Skarbu Narodowego /lotn. printed
matter/.

Jednocześnie zawiadamiamy uprzejmie, że Główna
Komisja Skarbu Narodowego przyznała Panu odznaczenie Srebrnym
Medalem Skarbu Narodowego za ofiarną i wydajną pracę w kierunku
odzyskania suwerenności i całości demokratycznego Państwa Polskiego.

Życząc dalszej owocnej pracy w tym zakresie, jak
również pomyślności osobistej, łączę wyrazy poważania,

Dyrektor
K. Trzeciak
/K. Trzeciak/

zał., - DYPLOM.

SKARB NARODOWY
KOMISJA JOHANNESBURG

9

3, OAK ROAD
FAIRVALE
JOHANNESBURG 2192
10. 10. 1979.

W Pan K. Trzeciak
Skarb Narodowy
Główna Komisja
Biuuro.

Szanowny Panie Dyrektore,

Potwierdzam z podziękowaniem
odbiór listu Pana z dnia 29. 6. m. oraz ulotek i
broszurek przesłanych osobno.

Proszę w moim imieniu
złożyć podziękowanie Głównej Komisji Skarbu Narodowego
za odznaczenie mnie Srebrnym Medalem Skarbu Naro-
dowego i wyrazić moją głęboką wdzięczność za nies-
podziwiane wyróżnienie.

Załączam wyrazy powierzenia
A. Jasiukiewicz

26. X. 1979.

10

Dziękuję, raz jeszcze za daninę na Skarb w ubiegłym roku i w trzydziestą rocznicę powstania Skarbu Narodowego zwracam się do z gorącą prośbą o dalsze poparcie.

W 1978r. ogólna suma wpłacona na skarb z całego świata wyniosła £ 43685, z czego £ 9292 zostało pochłonięte przez wydatki administracyjne. Z naszego terenu całkowita suma wpłacona w ciągu tego roku zostanie przekazana do Głównej Komisji w Londynie. Wydatki administracyjne pokrywam osobiście.

Złota Księga Emigracji: decyzje Prezydium Głównej Komisji Skarb od 1.1.79 tylko dane od £ 25 (R45) wzwyż będą wpisywane do Złotej Księgi.

Londyn, 3.12.1979

11

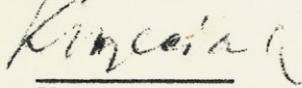
Otrzymują:

Skarbnicy Ogniw
Skarbu Narodowego

Przypominamy, że sprawozdania finansowe winny wpłynąć do Główniej Komisji nie później jak 31 stycznia, 1980. Prosimy usilnie o przestrzeganie tego terminu.

Sprawozdania winny być sporządzane według załączonego wzoru.

Dyrektor

K. Trzeciak

TRZYDZIESTOLECIE SKARBU NARODOWEGO

W październiku bieżącego roku przypada 30-ta rocznica ustanowienia Skarbu Narodowego, dekretem Prezydenta R. P. z 14.X.1949.

Podobnie, jak to bywało w latach ubiegłych rocznicę tą - zamykającą się dziesiątkiem lat - upamiętnimy w godny tego sposób. Przez urządzenie związanych z tą datą wystąpień publicznych i zestawienie 30-letniego dorobku Skarbu Narodowego, wykażemy do jakiego stopnia instytucja nasza przyczyniła się do zachowania legalizmu. Złożymy świadectwo, że wynikami naszej pracy dajemy podstawę materialną do prowadzenia akcji niepodległościowej. Przypomnimy, że z podobnych okresów w naszych dziejach, wyciągnęliśmy odpowiednie wskazówki i potrafiemy - chociaż z obcych ziem - służyć sprawie niepodległości. Rozmiary naszej ofiarności na cele związane z akcją niepodległościową wykażą, czy z zadań, jakie stanęły przed emigracją polityczną zdaliśmy egzamin.

Dla ułatwienia zorganizowania rocznicowych wystąpień publicznych, Główna Komisja przygotowała materiał pomocniczy, z którego, w miarę potrzeby, krajowe i lokalne ognia mogą korzystać. Materiał ten wysyłamy oddzielnymi przesyłkami lotniczymi. Zawiera on zarys historyczny, jak pracowały w różnych okresach naszych dziejów, podobne do naszej, instytucje. Materiał ten sumuje wyniki cyfrowe obecnego Skarbu Narodowego, mieści ciekawsze utwory mogące wejść do programów urządzanych przez ognia terenowe imprez.

Główna Komisja Skarbu Narodowego planuje zorganizowanie 21.X.1979, w 30-ą rocznicę wystąpienia publicznego w Londynie, przy współudziale przedstawicieli Rządu R.P., Rady Narodowej R.P., Głównej Komisji Skarbu Narodowego oraz przedstawicieli jego ogniw lokalnych z W. Brytanii. Tematem - na tle zarysu historycznego - będzie przedstawienie zebranej publiczności - aktualnego stanu organizacyjnego, przebiegu prac, osiągnięć i napotykanych trudności związanych z działalnością Skarbu Narodowego w wolnym świecie. Przedstawiciele Rządu R.P. i Rady Narodowej R.P. przedstawiają całą gamę ich powiązań ze Skarbem Narodowym.

Wystąpienie to będzie nagrywane i nadawane przez radio do Polski oraz na taśmy dla wewnętrznego użytku. Ognia Skarbu Narodowego, krajowe i lokalne, pragnące taśmy te wykorzystać dla własnych wystąpień, będą mogły je otrzymać na żądanie.

Podając te dane do wiadomości ogniw krajowych, prosimy o upamiętnienie na własnym terenie tej rocznicy w miarę możliwości i stojących do dyspozycji środków.

K. Trzeciak

K. Trzeciak
Dyrektor

K. Iranek-Osmecki

K. Iranek-Osmecki
Prezes

Otrzymują:

Rząd R.P.
Przedstawiciele Rządu R.P.
Ognia Skarbu Narodowego
Główna Komisja Skarbu Narodowego
Przewodniczący Rady Narodowej R.P.

13

14
1949 - październik - 1979

Odezwa Prezydenta R.P.
Emigracja niepodległościowa, świadoma swych zadań i odpowiedzialności, jednoczy się z krajem walczącym o przywrócenie Polsce suwerenności, o poszanowanie w naszym kraju praw człowieka i obywatela, o demokrację.

Walka ta nie ustanie póki celu swego nie osiągnie. Wymaga ona środków materialnych. Ufam, że w tym roku, w trzydziestą rocznicę powołania do życia Skarbu Narodowego, jego 43 odcniwa w wolnym świecie zbiorą szczególnie szczodre dary od naszego społeczeństwa.

Zwracam się z gorącym apelem do wszystkich patriotycznych rodaków o jak najhojniejsze ofiary na Skarb Narodowy

Edward Raczyński.

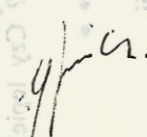
W ubiegłym roku Komisja Skarbu Narodowego w Poł. Afryce otrzymała 80 wpłat na łączną sumę R1255.00. Obecnie, w trzydziestą rocznicę powstania Skarbu Narodowego, proszę gorąco tych wszystkich, którzy nie świadczili dotychczas na Skarb, by wsparli akcję zbiórkową i złożyli swój grosz na akcję niepodległościową.

Światowy Zjazd Jedności z Walczącym Krajem w czasie obrad we wrześniu b.r. w Londynie powziął, między innymi, następującą rezolucję:

"Ośrodek legalny poza granicami kraju, jak również szereg akcji niepodległościowych, jest utrzymywany przede wszystkim przez działanie Skarbu Narodowego. Płatnicy i organa Skarbu Narodowego są podstawą materialną polskiej działalności niepodległościowej poza granicami kraju. Światowy Zjazd Jedności z Walczącym Krajem wyraża im ogromną wdzięczność, a równocześnie wzywa rzesze polskiego pochodzenia w świecie do wzmożonej ofiarności poprzez Skarb Narodowy."

Skarb Narodowy przekazał do Ministerstwa Skarbu R.P. w ciągu ostatnich pięciu lat sumę £135 798,00 plus do 1go września b.r. £17 500,00. Są to sumy wysokie, a zarazem bardzo niskie, w stosunku do ilości Polaków na emigracji. Gdyby każdy z nas złożył rocznie jednego funta, Skarb Narodowy mógłby stworzyć Rządowi R.P. podstawy do szerszej zakreszonej działalności.

W Polsce ludzie rezygnują dla Sprawy ze swych stanowisk, z możliwości zarobkowania, często z wolności. Nasuwa się pytanie, jakie ofiary ponosi Polak, mieszkający w wolnym świecie.

A.S. Jasiukowicz
przewodniczący.

MARIAN HEMAR

MOBILIZACJA

Kiedy na murach i parkanach
Na bramach, wrotach, płotach, scianach,
Na miejskich reklamowych słupach,
Na domach, gmachach i chatupach,
Jak milion jednakowych makat
Pojawił się ów plakat
A na nim już: „MOBILIZACJA!” —
Wtedy, w tej chwili — wtedy zwłaszcza —
Zachodzi taka komplikacja,
Co nagle wiele spraw upraszcza.

Bez najmniejszego względu na to,
czy jesteś socjal-demokratą,
Ludowcem czy konserwatystą,
Albo, np., pacyfistą —
Czy, z przekonania i z poglądu,
Rząd kochasz, czy nie kochasz rządu —
Czy twój bojowy zapal słaby,
Czy większym płonąłbyś zapalem,
Ale pod tym warunkiem, aby
Kto inny był twym generałem —
Czy masz stosunek (ten wojskowy)
Tak platoniczny, jak sam Plato —

Bez najmniejszego względu na to —
Jeżeli wick twój poborowy —
Masz tego ranka, czy wieczoru,
Dwie tylko drogi do wyboru.

Dwie drogi widzisz, prosto z mostu.
Za urzędowym twym papierem:
Już tylko możesz być po prostu
Żołnierzem. Albo dezerterskim.

I nic nie zdołasz na to sprawić,
Szkoda się w argumenty bawić,
Bądź sobie nadal w opozycji
I rządu nie cierp. I nienawidź
Generalicji i policji
I wojewody i starosty —
Świat stał się nagle bardzo prosty.

Prosty, niestety — i prawdziwy.
Chociaż byś cierpiał, jak sam Werter.
Przed tobą dwie alternatywy —
Dwie tylko: Żołnierz lub dezerterski.
Mobilizacji imperatyw
Nie widzi innych alternatyw.

Lecz zagadnienie to sromotne,
W praktyce bywa nieistotne.
Bo żaden Polak nie wybiera
Sromotnej drogi dezerterskiej.

Nieraz przychodzi mi do głowy
Myśl taka, że Skarb Narodowy,
W obecnej naszej sytuacji,
Ma w sobie coś z mobilizacji...

Niechaj nas taka myśl nie ploszy,
Chociaż to raczej skromnie brzmi,
Że to mobilizacja groszy
A nie mobilizacja krwi.

Ale podobnym bardzo celem
W spragnione oczy błyska nam.
I pod plakatem, pod apelem,
Podpis podobny — ba — ten sam.

Przed tym apelem, przed plakatem,
Znów te alternatywy dwie...
I tylko dwie.

A więc — a zatem —
Dać im ten grosz? Czy lepiej nie?...

Mój przyjacielu z opozycji,
Szanuję upór twej ambicji.
Ale zastanów się, mój drogi,
Nad sensem mojej analogii.

DELEGAT RZĄDU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W REPUBLICIE AFRYKI POŁUDNIOWEJ
I ZIMBABWE

MAJOR T.KAWALEC
9 LANGHOLM
60 KLOOF STREET
8001 CAPE TOWN
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
3 maja 1980 r.

14

S K A R B N A R O D O W Y

Walka o odzyskanie niepodległości
wymaga środków finansowych.
Weź w tej walce czynny udział
przez popieranie
Skarbu Narodowego.

R E Z O L U C J A
ŚWIATOWEGO ZJAZDU JEDNOŚCI Z
WALCZĄCYM KRAJEM.

Światowy Zjazd Jedności z Walczącym Krajem w czasie obrad
we wrześniu 1979 roku powziął, między innymi, następującą rezolucję:

"Ośrodek legalny poza granicami kraju, jak również szereg akcji
niepodległościowych, jest utrzymywany przede wszystkim przez
działanie Skarbu Narodowego. Płatnicy i organa Skarbu Narodowego
są podstawą materialną polskiej działalności niepodległościowej
poza granicami kraju.

Światowy Zjazd Jedności z Walczącym Krajem wyraża im ogromną
wdzięczność, a równocześnie wzywa rzesze polskiego pochodzenia
w świecie do wzmożonej ofiarności poprzez Skarb Narodowy".

A K C J A Z B I Ó R K O W A
NA ROK 1980.

Komisja Skarbu Narodowego na Południową Afrykę i Zimbabwe
(dawna Rodezja) w Johannesburgu pod przewodnictwem p.A.S. Jasiukowicza
rozpoczęła z dniem 1 stycznia 1980, 3-ci rok swej działalności finan-
sowej. Ogólna suma wpłat na Skarb Narodowy wyniosła w roku 1979
R. 1474,23 i po sprawdzeniu przez Komisję Rewizyjną stanu tego
konta na książeczkę oszczędnościowej przekazana została do Głównej
Komisji suma R1274,00 pozostawiając na tym koncie zgodnie z prze-
pisami bankowymi sumę R200,23. Z Cape Province wpłynęło do Komisji
S.N. R457,23.

Przekazując naszym Rodakom prośbę p. Jasiukowicza o poparcie
tegorocznej akcji zbiórkowej i ze swej strony gorąco popierając
jego apel, uprzejmie powiadamiam, że czeki wzgl. Postal Orders wysta-
wione na Polish National Fund winny być kierowane na adres jak
poniżej:

Mr. A.S. Jasiukowicz, 3, Oak Road, FAIRVALE JOHANNESBURG 2192,
z jednoczesnym podaniem własnego adresu celem przestania pokwito-
wania.

T. Kawalec
T. Kawalec

NASZA SKRZYŃKA

Miesiąc Skarbu Narodowego

Szanowny Panie Redaktorze!
 Od czasu do czasu zauważam w „Tygodniku Polskim” skromne ogłoszenie o Skarbie Narodowym. Pośród tak wielu godnych celów (społecznych, kulturalnych, charytatywnych, religijnych), które dobrowolnie i hojnie opodatkowuje się nasza społeczność, ten cel jest jedynym niepodległym i nie wolno jej o tym zapominać. Gdyby tak każdy dał choćby tylko jednego funta na rok (zp. tygodniowo) i uzyskał w ten sposób legitymację Skarbu Narodowego (szczytna pamiątka dla dzieci i wnuków), dużo więcej można by zrobić dla sprawy polskiej.

nia 1935 roku jest nadal legalnym. Zazdroszczę go nam inne ujarzmione narody. Dajmy mu podstawę do pracy. Podstawą jest nie tylko zaufanie, ale również k a p i t a ł. Październik jest miesiącem Skarbu Narodowego. Prócz doraźnych ofiar, niech stanie się on miesiącem wzrostu stałych, regularnych płatników. To tak mało dla poszczególnych osób, a tak dużo może dać w sumie.

Kraj potrzebuje nas dziś bardziej niż kiedykolwiek dotychczas. Październik — miesiącem Skarbu Narodowego. Październik — miesiącem zasilenia jego regularnych szeregów.

4/10/80

Mamy rząd na uchodźstwie, który mocą konstytucji z kwiet-

Nottingham.

E. KOSTELECKI

EALING TOWN HALL

New Broadway, Londyn W5.
 Niedziela 26 października godz. 7.

CHÓR IM. CHOPINA

b. Chór Wojska Polskiego

KONCERT JUBILEUSZOWY

z okazji 40-lecia (1940-1980)

Wykonawcy:

RENATA BOGDAŃSKA MARIAN NOWAKOWSKI
 CHÓR MĘSKI STOW. CHÓRÓW POLSKICH w Londynie
 DYR. Z. GEDL

ORAZ POŁĄCZONE CHÓRY:

KOŚCIÓŁA ŚW. ANDRZEJA BOBOLI, DYR. A. SKRZYPEK
 CHÓR WILLESDEN, DYR. R. BOJAKOWSKI
 CHÓR IM. CHOPINA B. CHÓR WP, DYR. R. NAWROT

Akompaniament:

MARIA DRUE, BERNARD CZAPLICKI
 DYRYGENT RYSZARD NAWROT ARCM

Bilety: £2.50, £1.50, £1 u członków chórów oraz w kasie przy wejściu od godz. 6. Zamówienia tel. 736.0302.

DOCHÓD NA AKCJĘ RATOWANIA POSK-u.

DO WSZYSTKICH PŁATNICZEK I PŁATNIKOW SKARBU NARODOWEGO, którzy złożyli daniny w latach 1977 - 1979

Na odwrotnej stronie podaję sprawozdanie kasowe za ubiegły rok. Choć sumy zebrane na Skarb Narodowy w Poł. Afryce / z pominięciem procentów, ofiar na KOR i t.d./ zwiększają się: 1977- R926; 1978- R1193; 1979- R1215 i każdego roku przybywają nowi płatnicy, to niestety cały szereg osób, które odpowiedziały ofiarnie na mój apel w roku 1978, nie powtórzyło tej ofiarności w ubiegłym roku. Nadwyżki sum zebranych nie pokrywają nawet zmniejszającej się, na skutek inflacji, wartości pieniądza.

Apeluję gorąco do wszystkich, którzy poparli Skarb Narodowy w ciągu ostatnich trzech lat o ponowne złożenie daniny w roku bieżącym - i aby nie czekali do tradycyjnego października. Kto szybko daje, dwa razy daje.

Ponizej podaję wyjątek z broszury, wydanej przez Główną Komisję Skarbu z okazji 30tej rocznicy założenia Skarbu Narodowego:

Przejrzyjmy wyniki poczynąń Skarbu w ciągu trzydziestolecia:

- 1) Obecnie istnieje w świecie, w środowiskach polskiego osiedlenia - 48 ogniw Skarbu Narodowego;
- 2) prócz tych 48 mamy 52 Komitety Lokalne w Wielkiej Brytanii i 33 samodzielnych Pełnomocników Skarbu Narodowego.
3. Skarb Narodowy przez 30 lat działalności zebrał sumę £839.468.00
4. Skarb Narodowy przekazał do Ministerstwa Skarbu R.P.
w ciągu ostatnich pięciu lat £135.798.00
plus do 1.9.1979 17.500.00

Są to cyfry wysokie, a zarazem bardzo niskie, w stosunku do ilości Polaków na emigracji. Gdyby każdy z nas złożył rocznie jednego funta, Skarb Narodowy mógłby stworzyć Rządowi R.P. podstawy do szerzej określonej działalności.

W Polsce ludzie rezygnują dla Sprawy ze swych stanowisk, z możliwości zarobkowania, często z wolności.

Nasuwa się pytanie jakie ofiary ponosi Polak mieszkający w wolnym świecie.

*petitions
marzec 1980*

SKARB NARODOWY
KOMISJA JOHANNESBURG

3, OAK ROAD
FAIRVALE
JOHANNESBURG 2192

Wam

październik 1980

Szanowny Pan

Rok 1980 można będzie śmiało nazwać rokiem apeli do Polonii o sięgnięcie do kieszeni i dawania i dawania na różne cele: ratowanie Polku, dom polski w Rzymie, pomnik Katyń, Ziemia Polonii, KDR, Fundusz obrony słowa. A teraz znowu ja, w 31ą rocznicę powstania Skarbu Narodowego wracam się z gorącą prośbą do o złożenie choć skromnego datku na ten cel. Jak pisał płk. Iwanek-Osmecki, fundusze Skarbu Narodowego zapewniają ciągłość głosowi wolnej Polki w świecie

Z wyrazami poważania

A. Jasiukowicz

71
Kazimierz Kranek Osmecki - "Polskie Wysiłki Finansowe
na Akcję Niepodległościową" - Tydzień Polski z dnia 15 go
marca 1980. (Wyjątek)

Dzisiaj zresztą walka trwa w świecie nieustannie, ale toczy się w innej płaszczyźnie, nie na polowiskach, lecz jest to konflikt ideologiczny i polityczny. To właśnie on zmusił nas do wybrania drogi uchodźczej. Weszliśmy na tę drogę po to, by korzystając ze swobód w świecie wolnym móc działać na rzecz niepodległości skuteczniej. Istotą konfliktu jest płaszczyzna ideologiczno-polityczna, a więc i działanie nasze do tego się sprowadza.

Rzecz najważniejsza to fakt, że dzięki funduszom Skarbu Narodowego nie zamilkł w świecie głos wolnej Polski. Skarb Narodowy bowiem zapewnia utrzymanie naszej centralnej reprezentacji politycznej oraz przedstawicieli dyplomatycznych w najważniejszych stolicach świata wolnego. We wszystkich więc istotnych sprawach Polski można rzucić na szalę opinię wolnych Polaków, można głosić prawdę o Polsce i prostować fałszywe komunistyczne. Wiele jeszcze innych przejawów naszej akcji niepodległościowej finansuje Skarb Narodowy.

Nie będzie chyba przesada stwierdzenie, że rzetelnym spełnieniem obowiązku obywatelskiego jest powołanie i istnienie Skarbu Narodowego, instytucji nieodzownej dla prowadzenia niezależnej od obcych akcji niepodległościowej, że uchodźstwo polityczne wyciągnęło właściwe nauki z doświadczeń historii. Czyżbyśmy się wobec kraju, wobec przyjeżdżających stamtąd, czym usprawiedliwilibyśmy polityczny charakter naszego uchodźstwa, gdyby nie fakt, że przez ofiarną na Skarb Narodowy uczestniczymy w zbiorowym wysiłku niepodległościowym? Ale tak, jak powszechne jest wśród nas dążenie, by wysiłek ten nie poszedł na marne, tak też również powszechny winien być udział w ofiarności na te cele.

SKARB NARODOWY
KOMISJA JOHANNESBURG

3, OAK ROAD
FAIRVALE
JOHANNESBURG 2192
Październik 1980

Upłynęła już 31a rocznica założenia Skarbu
Narodowego - i jak co roku wracam się do z prośbą
o udzielenie dalszego poparcia dla tej ważnej polskiej
placówki. Obecny rok obfitował w apele i prośby o sfinans.
ale ufam, że jak uprzednio, otrzymam i w tym roku
od donacje na Skarb.

19. PAŹDZIERNIK MIESIĄCEM WZMOŻONEJ ZBIÓRKI NA SKARB NARODOWY

Proces wycofywania się rozpoczął niezwłocznie. Okazało się bowiem, że uzgodnione w porozumieniu gdańskim zasady nie odnoszą się do całego kraju, lecz tylko do Wybrzeża. Trzeba było dopiero dalszej fali strajków w innych rejonach kraju i by tam uzyskać te same prawa. Porozumienie, chociaż jak na warunki strajkowe podziwu godne, zawiera wiele niejasności. Oczekiwać należy dużych trudności sprawi też potwierdzenie „kierowniczej roli PZPR w państwie”, co strajkujący realistycznie przyjęli. Wiele trudności sprawi ustalenie roli i zakresu działania Niezależnych Związków Zawodowych. Będziemy więc świadkami dalszej walki o utrzymanie zdobyczy „polskiego sierpnia”. mięć sukcesu, znaczącość mechanizmu działania będzie w tej dalszej walce ważnym elementem.

Emigracja niepodległościowa przyczyniła się do zmiany położenia w kraju w niemalym stopniu. Nasze związki w tym zakresie są wyraźne. Nie uknęły zmianie. Będziemy nadal służyć Krajowi pomocą materialną.

Zostaliśmy w wolnym świecie, aby działalnością naszą przybliżyć przywrócenie Polsce pełnej wolności i niepodległości.

Walka nasza trwa nieprzerwanie od końca ubiegłej wojny i nie ustanie, aż nie odzyskamy pełnej niepodległości. Złożenie daniny jest naszym obowiązkiem wobec Kraju, by działać i służyć Krajowi, musimy mieć własne fundusze. Kraj nasz walczy o prawa ludzkie, o wolność sumienia i wolność słowa mimo, że jest prześladowany przez narzucony Polsce, wbrew woli narodu, rządu komunistyczne.

Zbieramy fundusze, aby Rząd R.P. na Emigracji, który poza Krajem jest jedynym ośrodkiem akcji niepodległościowej miał, bo musi mieć, własne polskie fundusze.

Wyniki działalności Skarbu Narodowego, a mianowicie suma darów zebranych na wspomniane cele, zależą od zrozumienia przez społeczeństwo polskiej emigracji politycznej, pozostającej w wolnym świecie, potrzeby nieustającej walki o odzyskanie utraconych praw.

Polak nie szczędzi ofiar na Skarb Narodowy, daje dowód zrozumienia zbiorowego działania w tym kierunku.

W okresach niewoli Polski istniały instytucje Skarbu Narodowego, począwszy od Rezarekcji Kościuszkowskiej, poprzez Powstanie Listopadowe, do Skarbu Wojskowego 1912 roku. Ich działalność była podstawą do odzyskania niepodległości Polski w 1918 roku.

Dzisiejszy Skarb Narodowy da również rezultaty pozytywne. Potrzeba do tego Waszej, Rodacy, pomocy.

Wzywamy wszystkie ogniwa Skarbu Narodowego do wzmoczonej akcji zbiórkowej w październiku, oraz wszystkich Polaków na emigracji do składania choćby najmniejszych darów na nasze cele, bo świadectwem na Skarb Narodowy jest świadectwem solidarności z Krajem.

20. Nabożeństwo polskie w Pretorii

Msza święta dla tutejszej Polonii zostanie odprawiona w kaplicy Loreto Convent High School /Skinner Street/ w Pretorii w niedzielę 9-go listopada 1980 r. o godzinie 11.30. Prosimy i liczne przybycie.

21. Kołęda

Niedziela 9.11.80: pp. Fransoletowie, prf. Gasiński, pp. Giraldownie, Kałużowie, Kołłatajowie, p. Krystyniak, p. Szeptycka, pp. Walesowie i pp. Zalescy.

Poniedziałek 10.11.80: pp. Dąbrowscy, Delportowie, Malitowie, Pollukowie, Ogonowscy i Znatowiczowie.

Wtorek 11.11.80: pp. Dziembowscy, Kossakowscy, Luterkwowie, Boguszowie i p. Zaremba.

Środa 12.11.80: pp. Brumer-Porembowie, p. Gostkowska, pp. Kłyszejkowie, Milesowie i Oreccy.

Czwartek 13.11.80: pp. Burczakowie, Czerepowiczowie, Grzegorzewscy, Manaczyńscy, Smuldersowie i Studzińscy

Piątek 14.11.80: pp. Fidosowie, Huebnerowie, Johannsenowie, piaseccy, Rassalscy, Romanowscy, Sankowscy i p. Burza.

Sobota 15.11.80: pp. Dąbscy, Magdowie, Meissnerowie, Nowakowie, Nowosadowie, Poezyn, Walusiowie i Dzikowscy z Rodziną.

Zmiany, sprostowania i uzupełnienia prosimy zgłosić ks. prałatowi Jaworskiemu po Mszy świętej 9.11.80.

21. Wpłata na fundusz prasowy biuletynu informacyjnego

Pan kapitan Ludek J. Trębicki R 10.-. Bóg zapłać.

20

SKARB NARODOWY
Komisja Główna

PODSTAWY LEGALIZMU

Dr Władysław Józef Zaleski
O KONSTYTUCYJNYM RZĄDZIE R.P.
W LONDYNIE

Wydanie drugie

LONDYN 1980

Kto chce być sługą niech idzie, niech żyje
Niech sobie łańcuch przywiesi na szyję
Niech własną wolę na wieki okiełza
Pan niedaleko, niech do niego pełza!
A tam głaskany a potem wzgardzony
Niechaj na progach wybija pokłony
I jak pies korny czołga się bez końca
Za pańską nogą, która nim potrąca . . .

K. Ujejski: Maraton

OD AUTORA

Pamiętaj, Czytelniku, że w pierwszych dniach listopada 1918 r. nie było w ogóle państwa polskiego – zaś, i to jest fakt, we wrześniu 1939 roku przeciwstawił się agresji niemieckiej wolny i zjednoczony N a r ó d P o l s k i, zorganizowany we wszystkich swoich dziedzinach jako normalnie funkcjonujące, suwerenne państwo pod nazwą Rzeczpospolita Polska.

Kontynuatorem legalnym, bo Konstytucyjnym, Rządów Rzeczypospolitej Polskiej są władze naczelne R.P. w Londynie, obecnie pod przewodnictwem Prezydenta R.P. Edwarda Raczyńskiego. Poprzednikami na tym urzędzie na emigracji byli: Władysław Raczkiewicz, August Żaleski i Stanisław Ostrowski.

Londyn, dnia 3 maja 1980 r.

W.J.Z.

Dr Władysław Józef Zaleski

O KONSTITUCYJNYM RZĄDZIE R.P. W LONDYNIE

Siła sentymentu w walkach o wolność człowieka stała się w wieku XIX i pierwszej połowie XX wieku synonimem Polaka w całej Europie i trudno o niej pisać więcej, aniżeli to, co jako fakty zapisała historia walk wyzwoleniczych.

Politycznie, jeżeli idzie o stosunki ze światem zewnętrznym „nie zgrzeszyliśmy” nigdy zbytnią ostrożnością (z kim, kiedy i na jakich warunkach?). Powodem była i jest nadal m. in. głęboka wiara w uczciwość ludzką, w obowiązek dotrzymywania zobowiązań i obcość zimnego i cynicznego rachunku strat i zysków. Wyniki były różne. Nie zmieniło to w niczym cech polskiego narodu i nie zmniejszyło sił naszego patriotyzmu. („Klęska w zwycięstwie” po wojnie 1939–1945 pozostaje nauką dla tych, którzy biorą na siebie ciężar odpowiedzialności za wskazywanie narodowi dróg wiodących do niepodległości). Walka o prawo do wolności narodu, obecnie pod okupacją sowiecką, spada na Polaków i obywateli innych państw a pochodzenia polskiego w wolnym świecie. A walka ta nie jest łatwa (dla narodu polskiego w szczególności)! Tym nie mniej im więcej liczni, zwarcu i lepiej zorganizowani będziemy, tym pewniejszy będzie pomyślny wynik walki o samostanowienie w oparciu o głęboką wiarę w nasze dobre prawo do wolności, wiarę w przyszłość wolnych narodów w Europie środkowo-wschodniej wierzących, jak naród polski, w sprawiedliwość dziejową i w zdrowy sens polityczny Zachodu. Własne, niepodległe państwo jest najpewniejszym gwarantem wolności narodu i jego kultury . . . Takim państwem była Polska do r. 1945 formalnie i faktycznie. Dziś reprezentuje ją prawnie i faktycznie Rząd R.P. w Londynie w oparciu o tych Polaków, którzy „gwałtu jałtańskiego” nie uznają, a swym działaniem dają temu nie budzący wątpliwości wyraz, będąc przykładem, jak należy spełniać obowiązek wobec Kraju. Niemniej ważnym obowiązkiem tych Polaków i osób polskiego pochodzenia, jest znalezienie dróg do serca i sumienia tych setek tysięcy w wolnym świecie, którzy dotychczas chociaż czują się Polakami wzgl. polskiego pochodzenia nie biorą nie tylko żadnego udziału w pracach polskich organizacji, ale nawet nie wspomagają wysiłków rodaków finansowo, dając chociażby drobne sumy na działalność instytutów, stowarzyszeń czy Skarb Narodowy.

Jeżeli możemy dla porównania sięgnąć do rzymskiego powiedzenia o sprawach wielkich i małych, to istnienie konstytucyjnego rządu polskiego w Londynie (in exile) możemy porównać z mostem, którego zadaniem jest połączyć brzegi przeszłości i przyszłości, mostem wspartym na trzech głównych filarach, którymi jest: prawo, polityka i sentyment. Wszystkie trzy mają odpowiedniki w cechach polskiego narodu, w jego tysiącletniej historii, przemawiają do jego ambicji i głębokiego poczucia sprawiedliwości. Wszystko to ma bogatą przeszłość, bez której trudno by było być pewnym zwycięstwa wspólnych i upartych dążeń do powrotu do zrabowanej nam Niepodległości.

Wśród uprawnień przysługujących każdemu narodowi, świadomemu swego istnienia najważniejszym jest samostanowienie a co za tym idzie posiadanie własnego niepodległego Państwa.

Samostanowienie o swoim własnym losie nie jest jeszcze, jak wykazał wynik II-ej wojny, nie po raz pierwszy, uparawnieniem powszechnie obowiązującym. Jest bowiem zwyczajem przyjętym w życiu międzynarodowym, że rząd każdego państwa czy to odrodzonego (jak np. Rzeczpospolita Polska w r. 1918) czy nowo-powstałego, musi zabiegać o uznanie innych już istniejących państw, tworzących tzw. wspólnotę międzynarodową, której wyrazem organizacyjnym była między wojnami Liga Narodów z siedzibą w Genewie, zaś po drugiej wojnie światowej Organizacja Narodów Zjednoczonych z siedzibą w Nowym Jorku. Uznanie to — o którym powyżej mowa — może być dane lub cofnięte nawet wbrew woli zainteresowanego państwa.

Z drugiej jednak strony pamiętać należy, że władza należy do narodu i tego przyrodzonego prawa narodu nikt nigdy nie kwestionuje to znaczy, że tej **władzy narodu** nikt temu narodowi odebrać **wbrew jego woli** nie może i że tylko sam naród może się tego prawa wyrzec. Jest zatem prawem każdego narodu uchwalić **bie** Konstytucję tj. zbiór postanowień zasadniczych dotyczących ustroju Państwa i uprawnień obywateli, jednym słowem, jak się zorganizowany naród chce rządzić.

Konstytucja każdego państwa jest ważna tak długo, jak długo ją naród uznaje za obowiązującą. Każda Konstytucja zawiera przepisy, jak można jej postanowienia zmienić, czy też zastąpić ją inną Konstytucją pod warunkiem, że dokona tego sam Naród po wolnych wyborach w wolnym państwie.

Naród Polski powrócił na polityczną mapę Europy tj. odzyskał niepodległość po 123 latach niewoli, w roku 1918, dzięki swej nieustającej walce o Niepodległość. Polska została uznana jako państwo niepodległe przez zwycięskie mocarstwa zachodnie po objęciu władzy przez Józefa Piłsudskiego, jako Naczelnika Państwa w listopadzie 1918 r.

Po 27 latach istnienia formalnie i faktycznie niepodległego państwa polskiego, znanego jako Rzeczpospolita Polska, po zakończeniu drugiej wojny światowej 1939—1945, po ciężkich i krwawych ofiarach mieszkańców Polski, po powszechnie znanym chwalebnym udziale polskich sił zbrojnych w II-ej wojnie światowej na lądzie, w powietrzu i na morzach, trzy mocarstwa (Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, Wielka Brytania i Rosja Sowiecka) na swoich konferencjach w Teheranie, Jałcie i Poczdamie zdecydowały o losie Polski, jej granicach i ustroju **bez pytania Narodu Polskiego** reprezentowanego wówczas w Londynie przez konstytucyjny Rząd R.P. Co więcej cofnęły uznanie legalnemu Rządowi Polskiemu przyniesiony to uznanie na marionetkowy rząd w Warszawie, narzucony Polsce przez Rosję Sowiecką w wyniku brutalnie sfałszowanych wyborów, przeprowadzonych pod jej nadzorem nie bez ciężkich polskich ofiar. Konstytucyjny Rząd R.P. Tomasz Arciszewskiego nie podporządkował się decyzjom mocarstw zachodnich, stwierdzając w swym oświadczeniu z 25 czerwca 1945 r., że „uprawnienia swoje, przekazuje jedynie Rządowi, który będzie odpowiadał woli Narodu, wyrażonej w swobodnych wyborach”.

Brzmienie pow. 24-go art. Konstytucji z 23 kwietnia 1935, uchwalonej przez polski Sejm i Senat jest następujące: „W razie wojny okres urzędowania Prezydenta R.P. przedłuża się do upływu trzech miesięcy od zawarcia pokoju. Prezydent R.P. osobnym aktem, ogłoszonym w gazecie rządowej, wyznaczy wówczas swego następcę na wypadek opróżnienia się urzędu przed zawarciem pokoju. (2) W razie

objęcia przez następcę urzędu Prezydenta R.P., okres jego urzędowania trwa do upływu trzech miesięcy od zawarcia pokoju”.

Powyższe stanowisko jest odtąd niezmienną podstawą wszystkich następnych rządów R.P. tworząc prawne podstawy dla ciągłości konstytucyjnych władz polskich. Następstwa kroku trzech mocarstw nie dały na siebie długo czekać. Oczekiwana przez nich współpraca z Rosją Sowiecką zakończyła się wyścigiem zbrojeń. Rząd Polski w Londynie stał się solą w oku dla Moskwy i satelickiego rządu w Warszawie. Sporo czasu, energii i pieniędzy kosztują zabiegi dla zlikwidowania tego rządu, który jako legalny, jest równocześnie żywym protestem przeciw postępowaniu zwycięskich mocarstw wobec wiernej sojusznicy w czasie zmagania wojennych, Polski.

Po prezydencie Ignacym Mościckim, sprawował władzę Prezydenta R.P. Władysław Raczkiewicz, po którym objął ten urząd August Zaleski, który z kolei wyznaczył swoim następcą dr. Stanisława Ostrowskiego. 8.4.1979 r. stanowisko Prezydenta R.P. objął Edward Raczyński.

SCALENIE OBOZU NIEPODLEGŁOŚCIOWEGO

Niezwłocznie po objęciu w dniu 9 kwietnia 1972 r. urzędu Prezydenta R.P. przez prof. dr. Stanisława Ostrowskiego rozpoczęto rozmowy o połączeniu w jeden obóz dwóch kierowniczych niepodległościowych ośrodków politycznych, uznających moc obowiązującej Konstytucji z r. 1935., i odrzucających ustrój P.R.L., jako narzucony z zewnątrz i niezgodny z wolą Narodu w wyniku bezprawnych decyzji teherańskich i jałtańskich. Rozmowy doprowadziły do pozytywnych rezultatów. Większość stronnictw i ugrupowań politycznych przyjęła projekt zasad porozumienia. W szczególności były nimi: Chrześcijańska Demokracja, Liga Niepodległości Polski, Niezależna Grupa Społeczna, Niezależny Ruch Społeczny, Polska Partia Socjalistyczna, Polskie Stronnictwo Ludowe, Ruch Niezależnej Polityki Polskiej i Związek Socjalistów Polskich.

18 lipca 1972 r. Prezydent Rzeczypospolitej powołał Rząd Pojednania Narodowego złożony z przedstawicieli obu jednoczących się ośrodków.

17 listopada 1972 r. Prezydent R.P. w swym oświadczeniu odczytanym przez Prezesa Rady Ministrów stwierdził, że zasady porozumienia sformułowane „poprawnie, bezstronnie i rzetelnie” stają się odtąd podstawą wspólnego działania scalonego ośrodka politycznego.

Podstawowy punkt 1 zasad porozumienia, brzmi dosłownie, jak następuje:

„Naczelnym celem Narodu Polskiego i tym samym scalonego ośrodka politycznego emigracji polskiej jest:

- I. 1. przywrócenie Polsce Niepodległości,
2. zapewnienie jej mieszkańcom wolności należnej im zgodnie z podstawowymi prawami człowieka oraz demokracji politycznej, gospodarczej, społecznej i kulturalnej,
3. przekreślenie narzuconych decyzji teherańskich i jałtańskich i dokonanie na ich podstawie zaboru Ziemi Wschodnich Rzeczypospolitej przez Związek Sowiecki oraz umocnienie zachodniej granicy na Odrze i Nysie Łużyckiej,
4. powstanie takich układów politycznych i gospodarczych w Europie, które

zapewnią Polsce warunki trwałego bezpieczeństwa, rozwoju i dobrobytu i pozwolą jej na wejście do Zjednoczonej Europy.

II. Stojąc na stanowisku ciągłości prawnej państwa polskiego przyjmujemy, że podstawą działania scalonego ośrodka polityki niepodległościowej jest obowiązująca Konstytucja z roku 1935, z uwzględnieniem oświadczenia Prezydenta Władysława Raczkiewicza z dnia 30.11.1939 roku i przyjętej przez niego wykładni uzupełniającej z 22.10.1940 r.

Rozumiemy przez to, że Prezydent Rzeczypospolitej uprawnienia swoje w zakresie wyznaczenia następcy Prezydenta i mianowania Prezesa Rady Ministrów wykonywać będzie w ramach Konstytucji i na podstawie konsultacji stronnictw i ugrupowań wchodzących w skład przedstawicielstwa narodowego.

Uznanie przez mocarstwa zachodnie w r. 1945 zmian ustrojowych narzuconych Polsce przez Związek Sowiecki łącznie z marionetkowym rządem, pozbawiło Naród Polski niepodległości i wolności. Stanowcza odmowa uznania tych zmian przez konstytucyjny Rząd Polski w Londynie znalazła żywiołowe poparcie pół-milionowej rzeszy emigrantów politycznych, rozproszonych po całym świecie, którzy odmówili powrotu do ujarzmionej Ojczyzny. W tej nowej poniekąd sytuacji, luka spowodowana niemożnością odtworzenia Izby Ustawodawczych w trybie ustalonym w Konstytucji z r. 1935 wymagała bardziej doskonałego wypełnienia. Wszystko wskazywało bowiem na to, że walka o odzyskanie przez Polskę wolności i niepodległości przeciągnie się na długie lata. Nic więc dziwnego, że w latach minionych był stopniowo rozszerzany zakres kompetencji zastępczego przedstawicielstwa narodowego i zwiększana liczba jego członków.

Końcowym etapem tej ewolucji były zasady porozumienia, które znalazły swój wyraz w Statucie Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiącym załącznik do Dekretu Prezydenta R.P. z dn. 29 maja 1973 r. o powołaniu Rady Narodowej R.P. Statut ten czyni z Rady Narodowej Organ zastępujący w pełni Izby Ustawodawczej, wyposażając ją w prawo kontroli parlamentarnej Rządu, uchwalania budżetu państwowego i projektów dekretów Prezydenta R.P., ustalania zasad gospodarki funduszami publicznymi, zatwierdzania zamknięć rachunkowych, udzielania Rządowi absolutorium na wniosek Najwyższej Izby Kontroli zgodnie z postanowieniem art. 77. Konstytucji. Podobnego absolutorium udziela Rada Narodowa Głównej Komisji Skarbu Narodowego na wniosek jego Głównej Komisji Rewizyjnej i Sprawozdania Najwyższej Izby Kontroli.

Wnioski o ustąpienie Rządu i uchwała w tej sprawie zapada zwykłą większością głosów przy udziale co najmniej połowy ogólnej liczby członków Rady.

Prezydent R.P., który zwołuje Radę na pierwsze posiedzenie w nowej kadencji jest władny rozwiązać Radę na wniosek Rządu.

Radzie przewodniczy wybrany przez Radę przewodniczący Rady Narodowej. Posiedzenia Rady są zasadniczo jawne i odbywają się z inicjatywy jej Prezydium lub na wniosek Rządu albo na żądanie 1/8 ogólnej liczby członków Rady. Rada uchwała swój własny regulamin.

Nowy dekret Prezydenta R.P. dotyczący Rady Narodowej z dnia 19.3.1976, uchwalony przez Radę dnia 8. października 1977 r. zawiera zmienione przepisy co do składu Rady R.P. do której wejdą:

1. – członkowie delegowani przez stronnictwa i ugrupowania polityczne;
2. – członkowie wybrani w głosowaniu powszechnym przez społeczeństwo emigracyjne w W. Brytanii;
3. – członkowie powołani przez Prezydenta R.P. spośród organizacji wyznaniowych: Instytutu Polskiej Akcji Katolickiej. Zrzeszenia Ewangelików Polaków w W. Brytanii – Polskiego Kościoła Prawosławnego – Organizacji wyznaniowej Żydów Polskich
4. – przedstawiciele organizacji społecznych, kombatanckich, naukowych i młodzieżowych.
5. – Członkowie powołani przez Prezydenta R.P.

Poza tym Rada może w krajach ważnych z punktu widzenia polityki międzynarodowej lub rozmieszczenia uchodźstwa polskiego posiadać swe oddziały, złożone z członków zamieszkałych w tych krajach. Członkowie Oddziału Rady będą jednocześnie członkami Rady. W krajach, w których Rada nie ma swego Oddziału, mogą być powołani na członków Rady członkowie miejscowych niepodległościowych organizacji polskich.

Członkowie Rady są obowiązani przed objęciem swego stanowiska złożyć na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej lub jego przedstawiciela przyrzeczenie, przewidziane w Statucie Rady Narodowej, winni wykonywać swój mandat zgodnie z sumieniem i nie mogą być krępowani niczymi instrukcjami.

Sąd Honorowy Rady może ich pozbawić mandatu, jeżeli orzeknie, że są niegodni jego piastowania.

Kontrolę finansową Rządu wykonuje Najwyższa Izba Kontroli, powołana dekretem Prezydenta R.P. z 17.2.1940 r. (Dz. U.R.P. nr. 5. z 7.III. Angers 1940). Najwyższej Izby Kontroli przewodniczący Prezes mianowany przez Prezydenta Rzeczypospolitej N.I.K. jest od rządu niezależna.

FORMOWANIE NOWEGO RZĄDU

Po przyjęciu dymisji Rządu, czy to na skutek decyzji rządu, czy po wyrażeniu wotum nieufności przez Radę Narodową R.P., Prezydent Rzeczypospolitej przeprowadza konsultację przewodniczących poszczególnych ugrupowań reprezentowanych w Radzie Narodowej. Po zorientowaniu się co do osób i nazwisk wyłonionych w tych konsultacjach, Prezydent upatruje kandydata, który, jego zdaniem, będzie miał możliwość utworzenia Rządu i powierza mu jako przyszłemu Premierowi przedstawienie składu Rządu. Na jego wniosek Prezydent mianuje członków Rządu. Z kolei Prezes Rady Ministrów podaje Radzie Narodowej R.P. program prac swego rządu i prosi o wyrażenie zgody na proponowany przez niego program, jako dowód zaufania. Po otrzymaniu wotum zaufania Rząd przystępuje do swoich prac zapowiedzianych w exposé premiera. W wypadku nie otrzymania wotum zaufania tj. odrzucenia programu proponowanych prac rządu, Prezydent R.P. wybiera innego kandydata na przyszłego szefa Rządu.

Może nie będzie od rzeczy w tym miejscu dodać, że większość osób w kierownictwie politycznym (in exile) pełni swe obowiązki bezinteresownie, co stwierdza corocznie Najwyższa Izba Kontroli R.P.

Gazetą rządową zawierającą akty prawne jest Dziennik Ustaw R.P. zaś prawnym organem pół-oficjalnym jest miesięcznik „Rzeczpospolita Polska”.

ZADANIA I CELE RZĄDU R.P.

Do głównych zadań Rządu R.P. w dziedzinie polityki zagranicznej należy nie dopuszczenie, by sprawa Polski została uznana za sprawę wewnętrzną imperium sowieckiego, włączenie się do akcji na rzecz powszechnego poszanowania praw człowieka i obywatela, zaaktualizowanej przez obecnego Prezydenta Stanów Zjednoczonych A.P. oraz piętowanie wszelkich naruszeń tych praw przez władze komunistyczne w Polsce. Do jednych z głównych obowiązków Rządu R.P. wobec Kraju należy rzetelne informowanie społeczeństwa w Polsce o sytuacji międzynarodowej.

Tym zadaniom i obowiązkom może sprostać jedynie kierownictwo polityczne emigracji, oparte na zasadzie ciągłości prawnej Państwa Polskiego. Znaczenie konstytucyjnej ciągłości rządów R.P. dla ruchu niepodległościowego jest różnorakie.

I tak nie bez znaczenia dla historii naszej będzie wykazanie, żeśmy demokratycznych zasad rządzenia nie utracili, sprawując władzę prawomocnego, konstytucyjnego rządu od chwili cofnięcia uznania do chwili przekazania władzy rządowi polskiemu wyłonionemu w wolnym Kraju po wolnych wyborach powszechnych. Znaczenie tego faktu będzie tym większe, im większa ilość Polaków i osób polskiego pochodzenia w świecie — poza Polską — stanowić będzie jego polityczne zaplecze, i to niezależnie od lat trwania „nowej niewoli” od roku 1945.

Będzie to również żywy i wymowny dowód niesłabnącego działania dla odzyskania zabranej nam — wbrew naszej woli — Niepodległości jednostronnym aktem przemocy politycznej. Protest przeciwko temu gwałtowi urągającemu wszelkim zasadom moralności w stosunkach międzynarodowych i głoszonemu hasłom o samostanowieniu **nie będzie pierwszym** w naszej porzobiorowej historii. Z tej drogi obrony praw człowieka i narodu nie wolno nam schodzić, jak długo nie zostaną definitywnie udaremnione próby i działania wyzyskiwania naszego Kraju, jako przedmiotu przetargów politycznych między tzw. możnymi tego świata.

Z powyższym łączą się ściśle praktyczne, polityczne cele dnia dzisiejszego. Mając organizacje i cały aparat w postaci nie tylko rządu, ale i organizacji i związków niepodległościowych, możemy wpływać skutecznie na szeroką opinię w wolnym świecie, co z kolei nie pozostanie bez znaczenia dla sytuacji w Kraju. Symbolem i najwięcej mówiącym wyrazem solidarności narodowej w sprawie odzyskania Niepodległości jest konstytucyjny Rząd R.P. w Londynie, któremu nikt z obcych nie może odmówić prawa reprezentowania niepodległej myśli polskiej. Doświadczenia lat 30-stu potwierdzają tę prawdę w licznych rozmowach przedstawicieli legalizmu z czynnikami oficjalnymi szeregu państw Zachodu. Jasnym staje się za tym, że im szersze oparcie będzie miał ten Rząd w polskiej emigracji, tym większe będą szanse realizacji celów, którym ten Rząd służy.

Ciągłość Rządów R.P. w czasie trwania niewoli nie jest sztuczną czy teoretyczną konstrukcją prawną. Podstawą tych rządów jest najmocniejszy „filar prawa narodów” to znaczy nie mogąca być kwestionowana wola narodu polskiego. Jak długo Naród Polski, jako całość wolny i niepodległy, nie może się wypowiedzieć w wolnych wyborach, jaki ma być ustrój jego własnego suwerennego państwa, tak długo wg. wszelkich teorii prawa obowiązuje istniejąca ustawa Konstytucyjna i działa rząd na jej podstawie powołany. Przepisy tej Konstytucji

nie przewidywały jej unieważnienia, zmiany czy zastąpienia inną przez narzucony z zewnątrz „rząd okupacyjny”. Poczucie legalizmu, tkwiące głęboko w Narodzie Polskim, objawiło się np. w czasie Powstania 1863 r., gdy pieczęta Rządu Narodowego zastępowała wszystkie organa wykonawcze. A przecież wówczas, odmiennie jak obecnie, nie było ani Konstytucji, ani rządu na niej opartego. Wypływa z tego wniosek, że skoro mamy Prezydenta R.P., Rząd i Radę Narodową, zdawałoby się być powinnością Polaków i osób polskiego pochodzenia (chcących służyć Polsce) respektować postanowienia własnej Konstytucji, by w razie potrzeby mieć ośrodek skupiający wszystkich Polaków i osoby polskiego pochodzenia dla wspólnych działań w interesie całego Narodu. Do tej chwili obecny Prezydent R.P., Rząd oraz Rada Narodowa i powołane organa muszą stanowić rodzaj reduty głoszącej niezmiennie hasło samostanowienia i przypominającej światu, że zagadnienie Państwa Polskiego załatwiono wbrew woli narodu polskiego, który nadal, mimo obecnej sytuacji politycznej, żąda niepodległości, do której ma takie same prawo, jak każdy świadomyj swej odrębności, i swego własnego dorobku kulturalnego naród. Nie ma żadnego uprawnienia do reprezentowania Narodu Polskiego obecny tzw. rząd w Warszawie, opierający swą władzę na cudzej przemocy. Pod jego adresem Polacy w Kraju śpiewają: „Jeszcze Polska nie zginęła, c h o c i a ż wy żyjecie. Do praw naszych do Wolności nam nie odbierzecie. Marsz, marsz Polacy i starzy i młodzi, powrót do Wolności z jedności się zrodzi.”

Następną praktyczną korzyścią konsolidacji emigracji w jednym – o ile możliwość – obozie walki o powrót do Niepodległości jest zagadnienie „walki z czasem”. Chodzi o sprawę opóźniania normalnego procesu asymilacji. Nie wiadomo kiedy i jak nastąpi zmiana w sytuacji politycznej, wobec czego wydaje się być obowiązkiem rodziców (prasy i publikacji) proces ten przedłużać. W Polskim Narodzie, a raczej jego części poza obszarem etnograficznym, proces asymilacji rzadko następował w drugim pokoleniu. Podlegało mu natomiast pokolenie trzecie, jak wykazały wyniki badań w okresie 20-lecia. W krajach o zwartych ośrodkach narodowych, asymilacja jest 100-procentowa, to jest narodowa i kulturalna, w krajach o ludności mieszanej zależy od liczebności polskich skupień. Specjalną pozycję mają Stany Zjednoczone A.P., gdzie znaczna część emigracji zachowuje świadomość „polskiego pochodzenia”, niekiedy bardzo czynną. Im większa będzie ilość świadomych swej przynależności narodowej i gotowości pomocy Polsce, tym dłużej działać możemy dla dobra Narodu i Kraju. Warunki w obecnym świecie pozwalają na tego rodzaju przetrwanie, przy zrozumiałej lojalności względem kraju zamieszkania.

Warunki te stworzył fakt wprowadzenia do spraw międzynarodowych w XIX wieku zagadnienia nacjonalizmu przez aktywne części świadomych swej odrębności narodów. Utrwaliły te warunki:

- 1) dodane do Wersalskiego traktaty o ochronie mniejszości,
- 2) „znacjonalizowanie” międzynarodówki socjalistycznej (grupy narodowe). Ten proces w międzynarodowym komunizmie starał się zainicjować prez. jugosłowiański Tito.
- 3) stworzenie szeregu państw w Europie środkowo-wschodniej m. in. odrodzenie Polski,

4) działalność specjalnego oddziału narodowościowego w Lidze Narodów, zaś po drugiej wojnie światowej likwidacja imperiów kolonialnych i żądania niepodległości czarnych narodów Afryki. Wszystko to dzieje się w imię samostanowienia narodów, ostatnio jako integralna część praw ludzkich.

Nie od rzeczy może będzie wspomnieć w tym miejscu o uznaniu przez ONZ reprezentantów tzw. palestyńczyków żądających stworzenia samodzielnego państwa imieniem przyszłych mieszkańców tego państwa, mieszkających obecnie i będących obywatelami szeregu państw poza terytorium Palestyny (Palestine Liberation Organization). Z drugiej strony, godną uwagi sprawą z tej dziedziny jest przyjęcie na terenie międzynarodowym i to bez zastrzeżeń, popierania przez wszystkie ośrodki żydowskie w świecie państwa Izraela, będącego symbolem jedności całego narodu żydowskiego w świecie.

Ten ruch nie może przejść do porządku dziennego nad wolą i żądaniami narodu Polskiego.

Fakt istnienia legalnego Rządu R.P. powinien ułatwić zadanie utrzymania przy polskości obecnego liczebnego stanu Polaków i osób polskiego pochodzenia na pięciu kontynentach świata.

Do działań Rządu w tej dziedzinie należy opieka nad szkołą polską bo znajomość języka jest kardynalnym warunkiem łączności z narodem i jego bogactwem kulturalnym. Z tym łączy się troska o zachowanie czystości i poprawności języka polskiego, zwłaszcza że jego opanowanie może być w życiu bardzo użyteczne, niezależnie od potrzeby sentymentu. Znajomość paru języków nikomu nigdy nie zaszkodziła.

W spełnianiu obowiązków wobec Polski łączy emigrację i Kraj solidarna walka o przetrwanie. Różnica leży w tym, że Naród w Kraju walkę tę musi prowadzić z dnia na dzień, czy z tygodnia na tydzień, zaś emigracji przypada, przy pracy codziennej, prowadzenia walki o cele dalsze przez podtrzymywanie naszych postulatów niepodległościowych na terenie międzynarodowym, które mogą stać się aktualnymi w okresie, jak się rzekło, bliżej nieokreślonym. Codzienna uporczywa walka w Kraju dyktuje emigracji harcercskie hasła: Czuwaj i Bądź Gotów. I dlatego walka opóźnienia procesu asymilacji narodowej jest tak dla emigracji politycznej ważna. To też i w tym wypadku istnienie legalnego, rządu R.P. oraz jego działalność od lat przeszło 30-stu, a zwłaszcza wyniki jego różnorodnej akcji i poczynań świadczą wymownie o państwowo-twórczych zdolnościach naszego Narodu, zdolnościach nie ustępujących w niczym narodom, z którymi nas związała historia i kultura chrześcijańska.

SKARB NARODOWY

Dla zapewnienia Rządowi R.P. środków finansowych do prowadzenia akcji niepodległościowej, została powołana do życia specjalna instytucja o charakterze ogólnopolskim, pod nazwą Skarb Narodowy, dekretem Prezydenta R.P. z dnia 14 października 1949 r., posiadająca swój własny Statut (Dz. U.R.P. Nr 3 z dn. 20.10.1949 r., poz. 4).

W.J.Z.

Londyn 1980 r.

Druk: West London Offset Co., 86 Lillie Road, London SW6

Druk: West London Offset Co., 86 Lillie Road, London SW6

A po paru latach regularnych wpłat Medal Skarbu Narodowego z dyplomem. Wszystko to będzie świadectwem emigracyjnej jedności z krajem, a i pamiątką do przekazania dzieciom lub wnukom.

Niesposób wymienić wielu zasłużonych działaczy Skarbu Narodowego w W. Brytanii. Szczególną wdzięczność Komisji brytyjskiej pragnę wyrazić kilkuletniemu przewodniczącemu Komisji mjr. E. Lubomirskiemu i organizatorce b. dochodowych balów emigracji oraz zbiórek do puszek na Skarb Narodowy p.płk. Marii Leśniakowej.

Artykuł p. H. Martinowej w Tygodniu Polskim

X

Dnia 14 paźdz. 1949, kiedy został podpisany dekret Prezydenta R.P. powołujący do życia Skarb Narodowy, stanowi jakby przełom w naszej działalności niepodległościowej. Podczas wojny wszelkie poczynania o charakterze państwowym opieraliśmy na pomocy uzyskiwanej od naszych sprzymierzeńców. Po cofnięciu uznania legalnemu Rządowi R.P. utraciliśmy to oparcie. Toteż logiczną potrzebą było sięgnięcie do własnych polskich funfuszów.

X

W tym celu przed 30 laty powołano Skarb Narodowy dla finansowania działalności niepodległościowej. Skarb zbiera fundusze przy pomocy ogniw rozrzuconych po całym świecie i ofiarnej pracy samodzielnich pełnomocników. Zebrane kwoty przekazuje Skarb do dyspozycji Rządu na emigracji.

Często się słyszy pytanie: "po co to wszystko?" Co może zrobić Rząd na Emigracji?". Odpowiadam: może zrobić dużo na platformie międzynarodowej, szczególnie jeśli masy emigracyjne pomogą.

Powiedział prymas Wyszyński w swoim liście na XXXIII Tydzień Miłosierdzia w dniach od 2 do 8 października 1977 roku; ". . . ci wszyscy. którzy stawiają wymagania - nie są w stanie dokonać odnowy życia, gdy sami staniemy na boku w pozycji krytyki i będziemy bezczynnie oczekiwać aż wszystko za nas zrobią".

Te słowa Prymasa skierowane są do ludzi w Polsce i do ludzi na emigracji. Nie wolno nam stać na uboczu i czekać aż kto inny wykona i ktoś inny wesprze tą pracę. Niestety - zamiast pomocy i współpracy słyszemy nieraz zarzuty oparte na złośliwej plotce, czasem mamy oszczerstwa, które podważają autorytet emigracji i emigrantów. Tego rodzaju wystąpienia służą tylko sprawie reżymu panującego w Polsce, reżymu, który dokłada sił by nas rozbić, gdyż emigracja jest mu solą w oku.

Powiedzenie, że rząd komunistyczny w Polsce jest tak umocniony, że żadne nasze emigracyjne wystąpienia tego rządu nie podważą - jest całkowicie błędne. Ten rząd nie jest mocny, bo nie opiera się na społeczeństwie polskim. Ten rząd nie jest wybrany przez Polaków i gdyby nie zaplecze sowieckie dawno nie byłoby go w Polsce. Coraz szersza jest przepaść między narodem i jego komunistycznymi rządami.

Ludzie w Polsce domagają się poszanowania praw człowieka, wolności religijnej, wolności słowa, zniesienia cenzury i wolności zgromadzeń. Mają prawo domagać się tego wszystkiego w formach, które są zagwarantowane t. zw. konstytucją. A jednak ludzie, którzy protesty przeciw bezprawiu podpisują pełnym imieniem i nazwiskiem wiedząc, że czekają ich represje, tracą pracę, a może nawet za swoją odwagę

przekonań zapłacą zdrowiem lub pójdą do więzienia. Z całą świadomością płacą wysoką cenę za to co im się prawnie należy. My - wolni i niczym nie zagrożeni w wolnym świecie - mamy mówić, że rząd PRL jest narzucony przez Moskwę; że Polska jest wyzyskiwana i rujnowana gospodarczo przez Sowiety; że w głębi Rosji ciągle jeszcze trzyma się przymusowo setki tysięcy Polaków, których traktuje się jak numery, a nie jak ludzi; że Polska nie jest niepodległa. Do nas należy głoszenie tych praw. Nie wstydźmy się spełniania tego obowiązku. I znowu przytoczę słowa Prymasa: "Nie uważajmy się za rzecz zbędną i wstydliwą".

Naród buntuje się w kraju nie tylko z powodu braku mięsa, ale przede wszystkim dlatego, że musi żyć w oparach zakłamania. Musimy się zdeklarować, czy stoimy po stronie narodu, czy po stronie sowieckiego karbowego, który nim rządzi. Ten karbowy nigdy dobrowolnie swego kija nie odłoży, bo nim może być "komunizmu z ludzką twarzą", "komunizmu zdemokratyzowanego". Komunizm demokratyczny natychmiast przestałby być komunizmem. Zdają sobie z tego sprawę przede wszystkim sami komuniści. Żaden komunistyczny ustrój do demokracji nie dopuści. Komunizm to przemoc, to prawo pięści, to dyktatura w całym tego słowa znaczeniu.

Poraz pierwszy od wielu lat w polityce międzynarodowej podnosi się kwestię moralności. Byłoby prawdziwą ironią, gdyby w tym czasie nie stać nas było na zajęcie stanowiska opartego o zasady moralne. Naszą moralnością jest głoszenie prawdy o Polsce. Naszą moralnością jest wspieranie tych, którzy podnoszą głos w sprawie Polski. Gdyby tego głosu nie było, nie napisałby Bernard Levin w "Times'ie": "Kiedy myślę o Polsce to dochodzę do przekonania, że tam znajduje się prawdziwy sens powiedzenia 'primus inter pares'. Cóż zrobilibyśmy bez Polski? Chylę głowę przed tą wielką miarą odwagi i niezłomności".

Nie napisałby tego Levin, gdyby nie usłyszał prawd o Polsce i o tym, co się w Polsce dzieje. Odgłosy dochodzą z kraju, ale słowo o prawdzie jest głoszone tutaj. Do tego potrzebne są fundusze. Do tego został powołany Skarb Narodowy, by te fundusze zbierać.

Połowę życia spędzić na emigracji to rzecz trudna. Emigranci nie włączeni w nurt pracy niepodległościowej nie zdają sobie sprawy, ile tu można zdziałać wśród swoich i obcych. Stoją na uboczu łatwo ulegają wrogiej propagandzie, często ulegają wrogowi wewnątrz jakim jest zobojętnienie. W objawieniu św. Jana, w roz. III, w wierszach piętnastym i szesnastym czytamy: "Znam sprawy twoje, że nie jesteś ani zimny, ani gorący. Bodaj byś był zimny, albo gorący, ale żeś letni, a ani zimny, ani gorący - pocznę cię wyrzucać z ust moich". Biada ludziom letnim. Biada ludziom obojętnym i biada ludziom skąpiącym grosza na sprawy wielkie i sprawę najważniejszą: Wolność!

PREZES RADY MINISTRÓW
43 Eaton Place
London SW1X 8BX
Tel. 01 235 1480

22

W.P. A.S. Jasiukiewicz
3 Oar Road, Fairvale,
Johanesburgh 2192
S. Africa

Londyn, 3 maja 1979

Szanowny Panie Prezesie —

Nawiązując do zapowiedzi prasowych, uprzejmie potwierdzam, że światowy zjazd emigracji niepodległościowej pod nazwą „Światowy Zjazd Jedności z Walczącym Krajem” (Zjazd Polski Walczącej) odbędzie się w Londynie w dniach 1 i 2 września b.r. Załączam Komunikat Nr. 1 Komitetu Zjazdowego.

Rząd R.P. przywiązuje wielką wagę do organizacji tego zjazdu. Rezultaty zależą jednak od nas wszystkich, z zwłaszcza od poparcia inicjatywy przez wszystkie wybitne osobistości Emigracji.

Dlatego zwracam się do Pana z prośbą o wejście w skład Komitetu Honorowego Zjazdu

Licząc na współpracę proszę o wypełnienie załączonego formularza i przesłanie go w załączonej kopercie na rece Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Zjazdu, ppłk. dypl. Romana Czerniawskiego.

Proszę również o nadesłanie na załączonym formularzu krótkiej wypowiedzi na temat wagi i potrzeby takiego zjazdu. Wypowiedzi te postaramy się umieścić w Komunikacie Zjazdu, a niektóre z nich w miarę możliwości w Tygodniu Polskim w lecie 1979. r.

Łączę wyrazy szacunku

K. Sabbat
Prezes Rady Ministrów

----- (proszę odciąć) -----

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
Światowego Zjazdu Jedności z Walczącym Krajem
(Zjazdu Polski Walczącej)

Data

W odpowiedzi na list p. Premiera przyjmuję zaproszenie na wejście w skład Komitetu Honorowego Światowego Zjazdu Jedności z Walczącym Krajem.

.....
(czytelny podpis)

Adres

.....

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA
PREZYDIUM

9.lipca 1979.

Szanowni Państwo,

Światowy Zjazd Jedności z Walczącym Krajem.

Rząd R.P. zwołuje z dniem 1. września 1979 roku Światowy Zjazd, w którym przewidział udział delegatów Skarbu Narodowego, określając na Przedstawicieli Skarbu Narodowego 20 miejsc.

Celem Zjazdu będzie zmobilizowanie sił polskich w świecie do akcji niepodległościowej z myślą o współdziałaniu z ruchem wolnościowym w Polsce.

Protectorat nad Komitetem Honorowym Zjazdu objął Pan Prezydent R.P. Edward Raczyński,

Prezydium Głównej Komisji Skarbu Narodowego postanowiło prosić Panów o delegowanie przedstawiciela miejscowego ogniwa Skarbu Narodowego i rychłe podanie nam nazwiska wybranej w tym celu osoby.

Rząd R.P. liczy na pokrycie kosztów z własnych funduszy uczestników Zjazdu. W szczególnych jednak wypadkach Skarb Narodowy będzie gotów do częściowego pokrycia kosztów podróży delegata.

Szczegóły dotyczące Zjazdu zawiera załączony komunikat. Oczekując decyzji Panów pozostajemy z głębokim poważaniem

Dyrektor
K. Trzeciak
K. Trzeciak

Prezes
K. Iranek-Osmecki
K. Iranek-Osmecki

W. Pan A.S. Jasiukowicz,
Prezes Komisji Skarbu Narodowego
na Afrykę południową"

(24)

ŚWIATOWY ZJAZD JEDNOŚCI Z WALCZĄCYM KRAJEM (ZJAZD POLSKI WALCZACEJ)

LONDYN, KWIECIEŃ, 1979

Komunikat Nr 1 KOMITETU ORGANIZACYJNEGO ZJAZDU

Rząd R.P. zwołuje na pierwsze dni września b.r. drugi światowy zjazd w Londynie. Komunikat niniejszy podaje ramowe dane organizacyjne tego Zjazdu

Nazwa Zjazdu

Pierwotna nazwa „Światowy Zjazd Polski Walczącej” zaprojektowana w nawiązaniu do nazwy pierwszego zjazdu, który odbył się w 1966 roku, została zmieniona w związku z bieżącą sytuacją w Kraju na:

„Światowy Zjazd Jedności z Walczącym Krajem”

Cele Zjazdu

Celem Zjazdu jest zmobilizowanie sił polskich w świecie do akcji niepodległościowej, zwłaszcza z myślą o pomocy i współdziałaniu z ruchami wolnościowymi w Kraju.

Komitet Honorowy

Komitet Honorowy pod protektoratem p. Prezydenta R.P., Edwarda Raczyńskiego, składać się będzie z wybitnych polskich osobistości z całego świata. Skład zostanie podany w następnym Komunikacie.

Prace przygotowawcze

Pracami przygotowawczymi do Zjazdu kieruje Komitet Organizacyjny Zjazdu.

Wszelką korespondencję na temat Zjazdu należy kierować na adres:

**Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
Światowego Zjazdu Jedności z Walczącym Krajem
43 Eaton Place
London SW1X 8BX**

Założenia Zjazdu

Prezes Rady Ministrów, p. Kazimierz Sabbat, tak ujął założenia Zjazdu w symposium które ukazało się w Tygodniku Polskim (w Londynie) w dniu 31 grudnia 1978:

Działalność polska w wolnym świecie zmierzająca do przywrócenia Polsce wolności i niepodległości toczy się nieprzerwanie od czasu wojny. Prowadzona jest ona dwoma równoległymi nurtami. Pierwszy z nich to działalność różnych instytucji emigracji politycznej takich jak stronnictwa polityczne, ugrupowania polityczne, organizacje stawiające sobie określone zadania polityczne (jak np. Ruch Europejski czy różne formy współpracy narodów Europy środkowo-wschodniej). W pierwszym jednak rzędzie jest to działalność organów i instytucji reprezentujących ciągłość suwerennych polskich władz państwowych z prezydentem RP i rządem na czele, obejmujących swoją siecią organizacyjną wszystkie ośrodki polskie w wolnym świecie.

Drugi nurt to nurt społeczny oraz polonijny. Obejmuje on organizacje społeczne o bardzo szerokiej skali zainteresowań, a więc organizacje weterańskie, kulturalne, samopomocowe, młodzieżowe, wychowawcze, sportowe, regionalne i towarzyskie. Osobną kategorię stanowią parafie, mające ogromne znaczenie dla rozwoju życia polskiego w świecie. Na terenie poszczególnych krajów organizacje te wyłoniły wspólne organy centralne, które przybrały różne nazwy jak np. kongresów, zjednoczeń lub związków centralnych. Reprezentują one całość życia społecznego i polonijnego w swoich krajach. Są to organizacje Polonii w świecie. Organizacje te posiadają oblicze niepodległościowe. Jako jedno ze swoich zadań widzą one konieczność pomagania narodowi polskiemu w jego walce o niepodległość. W zasadzie skupiają one obywateli kraju zamieszkania, w wypadku np. Stanów Zjednoczonych od dwu lub trzech pokoleń. Działalność na rzecz sprawy Polski prowadzą z tej właśnie płaszczyzny, w wykonywaniu swych praw i obowiązków obywatelskich i w interesie swego kraju. Jest to skuteczna forma działania, zwłaszcza tam gdzie głosy polskie w wyborach mogą mieć znaczenie. Polskie pochodzenie z jednej strony uzasadnia działanie na rzecz Polski, z drugiej strony pomaga w zrozumieniu podstawowej prawdy dzisiejszej sytuacji światowej: nie ma trwałego pokoju w Europie, a co za tym idzie w całym świecie dopóki ujarzmione narody Europy Środkowej z Polską na czele nie odzyskają wolności. Taka jest ich legitymacja działania politycznego w swoich krajach.

W maju 1978 roku odbyła się w Toronto konferencja Polonii światowej pod nazwą „Polonia Jutra“. Poprzedzona była ona konferencją przygotowawczą w 1975 r. w Waszyngtonie. Konferencja „Polonia Jutra“ była wydarzeniem ogromnej wagi dla działalności polskiej w świecie. Stworzyła ona ramy, w których będzie można koordynować działalność organizacji polonijnych w różnych krajach świata. Winna ona rozwinąć i wzmocnić pracę poszczególnych Polonii, oczywiście z zachowaniem ich odrębności i samodzielności. Rząd RP powitał wyniki konferencji „Polonia Jutra“ z uznaniem. Widzimy w nich zaplecze dla akcji politycznej i mocne wsparcie w tych zadaniach, które wykonywać mogą tylko czynniki przemawiające w imieniu narodu polskiego. Jest bowiem różnica między występowaniem na rzecz Polski i występowaniem w imieniu Polski. Wspomniana tutaj konferencja w Waszyngtonie wyraziła tę różnicę w następującej

uchwale: „Praca polityczna nie polega na samej negacji obecnego systemu w Polsce, ale wymaga systematycznego działania. To zadanie należy i należało zawsze do czynników niepodległościowych, które reprezentują ciągłość państwową i wszystkie ośrodki i ruchy polityczne przejawiające nieugiętą wolę walki o Polskę niepodległą, z którymi społeczność polska w wolnym świecie współdziałała w imię tych zasad“.

Dwa te nurty działalności polskiej w świecie toczą się równolegle. Nie można ich przeciwstawiać sobie. Nie może jeden z nich zastąpić drugiego. Oba są konieczne. Oba należy wspierać i rozwijać.

Działalność emigracji politycznej wytworzyła swe własne formy. Odbywają się światowe zjazdy organizacji politycznych, wychodzą pisma ideowo-polityczne docierające do wszystkich terenów. Działają przedstawicielstwa ośrodków centralnych głównie mieszczących się w Londynie, działają przedstawicielstwa rządu, działa Rada Narodowa RP.

W roku 1966 zwołany został do Londynu światowy Zjazd Polski Walczącej. W okresie obchodów milenijnych zebrał on w dużej liczbie przedstawicieli licznych skupisk emigracji politycznej w świecie. Określił on ówczesne zadania emigracji i wzmocnił jej siły.

Zwołanie II światowego zjazdu emigracji politycznej zapowiedziałem w programie pracy rządu w r. 1976. Termin jego został przesunięty aby nie utrudniać zjazdu „Polonii Jutra“. Obecnie termin ten został ustalony na dzień 1 września 1979 r.

Jakie zadania stoją przed światowym Zjazdem Politycznym? Trzeba przede wszystkim przedyskutować gruntownie zadania jakie stoją przed emigracją polityczną w obecnej zmienionej sytuacji. Położenie bowiem sprawy Polski, sytuacja w kraju, sytuacja międzynarodowa a także sytuacja na emigracji przez te 12 lat uległy zmianie. Trzeba zobaczyć co trwałe a co nie wytrzymało próby czasu. Rozwój wydarzeń zweryfikował założenia emigracji politycznej, ale te założenia wołają o nowe metody i środki działania oraz o nowych ludzi. Przemiany w kraju, zwłaszcza w ciągu ostatnich trzech lat, dają emigracji nową siłę i nową broń, ale stawiają nowe zadania, większe i trudniejsze niż poprzednio. Pomoc ruchom wolnościowym w kraju staje się głównym naszym zadaniem. Weszło w życie emigracji nowe pokolenie wychowane tutaj i dobrze przygotowane do działalności w krajach swego urodzenia. Emigracja żołnierska została zasilona licznymi nowymi uchodźcami, tak jak np. w Niemczech, gdzie niedawno powstał Oddział Rady Narodowej RP złożony w dużej mierze z nowych uchodźców. Sytuacja międzynarodowa, która niewątpliwie jest dla Polski bardziej korzystna obecnie niż kiedykolwiek od czasu wojny, otwiera przed nami nowe perspektywy. Wybór na papieża kardynała Wojtyły, metropolity królewskiego Krakowa, jest przekonywającą ilustracją poprawy sytuacji Polski w świecie. Potrzebna jest więc wielka debata polska na temat działalności emigracji politycznej w służbie Polski.

Zjazd przyczynić się winien do wzmocnienia naszej działalności. Winien dać okazję spotkania się działaczy politycznych z całego świata. Data zjazdu wiąże się z 40 rocznicą wybuchu drugiej wojny światowej, która zapoczątkowała obecny nasz los. Rędzie to więc także okazja koleżeńkiego spotkania emigracji żołnierskiej. Ale przede wszystkim zjazd będzie wyrazem naszej przewodniej idei, związania emigracji politycznej ze sprawą wolności i niepodległości Polski, której służy ona wiernie od swego początku.

INNE WYPOWIEDZI

W symposium tym wypowiedziały się również odnośnie wagi i potrzeby zjazdu następujące wybitne osobistości z życia polskiego w W. Brytanii

- gen. dyw. Zygmunt Bohusz-Szyszko
- prezes Rady Narodowej R.P., Zygmunt Szadkowski
- ambasador Edward Raczyński
- dr. Lidia Ciołkoszowa
- prezes Skarbu Narodowego, Stefan Soboniewski
- gen. pilot Aleksander Gabszewicz
- prezes Zjednoczenia Polskiego w W. Brytanii, inż. Artur Rynkiewicz
- płk. Kazimierz Iranek-Osmecki
- płk. Maria G. Leśniakowa

oraz przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Zjazdu, ppłk. Roman Czerniawski, który tak określił akcję zjazdu:

W dniu 1 września 1979 roku minie 40 lat od czasu najazdu na Polskę przez Niemcy, a w kilkanaście dni potem przez Rosję. Będzie to dla świata 40 rocznica wybuchu II wojny światowej, a dla Polski data zapoczątkowania nowych zmagania o wolność narodu i o podstawowe prawa człowieka.

W dniu tym winniśmy obudzić świadomość całego świata nie tylko przez przypomnienie wagi tej rocznicy, lecz również przez oparcie naszej akcji o hasła o obrońnię praw człowieka, które takim echem odbiły się w całym świecie, zwłaszcza wśród uciemiężonych narodów.

Akcję tę musimy podjąć, my wszyscy o tę wolność walczący, bez względu na różnice jakie mogą nas dzielić w naszych programach politycznych.

Musimy to uczynić w duchowej łączności z ruchami wolnościowymi w kraju.

Musimy powziąć tę inicjatywę w porozumieniu i współpracy z innymi uciemiężonymi narodami środkowej i wschodniej Europy.

Wszak po to zostaliśmy na emigracji. W walce o niepodległość mamy być wolnym głosem narodu polskiego. W rocznicę tę przemówmy więc jako wolny głos Polski wciąż walczącej.

UCZESTNICTWO W ZJEŹDZIE

Komitet Organizacyjny zaprojektował następujący orientacyjny rozdzielnik udziału w Zjeździe (ilość delegatów)

- 12 – Rząd
- 30 – Przedstawiciele Rady Narodowej
- 12 – Delegaci Rządu
- 30 – Oddziały Rady Narodowej i działacze polityczni terenowi z poza W. Brytanii
- 20 – Delegaci Skarbu Narodowego
- 30 – Światowe Organizacje niepodległościowe
- 20 – Okręgowe Komisje Delegatów i przedstawiciele zorganizowanych ośrodków życia niepodl. na terenie W. Brytanii
- 10 – Koła Oddziałowe (reprez. w Radzie P.S.Z.)
- 20 – Organizacje kulturalne i naukowe
- 20 – Główne organizacje społeczne w poszczególnych krajach zamieszkania
- 20 – Osobistości z życia niepodległościowego
- 10 – Prasa polska

Ostateczna ilość delegatów nie jest jeszcze definitywnie ustalona. Organizacje polityczne i społeczne (zwłaszcza spoza W. Brytanii) proszone są o ewentualne sugestie w tej sprawie.

PROGRAM ZJAZDU

Zjazd składa się z dwu części:

- Części Oficjalnej Zjazdu a mianowicie uroczystości i obrad w sobotę 1 września i niedzielę 2 września, poprzedzonych niektórymi punktami programu w przeddzień Zjazdu, a mianowicie w piątek 31 sierpnia.
- Tygodnia Jedności z Walczącym Krajem, zaczynającego się w czasie części oficjalnej Zjazdu i kończącego w niedzielę 9 września i obejmującego program patriotyczno-artystyczny i wystawowy.

CZEŚĆ OFICJALNA ZJAZDU

Piątek 31 sierpnia 1979 r.

godz. 17.00 Konferencja prasowa w POSK-u

godz. 16.00–20.00 Rejestracja uczestników w POSK-u

Po południu i wieczorem – otwarcie wystaw

W ciągu dnia delegacje zagraniczne składają krótkie kurtuazyjne wizyty u p. Prezydenta R.P., – wg specjalnego programu

Sobota 1 września

8.30–9.45 Ciąg dalszy rejestracji uczestników Zjazdu i weryfikacja (w POSK-u)

10.00–12.30 Otwarcie Zjazdu. Wybór Prezydium, wyniki weryfikacji, ogłoszenie regulaminu, przyjęcie programu, wstępne przemówienia.

12.30–14.30 Przerwa na obiad (indyw.) w POSK-u

W tym samym czasie odbywa się Obiad Żołnierski („Dowódcy i żołnierze”) organizowany przez Radę P.S.Z., wg. specjalnego programu.

14.30–16.30 Obrady plenarne, 3 referaty polityczne

16.30–17.30 Podwieczorek

17.30–21.30 Praca w Komisjach

Niedziela 2 września

10.00–11.00 Msza św.

11.30–12.00 Przejazd pod Pomnik Katyński, Uroczystości pod Pomnikiem

W tym samym czasie delegacje Kombatanckie składają wieńce pod Cenotaph'em wg. specj. programu

12.30–14.30 Wspólny uroczysty obiad uczestników Zjazdu

15.00–17.00 Obrady plenarne; przyjęcie sprawozdań komisji i rezolucji.

17.30 Zamknięcie obrad plenarnych

19.30 Uroczysta Akademia – Hammersmith Town Hall

Poniedziałek 3 września

10.00–13.00 Zwiedzanie Instytutu Historycznego przez Delegatów Zjazdu

17.00 Lampka wina u p. Prezydenta R.P. dla delegatów zagranicznych

TYDZIEŃ JEDNOŚCI Z WALCZĄCYM KRAJEM

IMPREZY ARTYSTYCZNE I PATRIOTYCZNE

Sobota 31 sierpnia: Otwarcie wystaw

Poniedziałek 3 września: Wieczór artystyczny ZASP-u

Wtorek 4 września: ZASP – Przedstawienie

Środa 5 września: POSKLUB – wieczór artystyczny (POSK)

Czwartek 6 września: „Czwartek w POSK-u” – wieczór prozy i poezji lotniczej (POSK)

Piątek 7 września: Lampka wina w Stow. Lotników Polskich (zagraniczni goście zaproszeni)

Sobota 8 września: Msza św. „Lotnicza” a następnie

Uroczystość pod Pomnikiem Lotnika w Northolt

Wieczorem: Błękitny Bal”

Niedziela 9 września: Ostatni dzień wystaw

POSK. Koncert w Hammersmith Town Hall

WYSTAWY

Malarstwo i rzeźba „II Wojna Światowa” dyr.: T. Znicz Muszyński	POSK, Sala Malinowa od 31.8. do 5.9.
Armia Krajowa dyr.: inż. A. Wilowski	POSK; Sala Szafirowa od 31.8. do 5.9 Sala Malinowa od 7.9. do 9.9
Wilno – Lwów dyr.: mgr. M. Brzezicki	POSK. Sala Wystawowa (parter) od 31.8. do 9.9.
Wystawa Zw. Podhalan dyr.: kpt. W. Balon	POSK Sala Szafirowa od 6.9 do 9.9.
Biblioteka Polska „Wydawnictwa o II Wojnie Światowej” dyr.: Z. Jagodziński	POSK Biblioteka od 31.8. do 9.9.
Wystawa Młodych „Fasada i tyły” dyr.: -A. Zakrzewski	POSK Sala Konferencyjna SPK od 31.8. do 9.9.
Inst. Józefa Piłsudskiego dyr.: płk. K. Iranek-Osmecki	POSK, parter od 31.8. do 9.9.
Inst. i Muzeum gen. Sikorskiego „Wybuch wojny w 1939 r” dyr.: rtm. Ryszard Dembiński	Instytut Historyczny od 31.8. do 9.9. Specjalne wycieczki dla Del. w poniedziałek 3.9.
Wystawa Lotnicza dyr.: W. Dobrzeniewski	Stow. Lotn. Polskich od 31.8. do 9.9.

KOMITET ORGANIZACYJNY ZJAZDU

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego:
ppłk. dypl. pil. Roman Czerniawski

Dla usprawnienia prac Komitet dzieli się na dwie Komisje:

- Komisję Polityczną i
- Komisję Programową

KOMISJA POLITYCZNA

Komisja Polityczna ma za zadanie przygotowanie tez i referatów politycznych.

Komisja ta ukonstytuowała się i podzieliła na trzy podkomisje:

- Krajową (wizji przyszłej Polski) pod przewodn. dr. Lidii Ciołkoszowej
- Międzynarodową (spraw polskich w świecie) pod przew. dr. W. Czerwińskiego
- Emigracyjną (problemów emigracji walczącej) pod przew. prez. Z. Szadkowskiego

KOMISJA PROGRAMOWA

Całość programu będzie realizowana przez Komisję Programową, a więc

- Imprezy artystyczne koordynuje dr. L. Kielanowski a organizują je (wzgl. reżyserują) panie: Włada Majewska, Maryna Buchwaldowa, Urszula Święcicka, Małgorzata Modrzewska i Krystyna Karpińska.
- Wystawy koordynuje płk. dypl. J. Z. Berek, przy udziale organizatorów poszcz. wystaw (jak w punkcie „Wystawy”)
- Uroczysta Akademia,
 - delegat Rady P.S.Z. – płk. dypl. inż. J. Morawicz
 - układ wieczoru: dr. inż. Sas-Skowroński
 - reżyseria: p. Włada Majewska
- Udział przedstaw. innych narodów uciemnionych (w konf. prasowej, nabożeństwie i wspólnym obiedzie) p. T. Lasko
- Organizacja wspólnego obiadu, p. L. Spaczyński
- Współpraca z prasą, dr. inż. Sas-Skowroński
- Współpraca z Radiem Wolna Europa, dr. F. Kryska-Karski
- Film, dr. R. Lewicki
- Konferencja prasowa brytyjska – w opracowaniu
- Szczegóły mszy św. – w opracowaniu

APEL DO CAŁEGO POLSKIEGO SPOŁECZEŃSTWA W WOLNYM ŚWIECIE

Akcja Tygodnia JEDNOŚCI Z WALCZĄCYM KRAJEM nie może ograniczyć się tylko do Zjazdu w Londynie. Winny ją podjąć wszystkie polskie ośrodki wolnościowe na całym świecie

Wszystkie polskie organizacje na całym świecie, którym leży na sercu dobro sprawy polskiej proszone są by w swych programach przewidziały, że okres od 1—8 września 1979 r. winien być tygodniem Jedności z Walczącym Krajem i szczególty, w miarę możliwości uzgodnione z Komitetem Zjazdowym. Niech każdy najmniejszy ośrodek polski w całym wolnym świecie w okresie tym przemówi do świadomości świata w miarę nawet najbardziej skromnych możliwości.

Projektowany Zjazd ma kilka ważnych aspektów, które warto zauważyć.

Pierwszym aspektem jest zasadnicze założenie, że rocznica i zjazd winny być przede wszystkim organizowane i wykorzystane dla celów zewnętrznych, tj. dla uderzenia w opinię i świadomość społeczeństw zagranicznych, a nie dla celów wewnętrzno-emigracyjnych, aczkolwiek i w tej dziedzinie obrady winny przynieść ważne opinie i dać ważne wskazania.

Drugim aspektem jest fakt, że zjazd Jedności z Walczącym Krajem odbywać się będzie w ściślejszej duchowej współpracy z ruchami wolnościowymi w kraju. Chcemy usłyszeć ich opinie na Zjeździe i chcemy by Kraj wiedział, że cała Polonia Niepodległościowa, a zwłaszcza emigracyjne pokolenie wal-

ki orężnej II wojny światowej śledzi uważnie i z dumą bohaterkie poczynania i stale przekazuje ich myśli i hasła całemu wolnemu światu.

Trzecim aspektem jest fakt, że w dniu 1 września pragniemy w akcję włączyć przedstawicieli wszystkich uciemżonych narodów. Łączą nas te same idee i cele. Jesteśmy największą grupą wśród tych narodów i dlatego na nas spada obowiązek powzięcia głównej inicjatywy. Należy z całym naciskiem podkreślić, że Zjazd nie stanowi w żadnym wypadku konkurencji w stosunku do Zjazdu Polonii Jutra, wbrew już lansowanemu, niczym nie uzasadnionemu pogłoskom. Wszyscy zdajemy sobie dobrze sprawę z tego, że Zjazd Polonii Jutra był potrzebny i pożyteczny w dziedzinie zjednoczenia społeczno-kulturalnego Polonii. Zjazd Jedności z Walczącym Krajem ma specjalne cele polityczne w dziedzinie i z programem walki o niepodległość.

W odróżnieniu do I Zjazdu Polski Walczącej nasz przysły Zjazd opierać się musi poza organizacjami politycznymi również i na organizacjach kombatanckich, ze względu na to, że stanowią one obecnie główny trzon organizacyjny wszystkich ośrodków emigracyjnych.

25

DZIENNIK POLSKI NR. 200

Londyn, czwartek 23 sierpnia 1979 r.

Falszywa wiadomość

1 września zbierze się w Londynie Światowy Zjazd Jedności z Walczącym Krajem. Prace organizacyjne dobiegają końca. Wybierający się na Zjazd delegaci kończą swe przygotowania do wyjazdu do Londynu.

Jakież było zdumienie redakcji jednego z polskich pism emigracyjnych w Australii, gdy w poniedziałek, 20 sierpnia otrzymała list, wysłany z Londynu na formularzu z nagłówkiem Zjazdu, zawiadamiający, że termin Światowego Zjazdu został przesunięty na 15 września. Redakcja natychmiast porozumiała się telefonicznie z Komitetem Organizacyjnym i okazało się że wiadomość jest fałszywa.

Nietrudno się domyślić, kto był autorem tego pomysłu, ale nie ulega wątpliwości, że jego celem było wywołanie zamieszania w organizacji Zjazdu.

Podobne wiadomości nadeszły również z Kanady.

Szanowni Panowie,

Luty 1979

Wybór Polaka, Karola Kardynała Wojtyły papieżem staje się dla nas wydarzeniem wielkiej miary. Pragnąc upamiętnić ten fakt historyczny Skarb Narodowy wydaje medal z podobizną Jana Pawła II. Na wydanie tego medalu uzyskaliśmy aprobatę Sekretariatu Stanu Stolicy Apostolskiej. Załączona ulotka zawiera wszystkie potrzebne informacje z tym związane.

Zwracamy się do Przedstawicieli Rządu R.P. i do ogniw Skarbu Narodowego o przyczynienie się do jaknajszerszego rozpowszechnienia naszej inicjatywy. Posłużą temu ulotki, które jednocześnie w znacznych ilościach wysyłamy oddzielnie. Będą również wydane ulotki w języku angielskim, francuskim, hiszpańskim, włoskim i niemieckim. Będą one rozesłane w krótkim czasie.

Zamówienia na medale prosimy załatwiać:

1. Zbiorowo przez zestawienie zgłoszeń w krajowych ogniwach Skarbu narodowego i przesyłanie ich, wraz z należnością, do Głównej Komisji;
2. Przesyłanie zamówień indywidualnych (wraz z należnością) do Głównej Komisji.

Czeki, Money Orders lub Postal Orders winny być wystawione na "Danina Polska Ltd. - Medallion Fund"

Dla uniknięcia opłat celnych medale będą przesyłane bezpośrednio zamawiającym.

Obroty finansowe w związku z medalami/wykazywane w osobnych sprawozdaniach, a nie włączane do okresowych sprawozdań Sk. Nar.

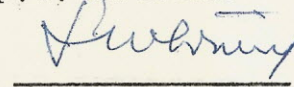
Mamy nadzieję, że inicjatywa nasza przyczyni się do spopularyzowania działalności Skarbu Narodowego przy sprężystości ogniwo krajowych w rozpowszechnianiu ulotek wszelkimi możliwymi środkami.

Życząc pomyślnych wyników omawianej akcji, łączymy wyrazy poważania.

Dyrektor

K. Iranek-Osmecki

p.o. Prezesa

S. Soboniewski

Otrzymują: Przedstawiciele Rządu R.P.
Ogniwa Skarbu Narodowego

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA

Prezydium

42 Emperor's Gate
London SW7

Tel. 373-9124

10 października, 1979

Otrzymują:

Komisje, Komitety
i Delegatury Skarbu
Narodowego.

Szanowni Państwo,

Powstał projekt złożenia Papieżowi w darze złotego medalu od płatników Skarbu Narodowego. Sądzymy, że jest to słuszne, by dać tym aktem wyraz naszego hołdu dla Ojca Świętego oraz dowodu, jak wielką wagę przywiązujemy do powołania Polaka na Stolicę Apostolską.

Jest jaknajbardziej wskazane, by dar ten był złożony nie tylko od władz Skarbu Narodowego, lecz również od jego płatników ze wszystkich ogniw rozsianych po całym wolnym świecie. Zwracamy się do naszych ogniw z prośbą o powiadomienie o tym członków Skarbu Narodowego i zbieranie ofiar na ten cel.

Przesyłając zebrane kwoty (osobnymi czekami wystawionymi na "Skarb Narodowy") prosimy o załączanie list z podaniem:

- 1) Imienia i nazwiska ofiarodawcy,
- 2) jego adresu,
- 3) wysokości wpłaconej kwoty.

Nazwiska ofiarodawców i wysokość wpłat zostaną podane do wiadomości Papieża i społeczności polskiej.

Będziemy zobowiązani, jeśli prośba nasza będzie rychło wprowadzona w życie i otrzymamy w niedługim czasie wyniki zbiórki.

Łączymy wyrazy poważania,

Dyrektor

K. Trzeciak

Prezes

K. Iranek-Osmecki

PAPIEŻ JAN PAWEŁ II

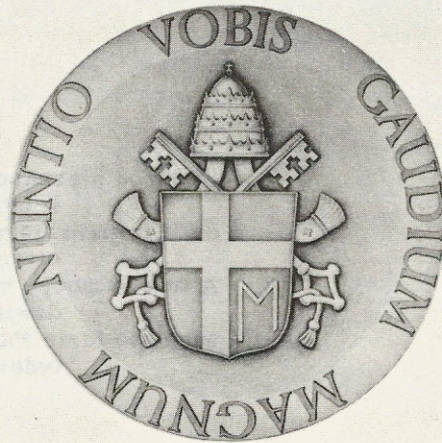
Medal Pamiątkowy

Po raz pierwszy w dziejach Kościoła Chrześcijańskiego Namiestnikiem Chrystusowym został Polak. Konklawe w dniu 16 października 1978 roku obrało Papieżem Karola Kardynała Wojtyłę.

Święte Kolegium kardynalskie znalazło w wybranym Papieżu obrońcę pozabawionych praw człowieka, wolności słowa i godności ludzkiej. Wybór został przyjęty z uznaniem i nawet entuzjazmem przez cały świat Chrześcijański.

Z intencją upamiętnienia tej tak wielkiej chwili dla nas Polaków - Skarb Narodowy wybija oficjalny medal po uzyskaniu listem z dnia 21 grudnia 1978 roku aprobaty Stolicy Apostolskiej.

Medal ten będzie pamiątką historyczną, a dla każdego Polaka zabytkiem do przekazania następnym pokoleniom.

Będzie on wybity w złocie, srebrze i brązie o średnicy 2 1/4 cala (57 mm.). Ceny wraz z ozdobnym pudełkiem, portem i ubezpieczeniem :

- złoty (18 karatów) waga 4.02 uncji troy = 125 gm. - £670.-
- srebrny (925 próby) " 2.61 " " = 81.2 gm.- £ 37.-
- brązowy " 3.3 " " = 93.5 " - £ 16.-

Ceny medali złotych i srebrnych mogą ulec zmianom zależnie od wahan
cen kruszcu.

Medal projektował Stefan Baran A.R.M.S.

Wybicie medala zostało powierzone mennicy założonej w 1966 roku, Spinks
and Son Ltd., dostawcom medalionów dla dworu Królowej Elżbiety II.

Stronę gospodarczą rozprowadzenia medala prowadzi współpracująca ze
Skarbem Narodowym spółka "Danina Polska Ltd.

Z powodu o g r a n i c z o n e j ilości wybijanych medali prosimy przysy-
łać zamówienia jak najwcześniej na załączonym formularzu.

Przewidujemy, że medale będą gotowe do wysyłki w maju /czerwcu bieżą-
go roku.

Główna Komisja Skarbu Narodowego

Spośród niesnasek Pan Bóg uderza
w ogromny dzwon
dla Słowiańskiego oto Papieża
otworzył tron . . .
A trzeba mocy, byśmy ten Pański
dźwignęli świat ;
więc oto idzie Papież Słowiański
ludowi brat.

J. Słowacki 1848

9 listopada, 1979

W początkach 1980 roku, projektowane jest wręczenie Ojcu Świętemu medalu z Jego podobizną od przedstawicieli i płatników Skarbu Narodowego.

Załączamy do użytku listy zbiórkowe na ten cel i prosimy o zawiadomienie ofiarodawców, że będziemy bardzo radzi, jeżeliby niektórzy z nich mogli i zechcieli wziąć udział w uroczystym wręczeniu daru Papieżowi w Rzymie.

O dacie, która zostanie ustalona przez Watykan, zawiadomimy natychmiast po otrzymaniu jej z Rzymu.

Nadmieniamy, że zarówno nazwiska, jak wysokość udziału w darze - będą umieszczone ^{na} liście, załączonej do Aktu Daru wręczonego Papieżowi.

Instrukcja finansowa:

Wszelkie dary zebrane na powyższy cel winny być prowadzone oddzielnie, nie włączone do sprawozdań finansowych Ogniw i przekazywane oddzielnym czekiem wraz z listą wpłacających.

Dyrektor
K. Trzeciak
K. Trzeciak

Prezes
K. Iranek-Osmecki
K. Iranek-Osmecki

Otrzymują:

Ogniwa Skarbu Narodowego

Zamknięcie zbiórki: 31 grudnia, 1979

31

SKARB NARODOWY
KOMISJA JOHANNESBURG

3, OAK ROAD
FAIRVALE
JOHANNESBURG 2192
12 listopad, 1979

W dniu dzisiejszym otrzymałem następujący komunikat z Londynu:

W początkach 1980 roku projektowane jest wręczenie Ojcu Świętemu meda-
lu z Jego podobizną od przedstawicieli i rękowników Skarbu Narodowego.

Załączamy do użytku listy zbiorkowe na ten cel i prosimy o zawiadomie-
nie, że będziemy bardzo radzi, jeżeli niektórzy z nich mogli i zech-
cieli wziąć udział w uroczystym wręczeniu daru Papieżowi w Rzymie.

O dacie, która zostanie ustalona przez Watykan, zawiadomimy natychmiast
po otrzymaniu jej z Rzymu.

Nadmieniamy, że zarówno nazwiska, jak i wysokość udziału w darze będą
umieszczone na liście, załączonej do Aktu Daru wręczonego Papieżowi.

Ewentualne czeki i postal orders proszę wystawiać na Polish National
Fund z wyraźnym zaznaczeniem, że są przeznaczane na medal papieski.

A.S.Jsiukowicz

./ ofiarodawców

Zamknięcie zbiórki: 31 grudnia 1979?

11 luty, 1980.

32

Skarb Narodowy
Główna Komisja
42, Emperor's Gate
London, SW7 4HJ

Szanowni Państwo,

Załączam oficjalne sprawozdanie Komisji Johannesburg
za ubiegły rok i przekaz na sumę £669,78. Suma ta przedstawia:-

	R.	£.
Zebrane na Skarb -daniny i procenty	1249,00	676,63
Zebrane na medal dla Papieża /R10,R10,R5/	25,00	13,15
Razem	<u>1274,00</u>	<u>669,78</u>

Ponizej podaje listę osób, które wpłaciły w ubiegłym
roku £25 lub więcej na Skarb:-

	R.	£.
J.K. Bobrowski	50,00	26,30
..Stachel'ska	50,00	26,30
H.Zamoyski	30,00	26,30
Zjednoczenie Osadników Polskich, Koło Cape Province	50,00	26,30
Zjednoczenie Polskie w Poł. Afryce	100,00	52,60

Swiadczenia wpisania do Złotej Księgi Emigracji proszę
łaskawie przesłać na mój adres, celem przekazania ofiarodawcom.

Załączam wyrazy szacunku

A.S.
A.S. Jasiukowicz
przewodniczący

**Standard
Bank**

The Standard Bank of South Africa Limited

40-48-36

Registered Commercial Bank

Branch STANDARD BANK CENTRE

Date 7 FEBRUARY 80

At sight pay to the order of POLISH NATIONAL FUND

The sum of SIX HUNDRED AND SIXTY NINE POUNDS AND
SEVENTY EIGHT PENCE

British Sterling

£ 669-78

For The Standard Bank of South Africa Limited

To
Standard Chartered Bank Limited
73/79 King William Street
London EC4N 7AB

Accountant

Manager

No

6047

⑈458260⑈ 404836⑈ 0000150⑈ 11

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA

42, Emperor's Gate,
London, SW7 4HJ
Tel. 373-9124

33

Z podziękowaniem

i uprzejmym pozdrowieniem.

Kwit
SKARB NARODOWY N° 23928
GŁÓWNA KOMISJA

~~Kom. Skarbu Narod. na W. Brytanie i Zjednoczenie~~
4 Komisja Sk. Nar. Johannesburg
W. Fan Pł. sk. Afryka

Wpłaciła £ 13-15 sh. (= 25 Randów)

Słownie: Trzydziecia funtów 15 p.

na: medal dla Papieża

London, dnia 18. II. 1960...

podpis *[Signature]*

11 marca 1980

34

Uprzejmie zawiadamiamy, że wręczenie Ojcu Świętemu Medalu oraz daru wynikającego z nadwyżki zbiórki na ten cel zostało ustalone na środę 28 maja b.r.w Watykanie.

W związku z tym organizujemy wycieczkę ofiarodawców z Londynu do Rzymu na jeden tydzień:

odlot we wtorek 27 maja, powrót we wtorek 3 czerwca. Koszt obejmujący przelot z Londynu do Rzymu, autobus z lotniska w Rzymie do miasta, pensjonat ze śniadaniem i kolacją wyniesie około £.230.-

Ilość miejsc ograniczona do 35 osób

Zgłoszenia z wpłatą należności, lub depozytu minimalnie £.100.- prosimy kierować do nas.

Dyrektor

/K. Trzeciak /

ZBIORKA NA ZŁOTY MEDAL w darze od płatników
Skarbu Narodowego dla Papieża Jana Pawła II.

Wyniki zbiórki zamknięte na dzień 11.2.1980.

35

	£.
W. Brytania.....	1.307.05
Australia.....	572.78
Kanada.....	367.69
Francja.....	243.00
Niemcy.....	201.84
Stany Zjednoczone.....	176.80
Szwecja.....	121.00
Dania.....	58.13
Szwajcaria.....	46.45
Hiszpania...../2700.-Pes./=Ok.	20.00
Afryka Płd...../25.03 Rand.=ok.	15.00

	3.124.34

Ostateczne sprawozdanie ze zbiórki ukaże się w komunikacji Skarbu Narodowego.

ZŁOTY MEDAL PAPIEŻA JANA PAWŁA II

w darze od Skarbu Narodowego dla Ojca Świętego

36

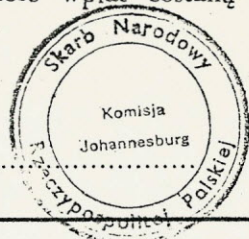
Prezydium Głównej Komisji Skarbu Narodowego postanowiło ofiarować Ojcu Świętemu złoty medal wybity z okazji powołania na tron papieski Polaka.

Dar ten będzie złożony od wszystkich ogniw Skarbu Narodowego, rozsianych po całym wolnym świecie.

Nazwiska ofiarodawców oraz wysokość wpłat zostaną podane do wiadomości Papieża i społeczności polskiej.

Upoważniony do zbierania

P.....

Lista Nr. 2

Nazwisko i imię Ofiarodawcy	Adres Ofiarodawcy	Kwota wpłacona
W. J. H. Dąbrowski	60. Queen Victoria Rd	
	Claremont, 7700	R 5.03
	Do przeniesienia	

ZŁOTY MEDAL PAPIEŻA JANA PAWŁA II w darze od Skarbu Narodowego dla Ojca Świętego

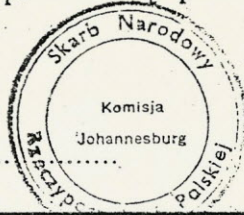
Prezydium Głównej Komisji Skarbu Narodowego postanowiło ofiarować Ojcu Świętemu złoty medal wybity z okazji powołania na tron papieski Polaka.

Dar ten będzie złożony od wszystkich ogniw Skarbu Narodowego, rozsianych po całym wolnym świecie.

Nazwiska ofiarodawców oraz wysokość wpłat zostaną podane do wiadomości Papieża i społeczności polskiej.

Upoważniony do zbierania

P.....

Lista Nr. 2.....

Nazwisko i imię Ofiarodawcy	Adres Ofiarodawcy	Kwota wpłacona
Mjr. T. Kawalec	9, Langholm, hockloof str. Cape Town 8001	R 10.00
A. S. Jasiukowicz	3, Oak Rd, Fairvale, Johannesburg 2192	R 10.00
		<u>R 20.00</u>
<p>Suma R 20 zebrana na medal w Poł. Afryce zostanie przekazana do Londynu wraz z ilością denarów na Skarb za rok 1980 - ze względu na przepisy dewizowe w Poł. Afryce</p>		
A. Jasiukowicz		
Do przeniesienia		

Rzeczpospolita Polska

REPUBLIC OF POLAND

PISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM POLITYCZNYM, SPOŁECZNYM I KULTURALNYM.

Rok XXXIV

LONDYN, MAJ (MAY) 1980

Nr 5 (297)

JAN MARCINKIEWICZ

Na Dzień Święta Konstytucji 3 Maja

W porównaniu z innymi narodami, Polacy nie mają powodu wstydzić się swojej historii, ani czego ukrywać, ani retuszować, ani przed nikim ze swego postępowania usprawiedliwiać się.

Od początku swych dziei, Polacy nie prowadzili żadnych wojen religijnych, nie zdobywali kolonii zamorskich, nie pędzili tubylców; nie mieli „arcipelagu gułagów”, ani nie byli wynalzcami komór gazowych.

W pierwszych początkach swej państwowości utrwaliliśmy stan posiadania ziemi Piastów, a w okresie Jagiellońskim, złączeni braterską więzią Unii Lubelskiej z Wielkim Księstwem Litewskim, staliśmy na straży całości ziem Korony i Litwy.

O tym, że dobrze dawaliśmy sobie radę z germańskim „Drang nach Osten” i naporem barbarzyńskich narodów wschodnich — głównie Tatarów, Turków i wojsk moskiewskich — niech świadczy dalekosiężna w skutkach bitwa pod Grunwaldem, zwycięskie wyprawy Stefana Batorego na Psków i Smoleńsk i odsiecz Jana Sobieskiego pod Wiedniem, gdzie polska husaria z niezwykłą brawurą, rozgromiła, zdawało się niepokonane wojska tureckie, dowodzone przez Wielkiego Wezyra, Kara Mustafę.

Nie jest więc przypadkiem, że od owych czasów Polska jest uważana za „przedmurze chrześcijaństwa”, a Polacy zdobyli sobie tytuł „obronców cywilizacji zachodniej”.

Ale, kiedy Polska zdobywała szlachetne tytuły i zużywała energię i swoje zasoby materialne dla dobra wspólnej sprawy, inne narody w tym czasie, rozwijając handel z koloniami zamorskimi, podnosiły swój stan ekonomiczny i swe wpływy na arenie stosunków między państwami w ówczesnej Europie.

W połowie XVII i na początku XVIII wieku, Polska nie mając poważniejszego zaplecza ekonomicznego, znalazła się w konieczności prowadzenia licznych i rujnujących gospodarczo wojen obronnych: z Turcją, kilkakrotnie ze zbuntowaną Kozaczyzną i czernią chłopstwa ruskiego, z nawpół dzikimi hordami wojska Siedmiogrodu, chanem krymskim, wojskami moskiewskimi i zalewem wojsk szwedzkich, który w „Trylogii” Sienkiewicza został nazwany „Potopem”.

Jak ówczesna Polska była osłabiona między innymi świadczą fakt, że na początku XVIII wieku, król szwedzki Karol XII prowadził we własnym interesie wojnę z carem Rosji Piotrem Wielkim na ziemiach polskich, a Prusy walczyły z Austrią o piastowskie ziemie Śląska z pominięciem zgody Polaków.

Najsmutniejszy okres dla Polski był za czasów saskich, kiedy skarb świecił pustkami i brakowało wojska do obrony granic państwa, a podatków nie

można było uchwalić, bo na przeszkodzie stało tragiczne w skutkach „liberum veto”. a czasów króla Augusta III, z powodu stosowania „liberum veto” ani jeden sejm nie doszedł do skutku. Miał miejsce niemal zupełny paraliż życia państwowego, a wyrazem braku wiary we własne siły i równocześnie bezmyślności wśród szlachty było dość powszechne przekonanie, że Polska „nierządem stoi” i w takim stanie będzie mogła utrzymać swą

słów litewskich z Korsakiem na czele, ani rozpatrzliwy akt Tadeusza Rejtana — sejm potwierdził grabież ziem polskich przez mocarstwa zaborcze.

Rozbiór Polski był jednak wstrząsem otrzęsującym, który poruszył cały naród. Polacy, pozbawieni znacznej części swego terytorium i upokorzeni na honorze, postanowili ratować resztę swej Ojczyzny.

Wszyscy rozumieli, że jedyną drogą ratunku było dokonanie gruntow-

wszystkie wady ustroju ówczesnej Rzeczypospolitej, ale również wskazał właściwą drogę jej naprawy.

Zacząto od szkolnictwa. Majątek rozwiązanego w tym czasie przez papieża zakonu jezuitów przeznaczono na potrzeby oświaty, której rozwojem miała kierować Komisja Edukacyjna z Hugo Kołłątajem na czele.

W Warszawie, pod patronatem króla Stanisława Augusta, została założona tak zwana Szkoła Rycerska (Korpus Kadetów), której wychowankami między innymi byli Kościuszko, Niemcewicz i Kniaziewicz.

Program nauczania w Akademii krakowskiej i wileńskiej został zreformowany i unowocześniony. Akademie otrzymały nazwę Szkół Głównych Korony i Litwy. Powstało sławne Liceum Krzemienieckie. Troskliwą opieką otoczono szkoły średnie i powszechne. Dzięki staraniom Komisji Edukacyjnej, oświata w całym Kraju zaczęła znacznie podnosić i osiągać poziom dotychczas nienotowany.

Z podniesieniem oświaty, również uległy poprawie rolnictwo, handel i przemysł. Największego rozgłosu nabrały zakłady przemysłowe, budowane na dobrach królewskich na Litwie, pod nadzorem podskarbiego litewskiego Antoniego Tyzenhauza. Dla ułatwienia stosunków handlowych, budowano drogi lądowe i kanały wodne, zakładano banki i kantory kredytowe. Podatki zaczęły wpływać regularnie, a dochody skarbu, pomimo zmniejszenia o 1/3 obszaru państwa, w porównaniu z dochodem lat niedawnych, wzrosły kilkakrotnie. Powszechna mentalność i nastawienie szlachty do spraw Rzeczypospolitej tak się odmieniły, że za Stanisława Augusta ani jeden sejm przez „liberum veto” nie został zerwany.

W roku 1788 został zwołany sejm, nazwany później Czteroletnim lub Wielkim, bo przez cztery lata obradował nad naprawą Rzeczypospolitej i o wielkim znaczeniu uchwały przeprowadził, których ukoronowaniem było uchwalenie Konstytucji 3-go Maja.

Głównymi twórcami Konstytucji 3-go Maja, oprócz króla Stanisława Augusta i marszałka sejmu Stanisława Małachowskiego, byli Ignacy i Stanisław Potoccy i Hugo Kołłątaj ze swoim przysejmovym klubem, zwanym „Kuznica kołłątajowska”.

W celu uwolnienia się od opieki Rosji, Konstytucja 3-go Maja nakazywała zwiększenie stałej armii do 100 tysięcy żołnierza i rozwiązywała tzw. Radę Nieustającą, składającą się z 36 członków, jako zniechęcony organ wpływów ambasady rosyjskiej, a na jej miejsce wprowadzała Radę Królewską, w skład której wchodził prymas duchowieństwa katolickiego i pięciu ministrów: minister pieczęci królewskiej, skarbu, spraw zagranicznych, wojny i minister bezpieczeństwa wewnętrznego.

(Ciąg dalszy na str. 2)

W rocznicę Konstytucji Majowej

Trzeci Maj to najdawniejsze, najpierwsze święto narodowe, dzień zbratania się wszystkich godnych tego miana obywateli dla ratowania Ojczyzny. Tego pierwszeństwa i tego znaczenia nikt mu nie odbierze i żadna późniejsza data nie może jej zastąpić.

W roku bieżącym znajdzie w nim wyraz zespolenie uchodźstwa niepodległościowego z cierpiącym i walczącym Krajem.

Przykazanie, które przynosi nam święto majowe, to zgoda narodowa. Nie chodzi tu o organizowanie monolitu. Pozostawmy to monopartyjnym dyktatorom. Ustrój demokratyczny, za którym się opowiadamy, zapewnia swobodną wymianę zdań. Wymaga jednak samodyscypliny i podporządkowania uczuć i ambicji indywidualnych i własnych poglądów na rzecz wspólnego dobra.

Naród — to wielka rzecz. Jego władanie nad każdym z nas przyjmujemy na ogół bez zastrzeżeń jako cenny skarb każdemu należny, ale jego potęgę i zasięg poznajemy w całej pełni kiedy obca ręka narusza jego prawa. Wtedy, jak przy rozdarciu atomu, wyrzucą z siebie nieprzebraną potęgę.

Rocznice, które obchodzimy, dawnych doświadczeń naszego narodu i ofiar, przypominają nam że w jedności siła. Taką rocznicą jest przede wszystkim Trzeci Maj.

Po stuosiemdziesięciu dziewięciu latach jej promienowania jest nadal ożywcze. Wbrew straszliwym wprost doświadczeniom Polska nie kapituluje i kapitulować nie ma zamiaru. Jest oszukiwana i haniebnie rządzona przez przybłędów narzuconych przez obcą przemoc i niestety skazana na chroniczny niedostatek, ale się swej odrębności i historii nie wypiera. Przeciwnie, czepie z niej dumę.

Po długich latach komunistycznej tyranii odzywają się na ziemi naszej coraz dobitniej głosy dzielnych ludzi, których opinia zachodnia zna jako dysydentów, a my na uchodźstwie sławimy jako wolnościowców. Wiemy, że wyrażają oni tylko poglądy i uczucia narodu świadomego swej historii i to przeświadczenie niech będzie dla nas w tym roku bodźcem do dalszej wiernej służbie Polsce.

Edward Raczyński
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ

państwowość wśród innych narodów.

Stało się inaczej. Między Rosją, Prusami i Austrią doszło do porozumienia i w roku 1772 zapadła decyzja dokonania pierwszego rozbioru Polski.

Apel króla Stanisława Augusta o pomoc do innych rządów europejskich nie odniósł żadnego skutku.

Konfederacji barskiej musieli skapitulować. Na narodzie polskim dokonano gwałtu i bezprawia.

Nie pomógł gwałtowny protest po-

nej naprawy instytucji państwowych, podniesienie oświaty, uporządkowanie skarbu i powiększenie sił zbrojnych, aby mogły obronić granice swego państwa.

Do rozbudzenia umysłu i sumienia narodu w dużej mierze przyczynił się ks. Stanisław Konarski (autor książki „O skutecznym rad sposobie”) oraz dzieło ks. Stanisława Skargi pt. „Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego”, w którym nie tylko napiętnował

(Dokończenie ze str. 1)

W ten sposób, władza królewska została wzmocniona tym bardziej, że tron miał być dziedziczny, a uchwały na sejmach miały zapadać większością głosów, czyli zostało zniesione tragiczne w swych skutkach „liberum veto”. Mieszczanństwo miało być dopuszczalne do obrad sejmowych na równi ze szlachtą, a nad ludem wiejskim rząd miał rozciągnąć opiekę prawną i czuwać nad poprawą jego losu. W rzeczywistości, parę lat później (1794) Tadeusz Kościuszko ogłosił słynny „manifest połaniecki”, który otwiera, stanowi chłopskiemu wyzwolenie z poddaństwa po przez służbę wojskową.

Uchwały Konstytucji 3-go Maja zrywały z błędami przeszłości i wprowadzały daleko idące reformy ustrojowe, które miały zapewnić narodowi i państwu pełną niezależność i wyznaczyć nowe szlaki rozwoju w jego dziejach. Uchwalone reformy wyrażały głębokie zrozumienie konieczności uzdrowienia organizmu narodowego, przy równoczesnym zachowaniu należytego umiaru, zdrowego rozsądku i prawdziwego humanizmu wśród głównych twórców Konstytucji 3-go Maja.

Znakomity historyk angielski Edmund Burke na temat naszej Konstytucji pisze:

„była to jedyna w dziejach rewolucja, w której nie było przelewu krwi, nie było zdrady ani zniewagi, nie było rzezi, nie było przemyślnych wystąpień, nie było grabieży, ni konfiskat, przeciw religii, moralności i cnoty, nie było obywateli przywiedzionych do nędzy, nikogo nie uwięziono, nikogo nie wygnano...”

Niestety, Konstytucja 3-go Maja nie spełniła pokładanych w niej nadziei, bo po uchwaleniu trwała za ledwie jeden rok, a losy Polski potoczyły się inaczej.

Carowa Katarzyna II nie mogła pogodzić się z myślą, aby doszło do odrodzenia silnego państwa polskiego i aby ówczesna Rzeczpospolita wyzwoliła się z pod opieki rosyjskiej.

Na zlecenie Katarzyny II, zaprzęgnięci zdrajcy sprawy polskiej Szczepan Potocki Branicki i Rzewuski zawiązali konfederację w Targowicy, której celem było zmusić króla do abdykacji, znieść uchwały Konstytucji i przywrócić dawny ustrój państwa.

Pod pretekstem obrony praw szlacheckich, wojska rosyjskie zaczęły załamywać Polskę.

Król pruski, Fryderyk II, pomimo zawartego z Polską przymierza w czasie Sejmu Czteroletniego i zobowiązania przyjąć z pomocą Polsce w razie wojny z Rosją, nie tylko odmówił pomocy, ale w międzyczasie porozumiał się z Rosją przeciwko Polsce.

W opozycji przed zalewem wojsk rosyjskich, książę Józef Poniatowski stoczył zwycięskie bitwy pod Polonem, Zieleńcami i Dubienką, ale gdy król Stanisław August stracił wiarę w ostateczne zwycięstwo i przeszedł na stronę Targowicy, wojsko polskie skapitulowało.

W wyniku kapitulacji doszło do drugiego rozbioru Polski, a po przegranej Insurekcji Kościuszkowskiej (rok 1796) do trzeciego i ostatecznego. Naród pogrążył się w czarną, przeszło wiek trwającą, noc niewoli.

O znaczeniu Konstytucji 3-go Maja pięknie pisze w swym dziele „Sejm Czteroletni”, znany powszechnie historyk ks. Walerian Kalinka: „Nie łatwo jest Polakowi mówić o Konstytucji 3-go Maja, gdyż stała się na relikwią narodową. Oznacza ona najwyższy wzlot ducha polskiego i największe zwycięstwo narodu nad samym sobą. Odnosi się to do chwili, która nas samym sobie wróciła i kiedy wolni od hańbiącej obcej przemo-

cy nakazów postanowiliśmy ulepszyć prawa nasze dla ocalenia niepodległości i wolności narodu”.

Ponadto, uchwalenie Konstytucji 3-go Maja było protestem wobec świata i historii przeciwko dokonaniu gwałtownego rozbioru Polski i równocześnie dowodem, że Rzeczpospolita w tym czasie miała w sobie niespożyte siły do dalszego niepodległego istnienia i tylko brutalna przemoc mocarstw zaborczych zdecydowała o jej zniknięciu z mapy Europy. Obecnie, nawiązując do czasów nowszych należy stwierdzić, że po chwalebnym odzyskaniu niepodległości i 20-letnim okresie entuzjastycznego wysiłku odbudowy państwowości i dużych osiągnięć, nastąpił znów okres kataklizmu wojennego i w rezultacie, mimo straszliwie dużych ofiar w ludziach i mieniu, jakie naród polski poniósł w czasie zmagania z hitlerowskimi Niemcami, po zakończeniu 2-iej wojny świa-

towej, za zgodą naszych zachodnich sojuszników zostaliśmy ograbieni przez wschodniego sąsiada z 46% naszego przedwojennego terytorium państwowego i znaleliśmy się znów w strefie wpływów Rosji, tym razem komunistycznej.

Parafrazując powszechnie znany werset z „Wesela” Wyspiańskiego, można byłoby powiedzieć, że ostał nam się ino tytuł „matchnienia narodów”.

Naród polski znalazł się więc ponownie w sytuacji mało co lepszej, w jakiej był w okresie przedrozbiorowym, gdyż Rosja sowiecka, przy tak kolosalnie rozbudowanym arsenale najnowocześniejszej broni, jest groźna nie tylko dla Polski, ale dla całej Europy z tym, że kraje Europy Zachodniej są pod osłoną parasola amerykańskiej broni nuklearnej, a Polska jest zdana na własne siły.

Wierzmy, że głównym źródłem tej siły jest nasza tysiącletnia odrębność

TADEUSZ FOLEK

Sprawa dr. Hansa Künga

Tak się złożyło, że niemal w tym samym czasie gdy uwaga opinii publicznej całego świata koncentrowała się na wydarzeniach afgańskich i ich możliwych, groźnych dla pokoju światowego, skutkach—równocześnie w RFN zaistniało zdarzenie, wprawdzie nieporównalnie mniejszej wagi, ale pod pewnymi względami nie mniej sensacyjne, a w każdym razie w wielu kręgach przyjmowane z ogromnymi emocjami.

Chodzi mianowicie o pozbawienie przez Stolicę Apostolską znanego profesora teologii na Uniwersytecie w Tübingen, dr. Hansa Künga, prawa wykładania nauk teologicznych. Przy czym rozgłos jaki cała ta sprawa nabrała pochodzi nie tyle z samego faktu odebrania długoniemu i wychowawcy młodego duchowieństwa prawa kontynuowania jego misji nauczycielskiej, (bo takie wypadki zdarzają się częściej i na ogół mijają bez echa)—ile głównie stąd, że tym razem delikwent podniósł głośny protest i nie jest skłonny ani do skrucy ani do odwołania swych poglądów, które to poglądy stanowią właśnie powód i przyczynę restrykcji zastosowanych przez Watykan.

Nadomiar wszystkiego, w opozycji swoim prof. Küng atakuje nie tylko samą zasadę nieomyślności papieża w sprawach wiary ale i samą osobę aktualnego papieża, zarzucając mu konserwatyzm, niezrozumienie potrzeb współczesnego świata oraz apodyktyczność w metodach sprawowaniu władzy na Stolicy Piotrowej.

Cały ten konflikt pomiędzy znanym teologiem, autorem wielu rozpraw i książek z zakresu dogmatyki katolickiej (znanych także studentom teologii w Polsce), dzięki swemu charakterowi wzbudził u wielu reminiscencje nawiązujące do epoki Marcjana Lutra, a sam dr Küng nie powstrzymał się nawet od przypominania niesławnych praktyk „Świętej Inkwizycji”, przy pomocy których wymuszono ongiś pokajanie się rzekomych czy urojonych odszczerpieńców wiary.

Wprawdzie nic nie wskazuje na to, aby miało dziś dojść w Europie na nowo do wojen religijnych, ani nie można też proklamować nowej schizmy, bo nieprawomyślny ksiądz nadal legalnie może sprawować funkcje kapłańskie i sam podkreśla swoje przywiązanie do Kościoła katolickiego, ale sam przedmiot sporu jest do tego stopnia niecodzienny, że stanowi doskonałą pożywkę dla licznych dziennikarzy i publicystów, zwłaszcza tych, którzy nie ustają w pogoni za sensacją.

Zgodnie z ogłoszonymi przez episkopat RFN dokumentami, dr. Küngowi odebrano tzw. „missio canonica” tj. prawo nauczania teologii w imieniu Kościoła, ponieważ kompetentny organ watykański, jakim jest Kongregacja Wiary, stwierdził ponad wszelką wątpliwość, że w pismach swych odszedł on od „pełnej wiary katolickiej”.

W uzasadnieniu do swego werdyktu Kongregacja przytacza, że wprawdzie każdemu teologowi katolickiemu przysługuje swoboda badań naukowych, nie może ona

jednak przekraczać tych granic, które nauka teologii sama dla siebie ustanowiła. Według Kongregacji prof. Küng odszedł w istotnych punktach od wiary katolickiej. W szczególności zaś: w zakresie nauki o jedności osoby Chrystusa i Boga Ojca (tj. poddał w wątpliwość boską naturę Chrystusa); — w zakresie nauki o niepokalanym poczuciu Marii, (tu zbliżył się do poglądów protestanckich), oraz w zakresie nauki o rzeczywistym i pełnym przeobrażeniu Eucharystii (tj. kwestionując i ten dogmat).

Decyzja Kongregacji Wiary (zatwierdzona przez papieża) nie wyklucza jednak dr. Künga ze społeczności katolickiej ani nie odebrała mu prawa wykonywania normalnych funkcji kapłańskich. Oznacza ona jedynie zakaz nauczania teologii. W zakończeniu decyzji czytamy, że podjęto ją po wieloletnim sporze, który mimo wielu wysiłków nie mógł znaleźć zadowalającego rozwiązania. Nadto w decyzji stwierdza się, że najnowszą krytyką osoby i działalności obecnego papieża, dokonywana przez dr. Künga, nie miała żadnego wpływu na jej treść.

Nawiązując do tego ostatniego stwierdzenia, podkreślić należy, że prof. Küng w swych licznych enuncjacjach prasowych i telewizyjnych, nie zmieniając stanowiska w przytoczonych wyżej kwestiach teologicznych, główny swój atak kieruje obecnie przeciw dogmatowi o nieomyślności papieża w sprawach wiary. Zarzuca on także papieżowi personalnie, że ten zlekceważył jego prośby i odmówił mu rozmowy. Jednakże z ogłoszonej przez kościół dokumentacji wynika, że dr Küng ze swej strony ignorował zaproszenia i wezwania Kongregacji do wzięcia udziału w postępowaniu w jego sprawie, dając do zrozumienia, że satysfakcjonować go może wyłącznie spotkanie z samym papieżem.

Prof. Küng zgłasza również pretensje pod adresem niemieckiego episkopatu, który, jego zdaniem, powinien był się bardziej wstawić w jego sprawie, tak jak to skutecznie uczynił episkopat holenderski w podobnej sprawie prof. Schillenbecka. 4-toli wśród opublikowanych przez kościół niemiecki dokumentów znajdujemy pisma, z treści których wynika, że pretensje te są niesłuszne. Bowiem w ciągu dziesięciu lat trwania sporu, Episkopat wielokrotnie dawał dowody swego wyrozumienia i przyjaźni wobec dr. Künga. sobą, która tutaj zaświadcza, że w szczególności, jest biskup Moser, który do ostatnich dni, odwiedzając nawet osobiście dwukrotnie profesora w jego własnym domu, zabiegał o to, aby nie doszło do ostateczności. W świetle tych faktów, porównywanie aktualnych metod faktów, porównywanie do dawnych metod inkwizycyjnych, razi swoją przesadą.

Sprawa dr. Künga jest symptomem różnorodnych i głębokich trudności wewnętrznych, jakie w naszej skomputeryzo-

kultury narodowej, tożsamość charakteru narodowego i, w oparciu o postawę Kościoła katolickiego, tradycyjna odporność Polaków na wszelkie wpływy Wschodu.

Zdajemy sobie sprawę, że Kraj nasz jest tylko pozornie niepodległy, bo pomijając szereg innych atrybutów, które stanowią o niepodległości każdego narodu, naród polski nie decyduje o obronie swoich granic, nie może zawierać sojuszków z państwami przez siebie wybranymi, ani też decydować, lub nawet samodzielnie zabierać głosu w sprawach polityki zagranicznej. Ponadto, naród, będąc, w szponach Moskwy, jest pozbawiony podstawowego prawa demokratycznego, jakim są wolne wybory do praworządnego parlamentu.

Jak przebieg historii ostatnich 35 lat wykazuje, naród polski jest odporny na wszelką indoktrynację komunistyczną, i w ostatnich czasach coraz bardziej domaga się respektowania podstawowych praw demokracji i godności człowieka. Ruch opozycyjny szerzy się wśród robotników, chłopów i inteligencji.

Należy przy tym z uznaniem podkreślić, że akcja taka, prowadzona konsekwentnie i w przemyślanym zakresie, jest dla Kraju korzystna, gdyż przyniosła już pewne ulgi narodowi, a co wydaje się najważniejszym, że budzi społeczeństwo z letargu zobęgnięcia i umacnia nadzieję w moliwość przywrócenia sobie należnych praw.

Przy przedłużających się latach wpływów sowieckich i komunistycznego reżymu, zachodzi jednak niebezpieczeństwo efektów ubocznych, które mogą ujemnie odbić się na naszej tożsamości narodowej.

Chodzi o to, aby obecne pokolenie, będące od szeregu lat w trudnych warunkach materialnych i wychowawczych w szkołach przy tendencyjnym zniekształcaniu nauki naszej historii, nie nasiąkły duchem oportunistów lub zwyczajami wschodnimi, czego wyrazem jest nadmierna konsumpcja alkoholu, łapownictwo i negatywne nastawienie do solidnej pracy; aby w trosce o codzienne sprawy bytowania nie straciły nastawienia do pielęgnowania wzniosłych idei, gotowości ponoszenia ofiar dla dobra ogółu i kiedy nadejdzie odpowiednia chwila i potrzeba, aby nie zabrakło silnych charakterów do powzięcia decyzji i ponoszenia odpowiedzialności.

Na zakończenie, przedstawionego tu obrazu spraw polskich może w niezbyt pogodnych kolorach, chęć stwierdzić, że w 1978 roku miało miejsce niezwykle pomysłne wydarzenie dla naszego narodu, a mianowicie wybór arcybiskupa, metropolity krakowskiego, kardynała Karola Wojtyły, na Papieża.

Sam fakt wyniesienia polskiego kardynała na tron Stolicy Apostolskiej przyczynił się, że Polska naraz stała się centrum zainteresowania wszystkich narodów i punktem ogniskowym na mapie całego świata.

Naturalnie przez to nikt nie może oczekiwać jakiegoś cudownego wyzwolenia naszego Kraju, ale przy wszelkich prawych poczynaniach w odzyskaniu prawdziwej niepodległości możemy być pewni silnego oparcia o najwyższy autorytet moralny, jakim jest dziś Stolica Apostolska.

Wybór polskiego Papieża jest we wszechmiar wydarzeniem o znaczeniu epokowym.

Jestem do głębi przekonany, że pontyfikat Jana Pawła II-go przejdzie do historii nie tylko jako symbol, ale jako prawdziwa Opoka WIARY, WOLI CZYNU i jako ŹRÓDŁO DOBREJ NADZIEI dla całego świata chrześcijańskiego wogóle, a dla Polski w szczególności.

(Ciąg dalszy na str. 3)

(Dokończenie ze str. 2)

wanej (dobrze przeżywa kościół katolicki także i inne światowe religie. Wśród licznych „nowinek” religijnych głoszonych przez różnych „reformatorów” w sutannie i świeckich, sprawa dr. Kuenga o tyle ma duży ciężar gatunkowy, gdyż, po pierwsze, tym razem chodzi o poważnego uczonego

mającego duże wpływy; po drugie, poglądy jego mierzą w samo sedno katolicyzmu, mianowicie w boskość Chrystusa a po trzecie, uderza on w filar dyscypliny kościelnej jakim jest dogmat o nieomyślności papieża. W tym kontekście, restrykcje w postaci odebrania mu jedynie „missio canonica”, należy uznać na nader łagodną.

to, kto bardziej jest krajowi przydatny, ciężko pracujący robotnik w kraju czy dorabiający się dobotnik na emigracji?! Ten demagogiczny chwyt jest zwykłym odwróceniem proporcji. Przypatności ojezyźnie nie mierzy się ilością położonych na budowie cegieł czy uczestnictwem w projektowaniu przemysłowych kombinatów, bo to jest aspekt czysto fizyczny i łatwy do odparcia. W końcu ileż to szkół i kościołów wybudowano dzięki ofiarności amerykańskiej Polonii, ileż szpitali wyposażono w skomplikowaną aparaturę za amerykańskie dolary, jak wiele rodzin jest w stanie przyzwyciężyć egzystować dzięki

ofiarności krewnych z Ameryki?! Kto dba, by Polsce nie została cownięta handlowa klauzula największego uprzywilejowania?!

Polakiem nie jest tylko ten, kto mieszka nad Wisłą, polskości nie można zamknąć w ramy żadnej, nawet przez partię utworzonej definicji, ani też nie można jej nadużywać i tłumaczyć stosując demagogiczne argumenty. Polskość jest w nas samych i nasze postawy są definicją.

Panujący system w Polsce nie nakazuje tolerancji w Polsce nie można być tolerancyjnym w stosunku do reżymowej propagandy.

WALDEMAR J. WŁODARCZYK

POMOST No. 5

PERSPEKTYWY

Panujący system w Polsce nie nauczył nas tolerancji. Nie mógł, bo nawet jej nie akceptował. Tolerancja jest zbyt bliska demokratycznemu modelowi życia — w systemie totalitarnym nie ma więc na nią miejsca. Dostarczała nam za to system model. Dostarczała całkowicie zbytecznych, szkodliwych i przekreślonych, tendencyjnie sfałszowanych. I ciągle jeszcze dostarcza. Proces życia w PRL jest procesem ustawicznej indoktrynacji, tresury jaskrawie widocznej dopiero w zestawieniu z problemami społeczeństwa wolnego, nad którym nadzór partyjny nie ciąży. Żyjąc w granicach geograficznych PRL, wśród ludzi mówiących tym samym językiem i tymi samymi kłopotami gnębionych, nie posiada się perspektywy porównawczej.

Emigracja daje możliwość zestawienia, szukania różnic i kontrastów, daje swobodę nieskrępowanej analizy, jeśli ktoś chciałby to uczynić. Ale jednakże, dzięki oddaleniemu, zamazy tęsknoty sądu nuda sentymentu i czuły kłopoty. I na tym właśnie sentymencie bazują różne reżymowe instytucje, których działanie ma na celu zmiękczenie i rozrobienie Polonii.

Najmocniejszy, ale starannie zakamuflowany nacisk wywierany jest na „starą” Polonię, tych urodzonych poza granicami kraju i ze względów rodzinnych czy innych, kontakt z krajem utrzymujących. Jeśli nie kokietuje się ludzi tych chlebem i solą, to pod pozorem staropolskiej gościnności i serdeczności wciska się im propagandę każdą możliwą metodą.

Na użytej „starej” Polonii (a więc tej, z szeregów której powstała armia Hallera, albo poprzez swych ojców czy krewnych z tą generacją związaną), Polonii patriotycznej i niesłuchanie ofiarnej, wyprodukowano chwytliwe i demagogiczne slogany. W pierwszym rządzie PRL identyfikowana jest z Polską i przez to rządzącej krajem dyktatury nadaje się cechy legalnego rządu. Potem nadużywa się terminu ojczyzna, ale na zagraniczny użytek wykreśla się przymiotnik „ludowa” — prawdopodobnie, by nie wywoływać wilka z lasu. I aby obraz był pełny, apeluje się do przywiązania do ojca (macierzy, ziemi przodków, ojczyzny) oraz do patriotyzmu, ale niestety, pojmanego „ludowo” choć bez wymawiania tego określenia itd. Reżym liczył i liczy na zmiękczenie „starej” Polonii i przez to na zneutralizowanie polnych warstw emigracyjnych.

Duża część emigracji wojennej i przede wszystkim najnowszej ma charakter konsumpcyjny i przynajmniej na pozór, eliminujący sprawy polityczne z zasięgu swego zainteresowania. Najdziwniejsze tylko, iż te wyeliminowane sprawy polityczne, dotyczą wyłącznie kraju pochodzenia, ta niby apolityczna część emigracji śmiało i swobodnie, mało tego — krytycznie! — wypowiada się na temat polityki amerykańskiej życia i stosunków w Stanach Zjednoczonych świata zachodniego. Ale nabiera wody w usta w odniesieniu do problemów politycznych PRL, dyktatury partyjnej, opozycji, represji, uzależnienia od Związku Sowieckiego itd. Jest to takie jednostronne bohaterstwo, które nie zamyka możliwości wizyty zamieszkałej w kraju rodziny, różnych handlowców, drobnych udogodnień itp. Reżym nie nauczył nas tolerancji, jak więc można być tolerancyjnym w stosunku do takich ludzi?!

Cóż, żyjemy na emigracji w innych warunkach. Korzystamy z pełnej demokracji. Możemy zwalczać ludzi o innych postawach ideowych, ale prawa do istnienia i działania nie możemy im odmówić. To jest taki demokratyczny paradoks! Bo gdyby ludzie emigracyjnie wypowiadali się o Gierku i jego polityce, jak tutaj wypowiadają się o prezydencie Carterze i Ameryce, byłoby w kraju członkami najsrozszej opozycji.

Istnienie tzw. „konsumpcyjnej” emigracji uwarunkowane jest specyfiką krajowych warunków, czy po prostu strachem i oportunistą. Te dwa czynniki, strach i oportunistą, pomogły PRL-owskiemu instytucjom wykształtować na eksport nowe pojęcie patriotyzmu, ulokowanego w tzw. „realistycznych” kategoriach...

Zaczyna się od 35 milionów ludzi żyjących w PRL. Przecież żyją i to przez tyle lat — podsuwa się prostolinijny argument. Należy się żyć, czy jak MUSZA żyć, nie jak innego wyboru. Strzeżeni przez sowieckie czołgi i potężnie rozbudowaną rodzimą bezpiekę. Nie mówi się o cenzurze, o warunkach życiowych, o fałszowanej konstytucji, o represjach, o wszechmocnym aparacie bezpieczeństwa, o roli Związku Sowieckiego, o Katyniu, o... kach, o kolejkach przed sklepami, o pijaństwie, korupcji i degenerowaniu się społeczeństwa wypaczonego przez sytem... Nie mówi się też o opozycji, o rodzącym się ruchu odnowy społeczeństwa, o ruchach demokratycznych, o roli kościoła, o autentycznych sympatach ludzi oraz o ich stosunku do władzy i do wielkiego jej gwaranta ze wschodu.

Ponieważ zorganizowana Polonia, i przede wszystkim jej przywódcy, są negatywnie do reżymu nastawieni, co, lejn argument wymierzony jest właśnie przeciwko nim. Chodzi o zignorowanie działalności zorganizowanej Polonii i o wytworzenie atmosfery braku zaufania do jej przywódców. Mówi się więc o „polskim” warcholstwie szukając nawet historycznych uzasadnień, prywatnie, kłótniowości, balaganiarstwa, niekompetencji działaczy. Podkreśla się niemożliwość jakichkolwiek skutecznej i rozsądnej pracy ze względu na narodowe wady Polaków, wady, które jedynie obecny system potrafił poskromić... więc istnienie PRL jest najlepsze, co się mogło narodowi polskiemu zdarzyć. Aż skóra cierpieć w zetknięciu z taką logiką! Naród nasz ma tysiąc lat tradycji, do której zawsze może się odwołać i argumenty niezgody tudzież tudzież pieniądza przenieść w inne kategorie, pozbawione lepkiej demagogii. Pomoc zaś krajowi ma wśród zorganizowanej amerykańskiej Polonii tradycję starszą niżli PRL, a głos jej przywódców słyszany jest nie tylko w Białym Domu ale i na forum ONZ.

Jednym z najbardziej perfidnych argumentów jest „argument przydatności ojezyźnie”. Dla Amerykanów polskiego pochodzenia prawdziwą ojezyzną są Stany Zjednoczone, ale zainteresowania krajem swych przodków nikt im nie potrafi odebrać. Ich przydatność dla PRL może być nie wielka, ale dla Polski, zwłaszcza tej przyszłej i wolnej, może być ogromna, np. w kształtowaniu opinii publicznej zachodniego świata.

W stosunku do Polaków zamieszkałych za granicą argument „przydatności” ulega małej modyfikacji. Chodzi o

SPRAWY KRAJOWE

W dniu 23 marca odbyły się w Polsce t.zw. „wybory” do t.zw. „sejmu P.R.L.”.

W polskiej prasie codziennej i tygodniowej wydawanej w wolnym świecie czytaliśmy o represjach reżymu zastosowanych wobec przywódców opozycji demokratycznej za wezwanie do bojkotu wyborów.

W tym odcinku Spraw Krajowych pragniemy zapoznać Czytelników z dwiema autentycznymi ulotkami „antywyborczymi”, które dotarły do nas z dużym opóźnieniem.

Pierwsza ulotka wydana została przez Komitet Samoobrony Chłopskiej Ziemi Lubelskiej.

Drużka z druków „GŁOSU” organu jednej z grup związanych z KSS-KOR.

W dalszym ciągu SPRAW KRAJOWYCH pragniemy zapoznać Czytelników z fragmentem Deklaracji Ideowej RUCHU MŁODEJ POLSKI (R.M.P.), nowoformacji opozycji demokratycznej, działającej wśród młodzieży akademickiej skupionej wokół pisma niecenzurowanego „BRATNIAK”. Przedrukujemy in extenso rozdział p.t. NIEPODLEGŁOŚĆ.

Zwracamy również uwagę na oświadczenie POLSKIEGO POROZUMIENIA NIEPODLEGŁOŚCIOWEGO (P.P.N) w sprawie roli polskiej emigracji w wolnym świecie.

Po podobnej uchwale KONFEDERACJI POLSKI NIEPODLEGŁEJ (K.P.N.) opublikowanej w kwietniowym numerze Rzeczypospolitej jest to już drugie oświadczenie Krajowe o tematyce emigracyjnej.

KRAJ NA NAS PATRZY I OCZEKUJE NASZEJ POMOCY.

ZŁÓŻ OFIARĘ NA FUNDUSZ WOLNOŚCI SŁOWA (c/o SKARB NARODOWY, 42, Emperors Gate, London SW7, England)

Tekst ulotki Komitetu Samoobrony Chłopskiej Ziemi Lubelskiej i Tymczasowego Komitetu Niezależnego Związku Zawodowego Rolników:

Do wyborców.

Nie ma wyborów więc po co głosować?

Dnia 23 marca mają się odbyć tzw. wybory do sejmu PRL i rad narodowych. Wyborcy mają oddać swoje głosy na jedną listę wystawioną przez tzw. fjn.

Aby wmówić wyborcy, że może ktoś wybrać, na liście tej będzie trochę więcej kandydatów (zresztą wytypowanych przez ten sam partyjny zespół) i osób, które mają być rze-komo wybrane.

Uwzględniając apatię społeczeństwa i zastraszenie wyborców, by głosowali bez skreśleń, należy sądzić, że wszyscy, którzy będą umieszczeni na tych listach, wyborców, zostaną wybrani. W takim układzie partia nie w

99%, ale w 100% może być pewna, że kogoś wytypuje, ten przez komisję wyborczą, a nie przez wyborców będzie uznany członkiem sejmu bądź rad narodowych. Tak wybory, a właściwie komedia wyborcza, przedstawia się u nas.

A jak powinno być i jak jest w krajach rzeczywistej demokracji? Przede wszystkim w krajach tych działa kilka niezależnych partii oraz organizacji społecznych lub zawodowych. Każda z partii lub organizacji ma swój odrębny program. W okresie przedwyborczym przedstawia na zebraniu z wyborcami zalety swego programu, krytykuje przy okazji błędne koncepcje innych partii. Wyborca, poznając program partii opozycyjnej oraz osiągnięcia lub niedomogi partii rządzącej, ma możliwość oceny i podjęcia decyzji na kogo należy oddać swój głos.

Każde stronnictwo posiada w komisjach wyborczych swego męża zaufania, który czuwa nad tym, by wyniki wyborów nie zostały sfałszowane. Wyborcy decydują, które stronnictwo będzie rządzić krajem. W tym układzie wyborcy są świadomi swego znaczenia, a partie swej zależności od wyborców, od społeczeństwa. Dzięki temu każda partia ma możliwość wygrania i przegrania wyborów oraz oddania steru władzy państwowej innemu stronnictwu.

Władza nie szanuje wyborców i nie liczy się z ich postulatami, gdyż wie, że gdyby nawet wyborcy głosowali przeciwko niej, to i tak komisje wyborcze mają możliwość sfałszować wyniki wyborów, co miało miejsce w przeszłości. Od 1960 roku wyborca jest zastraszony i po prostu boi się wstrzymać od głosowania.

Wyborcy, czy naprawdę musicie się bać? Znane są przykłady, że wyborcy nie ulegali presji władz. Tak na przykład w czasie ostatnich „wyborów” do rad narodowych rolnik Janusz Rożek z kolonii Górne nie tylko nie głosował wraz z członkami rodziny, ale również nalepił afisz na swym budynku w widocznym miejscu, żądając wolnych wyborów i wzywając do skreślenia wszystkich kandydatów. Ponad to na ręce przewodniczącego komisji wyborczej złożył protest przeciwko naruszaniu przez komisję prawa wyborczego. Tym sposobem zmusił komisję do rezygnacji z dowożenia tych obywateli, którzy nie chcieli głosować, zmusił ponad komisję do czekania w lokalu wyborczym do godziny 22, gdyż wiele osób nie głosowało. Tak samo w obecnych wyborach Janusz Rożek zapowiedział, że wraz z rodziną nie będzie głosować. Również w wyborach w 1963 roku na terenie województwa kieleckiego obecnie radomskiego wyborcy wystawili swojego kandydata na posła do sejmu i mimo represji władz nie dali się zastraszyć. Oczywiście władze nie uwzględniły wniosku wyborców. Wyborcy masz pełne prawo do niegłosowania.

(Dalszy ciąg na stronie 4)

(Dokończenie ze str. 2)

Czy nie stać cię na odwagę?
Obywatele! Dopóki nie będzie możliwości wybierania — nie głosujemy! Za brak demokratycznej ordynacji wyborczej — nie głosujemy! Za bicie chłopów, za okupację naszych terenów przez MO i SB, za bezpodstawne karanie mandatami i grzywnami, za setki upakarzających przesłuchań i rewizji bezzasadnych, za stosowanie represji i aresztowań niezależnych działaczy społecznych, za niesłuszne oskarżanie Tadeusza Kolano i Jana Kozłowskiego, członka Tymczasowego Komitetu Niezależnego Związku Zawodowego Rolników — nie głosujemy!
Za brak węgla i wielu podstawowych artykułów na rynku — nie głosujemy!
Za przymusową ateizację naszych dzieci i walkę z Kościołem — nie głosujemy!
Rodacy macie godność i odwagę, właśnie teraz możecie ją okazać, wybieramy was NIE GŁOSUJĄCIE!

TEKST ULOTKI wydanej przez drukarnię „Głosu”

Niema chleba bez wolności. Obywatelu nie głosuj! Głosując popierasz P.Z.P.R., brak mieszkań i mięsa, kolektywizację rolnictwa, dyskryminację wierzących, zależność Polski od ZSSR. Nie głosuj! Posłów mianowano już przed głosowaniem. Nikt poza komunistami nie mógł wysłać kandydatów do Sejmu i Rad Narodowych. Jest to bezprawie przeciw obowiązującym w Polsce, w zakładach pracy, praw człowieka i obywatela. Głosowanie jest fikcją. Nie bierz w nim udziału. Bądź obywatelem a nie poddanym. Nie głosuj! Udziałem w głosowaniu zaszkodzisz Polsce a pomożesz komunistom. Powstrzymując się od głosowania domagamy się wolnych wyborów. Tylko sejm wyłoniony z wolnych wyborów może zapewnić NIEPODLEGŁOŚĆ I DOBROBYT POLSKI. Ruch — drukarnia „Głos”. („GŁOS” jest organem jednej z grup związanych z KSS-KOR).

DEKLARACJA IDEOWA RUCHU MŁODEJ POLSKI

DOZDZIAŁ III: NIEPODLEGŁOŚĆ

Naturalnym i niezbędnym dla istnienia każdego narodu celem jest stworzenie własnego, niepodległego państwa. Używając określenia „stworzenie” państwa przez naród, mamy jednocześnie świadomość, że jest to proces równoległy do narodotwórczej roli państwa, które w toku historycznego rozwoju swych instytucji, tworzy jednocześnie świadomości swych celów naród. Podkreślając, iż naród nie może istnieć bez niepodległego państwa, nie zapominamy o fenomenie niezwyklego rozwoju duchowego narodu polskiego w okresie rozbiorów. Nie przeczy to jednak naszej tezie, a nawet ją potwierdza, bowiem rozwój ten możliwy był między innymi dzięki nie zanikającej przez niemal cały ten czas w o l i o d z y s k a n i a Niepodległości. Niepodległość jest niezbędna dla narodu mającego poczucie swej wartości cywilizacyjnej i pamięć świątyni politycznej i kulturalnej w minionych stuleciach. Niepodległość Państwa i suwerenność narodu stanowią centralny problem polskiej polityki, praktycznie od początku XVIII wieku. Prawie przez całe trzy stulecia Polacy musieli podejmować ogromne wysiłki bądź to w obronie wciąż zagrożonej niepodległości, bądź to próbując odzyskać niepodległość utraconą.

Druga wojna światowa po dwudziestoletnim okresie istnienia wskrzeszonej Rzeczypospolitej — przyniosła Polsce ponowną utratę niepodległości. W

latach 1944—1945 Polska została politycznie podporządkowana ZSRR. Komuniści w naszym kraju przyjęli na siebie rolę wykonawców polityki, której kierunek wytyczany był w Moskwie.

Nie można nazwać niepodległym Państwem, jeżeli zasadnicze decyzje polityczne go dotyczące, podejmowane są przez kierownictwo obcego mocarstwa.

Są oczywiście różne formy zależności politycznej w stosunkach międzynarodowych, często trudno porównywalne ze sobą. Faktyczna podległość Państwa polskiego przejawia się praktycznie jako potrójna nie suwerenność: a) państwowa b) polityczna — wobec „kierowniczej” grupy politycznej — PZPR, c) ideologiczna — tj. wobec doktryny komunistycznej.

Zależność polityczna od Związku Radzieckiego oraz fakt, że władze w Polsce sprawuje bez społecznego mandatu partia komunistyczna powodują, że od 35 lat Polacy poddawani są różnicowanemu co prawda pod względem metod, niemniej nieustającemu procesowi sowietyzacji. Stanowi on próbę narzucenia nowego modelu życia społecznego, którego cechą najbardziej podstawową jest dążenie do całkowitego podporządkowania człowieka totalitarnie zorganizowanemu państwu komunistycznemu.

Do roku 1956 proces sowietyzacji Polski dokonywany był jawnie, z całą brutalnością. Rozbudowany aparat terroru fizycznie likwidował i przesładował opornych. Niszczono wszelkie elementy niezależnego życia, uderzono w religię i Kościół, próbowano unicestwić autentyczną polską myśl, starano oduńczyć się Polaków myślenia w kategoriach ogólnonarodowych i politycznych. Żywcem przenoszono do Polski radzieckie idee, model kultury i styl życia. Po październiku 1956, kiedy to nastąpiło niewątpliwe cofnięcie się partii przed społeczeństwem; sowietyzację zaczęto przeprowadzać przy pomocy delikatniejszych i lepiej maskowanych metod. Nie stroniąco od postugiwania się pseudopatriotycznym frazesem odwoływanym się do interesu narodowego, polskiej racji stanu itp. Zasadnicze cele pozostały jednak niezmienne.

Próbując spojrzeć na konsekwencje funkcjonowania systemu perestrojkowego i efekty działań zmierzających do sowietyzacji Polski należy stwierdzić, że poustawowy planowany rezultat nie został osiągnięty. Nie udało się zmusić ani przekonąć Polaków do marksistowsko-leninowskiej ideologii, radzieckiego modelu życia społecznego, nie udało się ich zateizować i oderwać od Kościoła katolickiego. Naród ponosił jednak w walce o zachowanie tożsamości poważne straty. Oprócz ciosów z okresu terroru stalinowskiego, oprócz zaniku umiejętności myślenia w kategoriach ogólnonarodowych i upadku polskiej myśli politycznej, nastąpiły procesy materializacji i zubożenia znacznej części społeczeństwa na sprawy publiczne.

Niepodległość jest stanem niezbędnym dla normalnego życia narodowego nie tylko dlatego, że naród chce i ma prawo decydować o własnym losie. Państwo jest — ze swej natury — wcieleniem historycznej O J C Z Y Z N Y, tj. zespołu powszechnie akceptowanych wartości z tym pojęciem związanych; tradycji narodowej, kultury, typu cywilizacyjnego, modelu stosunków państwo — obywatel itp. Tylko z takim tj. wiernym ideałowi Ojczyzny Państwem, naród może się w pełni identyfikować. Ponieważ obecna struktura państwa warunkuje tego nie spełnia identyfikacja taka jest niemożliwa, a postulat Niepodległości narzuca się jako konieczność.

Stąd też zasadniczym — choć nie ostatecznym — celem narodu polskiego jest o d z y s k a n i e N i e p o d l e g ł o ś c i P a ń s t w a

P o l s k i e g o o r a z u z y s k a n i e m o ż n o ś c i p e ł n e g o k o r z y s t a n i a p r z e z P a ń s t w o i N a r ó d z i c h s u w e r e n n y c h p r a w

Jesteśmy jednak przekonani, że formułowanie wielkich romantycznych celów nie może oznaczać rezygnacji z doboru realistycznych środków w dążeniu do ich realizacji. Inaczej może grozić zastąpienie działań na rzecz niepodległości, frazesem patriotycznym, z którego niewiele wynika. Innym niebezpieczeństwem jest obiecywanie społeczeństwu osiągnięcia w krótkiej perspektywie czasowej niepodległości, podejmowanie działań przedwczesnych, mogących wyrządzić istotne szkody narodowi. Uważamy, że poczucie odpowiedzialności za nasz kraj, ranga reprezentowanej przez nas sprawy, wymagają szczególnej dojrzałości. Zdajemy sobie sprawę, że odzyskanie niepodległości zależy zarówno od podejmowanych przez Polaków działań, jak i od układów międzynarodowych. Uwzględniać musimy twarde prawa geopolityki, nie zawsze pozwalające na realizację wszystkich celów narodowych w krótkim dystansie czasowym. Nakazuje to nam obecnie podejmowanie zadań częściowych, realizację celów pośrednich, etapowych, poszerzających zakres suwerenności wewnętrznej społeczeństwa i stan jego świadomości politycznej, stwarzających szanse i gwarancje przestrzegania w naszym kraju praw politycznych i obywatelskich, przysługujących każdemu człowiekowi. Dzisiaj jest to działanie na rzecz przyszłej niepodległości. Obserwacja zasadniczych przemian kierunków zachodzących we współczesnym świecie każe nam sądzić, że idea niepodległości nie jest jedynie wyznacznikiem wiary, ale może być zrealizowana i będzie zrealizowana z pewnością. Tylko naród mający niepodległe Państwo może wywiązać się całkowicie ze swoich obowiązków wobec ludzkości. Pozbawienie narodu prawa do niepodległości jest aktem niezgodnym z obiektywnym ładem moralnym, bowiem odbiera temu narodowi możliwość partnerskiej służby dla świata. Kładziemy nacisk na moralny aspekt problemu, ponieważ zarówno inspiracja chrześcijańska jak i humanistyczna nakazuje nam doma-

gać się poszanowania norm moralnych w stosunkach międzynarodowych i w działalności Państwa.

Nie możemy przesądzać ostatecznego kształtu przyszłej, niepodległej państwowości polskiej. Decyzją taką podejmie suwerenny naród. Możemy jednak wskazać pożądane przez nas najistotniejsze potrzeby obiektywizacji idei niepodległości. Niepodległe Państwo Polskie powinno harmonijnie rozwiązać antynomie zasady silnej władzy państwowej i zasady wolności jednostek i grup społecznych, wykorzystując w tym względzie najcenniejsze tradycje polskie i europejskie. Autorytet władzy, zasadniczy wpływ rzeczywistych elit, stabilność rządów i polityki zagranicznej — muszą zostać pogodzone z najdalej idącym uspołecznieniem Państwa i taką organizacją życia społecznego, która opierać się będzie o możliwie najszerszy s a m o r z ą d terytorialny, gospodarczy, stanowo-zawodowy i kulturalny. Obowiązkiem Państwa jest zapewnienie i przestrzeganie praw i wolności wszystkich osób: jednostek, rodzin, korporacji, grup i klas. Wierność zasadniczym, uniwersalnym wartościom naszej cywilizacji nie da się pogodzić z dyktatem ideologicznym Państwa, a tym bardziej jakiejś grupy zorganizowanej, np. partii.

WYDAWNICTWA**O TEMATYCE KRAJOWEJ**

Nakładem Rządu R.P. na Uchodźstwie: „RAZEM Z NARODEM” ilustrowana broszura poświęcona Świątyni Zjazdowi z Walczącym Krajem. Cena £2.00 (bądź równowartość w walucie lokalnej).

Nakładem Instytutu Badania Zagadnień Krajowych:..

— dr L. CIOŁKOSZOWA: „Cele i formy działania Ruchów Wolnościowych w Kraju na podstawie prasy niezależnej. Cena £0.50.

— dr E. SZCZEPANIK: „Kształtowanie się poglądów polskiego Ruchu Oporu na politykę gospodarczą”. Cena £0.50.

Zamówienia listowne na adres redakcji Rzeczypospolitej 43, Eaton Place, London SW1. England.

OŚWIADCZENIE PPN W SPRAWIE POMOCY UCHODŹSTWA

Pomoc, okazywana przez emigrację polską krajowym ruchom wolnościowym, ma podstawowe znaczenie dla ich możliwości działania i dla upowszechniania ich publikacji.

Gdyby nie pomoc emigracji w postaci środków technicznych prowadzenie szerokiej działalności wydawniczej byłoby ogromnie utrudnione, ponieważ nabywanie materiałów poligraficznych w kraju drogą legalną jest prawie niemożliwe, a podejmowane próby prowadzą często do oskarżeń o nadużycia. Gdyby nie pomoc materialna, bardzo wielu ludzi, którzy utracili pracę albo stypendia naukowe z powodu głoszonych poglądów lub bezkompromisowej postawy moralno-ideowej, znalazłoby się bez środków do życia albo do kontynuowania studiów lub pracy naukowej. Gdyby nie pomoc w postaci przedrukowywania i upowszechniania wydawnictw krajowych, publikowanych w trudnych

warunkach, obieg tych wydawnictw byłby znacznie bardziej ograniczony. Przede wszystkim jednak przedrukowywanie przez prasę emigracyjną publikacji krajowych przyczynia się do utrzymania więzi duchowej i politycznej kraju z wielomilionową rzeszą polskiego wychodźstwa.

Emigranci polscy, którzy wszyscy prawie musieli na obczyźnie zacząć swoje życie od nowa, ciężką pracą zdobywając podstawy egzystencji, dają dowody ofiarności i trwałego patriotyzmu, dowody chlubnego kontynuowania tradycji Wielkiej imigracji polskiej XIX wieku.

Składamy Polonii Zagranicznej serdeczne podziękowanie za wierną pamięć i pomoc. Sądzimy, że nasze podziękowanie jest zgodne z uczuciami wszystkich środowisk wolnościowych w Polsce.

Polskie Porozumienie Niepodległościowe

FUNDUSZ WOLNOŚCI SŁOWA

Światowy Zjazd Jedności z krajem odbył się w Londynie w dniach 1 i 2 września b.r. powołał Fundusz Wolności Słowa, którego celem jest świadczenie pomocy finansową działalności, szczególnie wydawniczej, wszystkich ruchów wolnościowych w Polsce.

W związku z apelem Prezydenta R.P. Edwarda RACZYŃSKIEGO (orzędzie na dzień 11 listopada) o poparcie opozycji demokratycznej w kraju poprzez hojną i nieustającą ofiarnością na FUNDUSZ WOLNOŚCI SŁOWA: informujemy:
(Ciąg dalszy na str. 2)

(Dokończenie ze str. 4)

Zyczenia ofiarodawców odnośnie przeznaczenia wpłat będą honorowane.

SPRAWY POLSKIE

L I S T . . .

TELEVISIE RADIO
OMROEP STICHTING
LARGE NAARDERWEG
45 - 47
HILVERSUM
Grudzień, 14, 1979

Szanowni Panowie:

W wywiadzie udzielonym dla Televisie Radio Omroep Stichting w dniu 15 maja 1979 premier Izraela, Menachem Begin (który urodził się i wychował się w Polsce i wyostał się z sowieckiego obozu koncentracyjnego dzięki temu, że został przyjęty do wojska polskiego) zarzucił, że Polacy kolaborowali z Niemcami przy zagładzie Żydów, że na 30 milionów Polaków może stu pomagało Żydom, że dziesiątki tysięcy katolickich księży w Polsce nie uratowały żadnego żydowskiego życia, że wszystkie obozy zagłady znajdowały się na polskiej ziemi i że nigdy nie pojedzie on do Polski ani do Niemiec.

Z całym szacunkiem należnym premierowi Izraela trzeba stwierdzić, że pierwsze oskarżenie jest zwykłym oszczerstwem. Polacy, pobici w kampanii wrzeźniowej i sami w niewoli okupacyjnej, poddani okrutnemu hitlerowskiemu terrorowi, nie kolaborowali z Niemcami przy zagładzie ludności żydowskiej, a wręcz przeciwnie starali się ją uratować. Polskie władze podziemne w szeregu odezwach ogłoszonych w prasie podziemnej i przez radio alianckie, którego słuchano także w Polsce, potępiły akcję wyniszczania przez Niemców ludności żydowskiej i wezwały społeczeństwo polskie do pomagania jej wszelkimi możliwymi sposobami. Za najlepszy przykład mogą służyć odezwy kierownictwa Walki Cywilnej z 17 września 1942 oraz z 18 marca 1943.

Poza tym podziemne władze informowały rząd polski na emigracji w Londynie za jego pośrednictwem rządu alianckiego przy pomocy depesz, raportów i kurierów o postępującej akcji wyniszczania ludności żydowskiej. Na podstawie tych informacji rząd polski wystosował do rządów alianckich noty z 3 maja 1941 i 10 grudnia 1942, w których przedstawił szczegółowo postępującą zagładę Żydów i domagał się użycia przez aliantów środków mogących zapobiec ich całkowitej zagładzie.

Ponadto w dniu 4 grudnia 1942 została powołana do życia za aprobatą podziemnego Delegata Rządu, Jana Piekalkiewicza Rada Pomocy Żydom na czele z socjalistą Julianem Grobelnym i centralą w Warszawie. W skład jej obok przedstawicieli partii politycznych działających w podziemiu, weszli także dwaj Żydzi — dr Leon Feiner, który został jej wiceprezesem oraz dr Adolf Berman, który stał się jej sekretarzem. Oddziały tej Rady powstały w Krakowie, we Lwowie, w Zamociu i Lublinie oraz ekspozytury w Radomiu, Kielcach i Piotrkowie.

Rada rozszerzyła i usprawniła opiekę nad ukrywającymi się Żydami, dostarczając im mieszkań, dokumentów, żywności, opieki lekarskiej, pomocy pieniężnej i organizując komunikowanie się z rodzinami przebywającymi w innych miejscowościach. W samej Warszawie zajęła się ona losem 4000 osób, w tym 600 dzieci. Środków finansowych dostarczał Delegat Rządu. W żadnym z krajów okupowanych nie powołano do życia takiej organizacji, mimo że terror w tych krajach wobec ludności nie dał się w najmniejszym stopniu porównać z tym jaki panował w Polsce.

Wszystkie dary będą pokwitowane, a dary powyżej £25.00, US \$50.00 (bądź równowartości w innych walutach) publikowane w miesięczniku RZECZPOSPOLITA.

Natomiast społeczeństwo polskie nie było w stanie zapobiec zagładzie ludności żydowskiej. Najlepiej to zagadnienie wyjaśnili dr Leon Feiner i dr Adolf Berman w postaniu skierowanym do rządu polskiego na emigracji w Londynie i do rządów i przywódców alianckich przez polskiego emisariusza Jana Karskiego, obecnie profesora uniwersytetu Georgetown w Waszyngtonie:

„Chcemy by pan powiedział polskiemu rządowi, rządowi i przywódcom alianckim, że jesteśmy bezsilni wobec niemieckich zbrodniarzy. Nie możemy się sami obronić, ani też nikt w Polsce nie jest w stanie nas obronić. Polskie władze podziemne mogą uratować niektórych z nas, ale nie mogą uratować mas. Niemcy nie starają się nas ujarzmić tak jak inne narody. My jesteśmy systematycznie mordowani... Cały nasz naród będzie zniszczony. Być może uda się uratować nielicznych, ale trzy miliony polskich Żydów są skazane na zagładę”.

„Nie ma takiej siły w Polsce, która by mogła temu zapobiec i nie może temu zapobiec ani polskie, ani żydowskie podziemie. Niech pan odpowiedzialność za to złoży na barki aliantów. Niech żaden z przywódców Narodów Zjednoczonych nie będzie w stanie powiedzieć, że nie wiedział, iż jesteśmy w Polsce mordowani i że tylko z zewnątrz można nam przyjść z pomocą”.

To postanienie emisariusz Karski przekazał nie tylko rządowi polskiemu, lecz także osobiście brytyjskiemu ministrowi spraw zagranicznych, Anthony Edenowi i w końcu również osobiście, prezydentowi Franklinowi Delano Rooseveltowi w Waszyngtonie.

Według oceny Kierownictwa Walki Cywilnej uratowało się w Polsce około 200.000 Żydów, zaś według własnych ocen żydowskich od 50 do 120 tysięcy. Jeśli weźmiemy jako przeciętną 100.000 uratowanych i przyjmujemy, że byli to w połowie samotne osoby, a w połowie rodziny składające się z czterech osób, uznać należy, że co najmniej 62.000 polskich rodzin musiało ukrywać te 100.000 przesławanych Żydów. W gruncie rzeczy ilość tych polskich rodzin należałoby potroić, gdyż warunki życia pod pięcioletnią okupacją wymagały okresowych zmian kryjówek, a co za tym idzie polskich opiekunów.

Nie jest zrozumiałe, jak w tych warunkach mógł premier Begin stwierdzić, że może stu Polaków pomagało Żydom. Zdradził on nieznaną sobie prawdę, co się dzieje na jego własnym podwórku. Przecież Instytut Yad Vashem w Izraelu, w Jerozolimie, nadał do 31 maja 1974 medale za ratowanie Żydów przeszło 300 Polakom względnie polskim rodzinom i ta akcja jest wciąż w toku. Listę Polaków odznaczonych medalem Yad Vashem ogłosił w polskim rodzinom i ta akcja jest wciąż w toku. „Polskie Państwo Podziemne — przewodnik po podziemiu z 1a 1939 — 1945” wraz z pismem Yad Vashem z 5 czerwca 1974 stwierdzającym, że jeszcze wielu innych Polaków zasługuje na to odznaczenie, lecz zerwanie przez Polskę Rzeczypospolitą Ludową stosunków dyplomatycznych z Izraelem nie pozwalała na załatwienie ich spraw.

Ta sytuacja wydaje się uległa pewnie zmianie w roku 1978, gdyż delegacja Yad Vashem bawiąca w Warszawie w związku z 35-tą rocznicą powstania w getcie udekorowała 18 kwietnia 1979 medalem Yad Vashem 19 osób. Widać

stać, że liczbę tylko stu Polaków pomagających Żydom wziął premier Begin ot tak, z powietrza.

Według broszury pt. „Las Sprawiedliwych” ogłoszonej przez Szymona Datnera, dyrektora Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie, tenże Instytut ustalił do kwietnia 1968 nazwiska 343 Polaków zamordowanych za pomaganie Żydom, ale nie był w stanie zidentyfikować nazwiska 101 dodatkowych ofiar.

Brak jest w tej mierze dokładnych danych obejmujących całą Polskę. Fragmentaryczne dane odnoszące się do poszczególnych okolic Polski zawiera, oprócz wspomnianej mojej książki, także książka polskiego historyka Kazimierza Iranek-Osmeckiego pt. „Kto ratuje jedno życie: Polacy i Żydzi 1939—1945”, oraz książka Władysława Bartoszewskiego p.t. „Sprawiedliwi wśród narodów” wydana w języku angielskim w Londynie w r. 1969. Dane te przekraczają parokrotnie cyfry wymienione w wydawnictwie Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie.

Oczywiście w każdym społeczeństwie zdarzają się występne jednostki ale odpowiedzialność za ich czyny nie można rozciągać na całe społeczeństwo. Trafiali się Polacy współpracujący z Niemcami przy zagładzie Żydów, ale tych polskie sądy podziemne skazywały na śmierć i wyroki były ogłaszane przez prasę podziemną i radio. Lista takich skazanych i rozstrzelanych jedenastu wyrzutków polskiego społeczeństwa została ogłoszona w mojej książce. Trudno o silniejszy wyraz negatywnego stosunku do hitlerowskiej akcji wyniszczania Żydów, niż skazywanie na śmierć za współpracę własnych rodaków.

Jest również bezpodstawnym twierdzenie premiera Begin, że dziesiątki tysięcy katolickich księży nie uratowało ani jednego żydowskiego życia. Wystarczy powołać się na żydowskiego historyka Filipa Friedmana, według którego uratowano w Polsce od zagłady 5000 żydowskich dzieci. Zajmowały się ich ratowaniem głównie klasztory i zakonnice, a więc stan duchowny. Gdyby premier Begin zapoznał się z książką „Historia jednego życia” profesora Ludwika Hirszfelda, uczonego o światowej sławie, to dowiedziałby się, że uratował go wraz z rodziną, a nadto szereg uciekinierów z getta, prałat Marceł Godlewski z kościoła Wszystkich Świętych, na Placu Grzybowskim w Warszawie.

Wreszcie, wbrew temu co premier Begin twierdzi, nie wszystkie obozy zagłady znajdowały się w Polsce. Wystarczy przypomnieć, iż Bergen-Belsen, Buchenwald, Dachau, Mauthausen, Re-

vensbruck, Sachsenhausen i szereg innych obozów zagłady znajdowało się na terenie Rzeszy Niemieckiej. Polska została zaś wybrana na dodatkowe obozy zagłady z powodu największego jej odizolowania od państw neutralnych, co zapewniało utrzymanie akcji zagłady w tajemnicy oraz z powodów transportowych. Łatwiej było przecieź przewieźć przeciążonymi kolejami z Węgier do Polski 100.000 Żydów węgierskich, niż z Polski do Węgier 3 miliony Żydów polskich.

Zresztą problem transportu grał nie tylko rolę przy zagładzie Żydów, ale także przy rozważaniach jak ich ratować. W roku 1942 brytyjski minister spraw zagranicznych Anthony Eden, powiedział prezydentowi Franklinowi Rooseveltowi co następuje:

„Cały problem Żydów w Europie jest niezmiernie trudny i powinniśmy zachować wielką ostrożność jeśli chodzi o propozycje zabrania wszystkich Żydów z jakiegokolwiek kraju. Gdybyśmy to zaofiarowali, wówczas Żydzi z całego świata zażądają od nas abyśmy złożyli podobne oferty odnośnie Polski i Niemiec. Hitler może się uczepić takiej oferty, a po prostu na całym świecie nie ma tyle okrętów i środków transportowych, które by to zadanie mogły wykonać”.

Wreszcie, premier Begin stwierdził, że jego stopa nie stanie ani w Polsce, ani w Niemczech. To wymienienie jednym tchem Niemiec, które w czasie wojny były okupantem i ciemiężcą i Polską która była krajem okupowanym i ciemiężonym jest niezastulone i obraźliwe.

W tych warunkach należy przyjąć, że premier Begin mówiąc o tragicznym losie ludności żydowskiej w okupowanej Polsce uległ niekontrolowanej emocji, która sprawiła, że zignorował ustalone fakty i wysunął niesłusznie i krzywdzące naród polski oskarżenia.

Ponieważ Televisie Radio Omroep Stichting przyczyniła się do rozpowszechnienia tych oszczerstw i obraźliwych opinii premiera Begin wśród ludności holenderskiej, zatem zasady „fair play” nakazywały przeprowadzenie wywiadu z przedstawicielami pokrzywdzonej strony. Proponowałbym przeprowadzenie go z Kazimierzem Iranek - Osmeckim, 43 A, Emperor's Gate, London SW7 4HJ, Anglia, lub z Władysławem Bartoszewskim, Karolinki 12, 02635 Warszawa, Poland.

Kopię niniejszego listu otrzymuje premier Menachem Begin.

Z poważaniem

(—) STEFAN KORBONSKI
(Ostatni Szef Polskiego
Rządu Podziemnego
z czasów wojny)

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SKARBU NARODOWEGO ZA ROK 1979.

Rok sprawozdawczy był dla Skarbu Narodowego nacechowany wyjątkową pracą, gdyż poza normalnymi czynnościami w które od już paru lat wchodzi zbiórki na Fundusz Wolności Słowa i na Fundusz Pomocy, przybyły jeszcze: Wybicie i rozprowadzenie medalu spoczywało Jana Pawła II oraz zbieranie składek na złoty medal ofiarowany w hołdzie Ojcu Świętemu od płatników Skarbu. Teoretycznie wybicie i rozprowadzenie medalus poczywało w ręku Spółki „Danina Polska Ltd.” — praktycznie jednak cała z tym związana praca była wykonywana przez Ogniwa Skarbu i Biuro Głównej Komisji.

W sieci organizacyjnej Skarbu Narodowego nie zaszły poważniejsze zmiany. Z ubolewaniem należy stwierdzić, że ogniwa w Holandii, we Włoszech, w Los Angeles, California i w Filadelfii wykazały bierność w roku sprawozdawczym. Trzeba tu nadmienić, że Komitet w Los Angeles wznowił działalność w roku 1980. Podkreślić należy z uzna-

niem ożywienia działalności i nadesłanie wpływów z Argentyny.

Zmiany osobowe w Ogniwach Skarbu Narodowego Komitet w Hartford (USA) nowy prezes p. Bolesław Babuła, z dn. 10.3.79.

Komisja na Argentynę — nowy vice przewodniczący — p. Zenon Brodziach.

Komisja na Belgię — nowy prezes Stanisław Plater-Zyberk.

Komisja na Holandię — nowy przewodniczący dr J.S. Nierkerk.

Komisja na W. Brytanię — nowy przewodniczący płk. H. Niedziałkowski.

W roku sprawozdawczym Skarb Narodowy obchodził XXX lecie istnienia. Szereg ogniw zorganizowało w październiku obchody jubileuszowe.

Główna Komisja wydała pamiątkową broszurę oraz wspólnie z Komisją na W. Brytanię zorganizowała 21.X.79 uroczyste zebranie członków i działaczy Skarbu Narodowego, które zaszczycił obecnością Pan Pre-

(Dokończenie na str. 6)

(Dokończenie ze strony 5)

zydent R.P. Edward Raczyński, członkowie Rządu R.P. oraz przedstawiciele duchowieństwa. Uroczystość była uroczona częścią artystyczną i nadawana przez Radio Wolnej Europy.

Sprawozdanie ukazało się w komunikacie Gł. Komisji Nr. 3, gruzdzień 1979 r.

Na stanowiskach kierowniczych Głównej Komisji Skarbu Narodowego zaszyły w ciągu roku sprawozdawczego następujące zmiany:

P.O. Prezesa Gł. Komisji — p. Stefan Soboniewski zrezygnował ze stanowiska 26.3.79 r. z tym, że funkcję z dn. 1.8.79 obejmie p. płk. Kazimierz Iranek-Osmecki, dotychczasowy dyrektor Biura Skarbu, co nastąpiło po powrocie z urlopu zdrowotnego — dopiero we wrześniu 1979. Dnia 31.X.79. płk. Iranek-Osmecki zrezygnował ze stanowiska, ze względów zdrowotnych, które objęła jako p.o. prezesa p. płk. Maria C. Leśniakowa.

Na dyrektora biura Głównej Komisji S.N. prezydium powołało p. Kazimierza Trzeciaka z dniem 26.3.79 r.

Przewodniczącymi komitetów wykonawczych Gł. Komisji S.N. w roku sprawozdawczym byli:

Finansowy: — do dnia 25.9.79 p. S. Soboniewski od dnia 26.9.79 p. M. C. Leśniakowa.

Organizacyjny: — do 8.7.79 p. A. B. Polniaszek od 26.9.79 p. J. Kazimierski.

Prop.-Inform.: p. H. Martinowa. Gospodarczy Domów Sk. Nar. — p. inż. A. Ostrowski.

W roku sprawozdawczym ustąpili z Gł. Komisji Skarbu Narodowego: p. J. Pałka i p. A. B. Polniaszek (przez rezygnację), p. inż. A. Scibor-Rylski (przez wylosowanie).

Prezydium Głównej Komisji odbyło w roku 1979 6 posiedzeń.

Do prezydium zostali dokooptowani z dniem 25.9.79 pp.: Teresa Affeltowicz, płk. Maria C. Leśniakowa, J. Kazimierski i A. Rynkiewicz.

Załączone sprawozdanie finansowe daje szczegółowy obraz wyników pracy Ogniw Skarbu Narodowego.

Zestawienia porównawcze wpływów na trzy zasadnicze cele przedstawiają się następująco:

	Wybito	Sprzedano
Medal złoty	5	5
Medal srebrny	160	160
Medal brązowy	130	116

Popularność medalj złotego i srebrnego zanikła całkowicie wskutek gwałtownego wzrostu cen kruszców.

Należy przewidywać, że ostateczny wynik da czystego zysku około £.2.000.00.

Wyniki zbiórki na złoty medal w holdzie od płatników Skarbu Narodowego dla Ojca Świętego.	Zebrano:	
W. Brytania	£.1.438.15	
Australia 572.78 plus		
Dol. 31 = ok. £15	£. 587.78	
Kanada	£. 367.69	
Francja	£. 243.00	
Niemcy Z.	£. 201.84	
Stany Zjednoczone	£. 176.80	
Szwecja	£. 121.00	
Dania	£. 58.13	
Szwajcaria	£. 46.45	
Hiszpania	£. 20.00	
Afryka Płd.	£. 13.15	

Razem zebrano £.3.273.99

Wydano: Za medal, adres dla Papieża, ogłoszenia, druki itp.

około £.1.200.00
Pozostanie na wręczenie do odspozycji Ojca Św. około £.2.000.00

Główna Komisja wyraża gorące podziękowanie i wyrazy uznania dla wszystkich Ogniw Skarbu, ich Działaczy i Płatników za ofiarną i wytrwałą pracę, która — mimo trudnych warunków — dała w sumie pozytywne wyniki i przyniosła w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrostów wpływów do Skarbu Narodowego.

Na zakończenie pragnę bardzo serdecznie podziękować długoletniemu i zasłużonemu Przewodniczącemu Głównej Komisji płk. Kazimierzowi Iranek-Osmeckiemu za wprowadzenie mnie w pracę i za okazaną mi pomoc.

Dziękuję również moim współpracownikom Biura Głównej Komisji Skarbu Narodowego, w osobach pp.: Dyrektora Kazimierza Trzeciaka, Józefa Trytko, Zbigniewa Brochwicz-Lewińskiego i Mieczysława Kochanowicza za miłą i lojalną współpracę ze mną.

P.O. Prezesa
(M. C. Leśniakowa)

KOMISJA SKARBU NARODOWEGO WIELKA BRYTANIA

W Y K A Z W P Ł A T

Lok. Kom.	Za rok 1979	1978
1) Leicester	977.29	787.11
2) Manchester	940.28	895.86
3) Nottingham	808.72	564.30
4) Acton	793.46	670.93
5) Kensington	766.69	805.05
6) Ealing	704.02	606.03
7) Bradford	603.20	565.05
8) Derby	563.77	686.44
9) Glasgow	486.86	515.60
10) Willsden	478.50	422.40
11) Putney	402.71	347.00
12) Swindon	359.70	410.50
13) Birmingham	322.10	145.25
14) Edinburgh	301.87	562.70
15) Holloway	258.20	277.25
16) Slough	257.00	209.40
17) Wolverhampton	229.50	310.00
18) Sheffield	301.95	336.70
19) Peterborough	195.35	232.50
20) Barnsley	186.00	166.40
21) Prestwood	172.62	295.77
22) Brighton	151.20	56.36
23) Bristol	150.00	206.90
24) Falkirk	147.80	132.80
25) Blackburn	143.70	123.71

26) Huddersfield	131.00	70.00	9) H. Kozłowski	51.00	59.70
27) Kirkcaldy	128.00	66.10	10) T. Zieliński	42.70	12.00
28) Preston-Chorley	129.20	153.00	11) I. Borkowski	42.35	17.00
29) Reading	128.40	132.30	12) A. Lipińska	40.00	15.00
30) Ashton - U - Lyne	120.10	125.00	13) W. Beker	37.00	20.00
31) Crewe	120.00	179.00	14) Z. Kaczmarek	36.00	38.00
32) Penrhos	102.00	130.60	15) B. Hostyński	32.00	30.00
33) Dundee	101.00	128.00	16) W. Osmolski	32.00	15.00
34) Coventry	96.60	39.10	17) R. Olewicz	31.40	30.80
35) Croydon	91.00	114.80	18) W. Krassowski	25.00	37.00
36) Forest Gate	87.80	79.50	19) T. Tobiasiewicz	17.00	17.00
37) Kidderminster	70.70	83.55	20) L. Grebocki	15.00	5.00
38) Blackpool	66.30	19.70	21) K. Walczak	13.00	—
39) Bury	59.50	45.55	22) M. Nowicki	10.30	4.60
40) Wellingborough	58.50	45.50	23) W. Konarski	9.00	66.00
41) Loughborough	57.00	52.00	24) F. Karassek	5.00	—
42) Worcester	41.00	17.57	25) B. Ryzop	5.00	20.00
43) Stafford	35.53	32.23	26) J. Drogowski, Leeds	5.00	—
44) Luton	35.00	15.00	27) Mjr. Czerwinka	2.00	14.00
45) Bedford	32.00	40.30			
46) Oldham	31.00	157.20			
47) Mansfield	29.80	46.70			
48) Dumferline	27.60	25.00			
49) Stover Park	19.00	22.50			
50) Oxford	18.30	60.35			
51) Rochdale	10.00	19.00			
52) Doncaster	5.00	7.00			
53) Middlesborough	5.00	—			
54) Cambridge	5.00	5.00			

SAMODZIELNI PEŁNOMOCNI SKARBU NARODOWEGO R.P.

	1979	1978 r.
1) W. Tunikowska	314.50	373.00
2) Z. Sierakowski	119.00	96.00
3) E. Bobolewska	105.00	17.00
4) L. Dopierała	75.20	31.60
5) M. Maresh	73.00	62.80
6) B. Tymowski	63.00	34.00
7) Cz. Stanecki	61.90	55.20
8) M. Brodowski	58.00	46.20

Rząd RP z podziękowaniem kwituje dary na remont siedziby Prezydenta RP w Londynie.

Noworoczna zbiórka w siedzibie Prezydenta — £.110.25p.

Koło SPK Nr 440 — £.50.00
Z. Kafel (zebrane w Blackburn) — £.24.85p.

Gen. J. Krępa — £.21.08p. = (dol. 5)

Koło SPK Nr. 50 — £.20.00
Uczestnicy wycieczki z Walii — £.13.61p.

P. Strzelecki — £.12.58p. = (120 Fr)

B. Hostyński — £.10.00

J. Mikiel — £.10.00

K. Szczucki — £.5.00

P. Rodziewicz — £.5.00

M. Oborska — £.5.00

I. Paszkiewicz — £.5.00.

Czeki prosimy wystawiać na Polish Government In Exile 43 Eaton Place, London SW1X-8BX pod kryptonimem „Remont”.

APEL EPISKOPATU POLSKIEGO

Rozszerzenie zakresu wolności

obywatela i Kościoła

W Warszawie odbyła się 2-dniowa konferencja Episkopatu polskiego. W ogłoszonym na jej zakończenie komunikacie biskupi zaapelowali do władz PRL o rozszerzenie zakresu wolności indywidualnej i Kościoła.

„Nikt nie powinien być poddawany represjom lub obawiać się represji dlatego, że ma własne poglądy... Wszyscy Polacy winni mieć prawo do zrzeszania się a problemy społeczne i gospodarcze nie powinny być rozwiązywane tylko przez jedno ugrupowanie” — głosi komunikat. To ostatnie zdanie jest wyraźną aluzją do monopolu władz jaki mają komuniści w Polsce.

Tylko przez utworzenie wolnych organizacji, tylko przez swobodne dy-

kusje i rozmowy można osiągnąć niezbędne rozwiązanie problemów w obliczu których stoi kraj.. Wolność działalności Kościoła jest podstawą na której powinny się opierać jego stosunki z państwem. W imię praw człowieka Kościół powinien mieć swobodę wyrażania z etycznego punktu widzenia swych opinii na temat spraw politycznych” — stwierdza komunikat Episkopatu polskiego.

Kościół w Polsce już od dawna ale bezskutecznie, domaga się przyznania mu czasu w telewizji i radiu oraz umożliwienia prowadzenia działalności prasowej. Walczy też o rozszerzenie praw obywatelskich. Ostatni apel Episkopatu jest najsilniejszą wypowiedzią w tych sprawach.

CZY ZŁOŻYLEŚ

SWÓJ DAR

NA FUNDUSZ

WOLNOŚCI SŁOWA?

Adres Redakcji i Administracji:

43 Eaton Place, London, SW1X 8BX. Tel. 01-235 1480

Printed by White Eagle Press (T.U.) 2 Vine Lane, London, SE1 2JP

Skarb Narodowy
Wolność Słowa
Fundusz Pomocy

Razem:

1978	1979
£. 43.684.00	£. 44.103.00
£. 2.802.00	£. 2.093.00
£. 1.725.00	£. 2.377.00
£. 48.211.00	£. 48.573.00
Wpłacono na Budżet Min. Skarbu:	
£. 31.196.00	£. 35.644.00

Należy zauważyć, że wpływy na Skarb Narodowy w porównaniu z rokiem 1978 uległy spadkowi w większość Ogniw za wyjątkiem:

W. Brytania	wzrost	£.1.826.00
Kanada	„	£.1.162.00
Płd. Afryka	„	£. 67.00
Argentyna	„	£. 203.00
Szwecja	„	£. 38.00
Belgia	„	£. 100.00
Tasmania	„	£. 94.00
N. York	„	£. 658.00
Hartford	„	£. 100.00
New Britain	„	£. 58.00
Buffalo	„	£. 54.00

Wyniki wybicia i rozprowadzenia medalu Papieża Jana Pawła II

39

3, OAK ROAD
FAIRVALE
JOHANNESBURG 2192
18.2.1981.

SKARB NARODOWY
KOMISJA JOHANNESBURG

SKROCONE SPRAWOZDANIE KASOWE ZA ROK 1980.

	1979	1980
Wpłaty na: Skarb /1979 - 86; 1980 - 95/	R1253,86	R1596,24
Medal dla Papieża	25,00	-
Fundusz Wolności Słowa		683,34
Pomoc robotnikom w Polsce		200,00
POSK		375,00
Odnowienie domu Prezydenta R.P.		38,33
Razem	R1478,86	R2892,91

Wszystkim ofiarodawcom serdecznie dziękuję, a do wszystkich Polałów apeluję o poparcie Skarbu w ciągu bieżącego roku. Czeki i postal orders proszę wystawiać na Polish National Fund.

Wszyscy ofiarodawcy w ciągu zeszłego roku otrzymają przed końcem miesiąca oficjalne sprawozdanie, podpisane przez Komisję Rewizyjną. Otrzymaliśmy w dniu dzisiejszym pozwolenie z Reserve Bank na przekazanie R2893 do Londynu.

The Standard Bank of South Africa Limited

REGISTERED COMMERCIAL BANK

40

Standard Bank Centre Branch

Telephone 838-1711 Telegraphic Address RETABLO Codes: Peterson's 4th Edition

Telex 8-6547 78 Fox Street (Corner Simmonds Street) 2001

All correspondence should be addressed to the Manager ~~P.O. Box 61252 Marshalltown 2107~~
P.O. Box 61949, Marshalltown, 2107

Your Reference:

Our Reference: **Exchange Control DB/vbm**
(When replying please
quote our reference)

16 January 1979

**The Secretary
Polish National Fund
P O Box 9484
Johannesburg**

2000

Dear Sir

Exchange Control

With reference to your letter dated 18 December 1978 we are pleased to advise having obtained the Reserve Bank's approval to the transfer of R1200 to your associates in the United Kingdom.

When effecting the relative transfer, please quote our reference "H.O. 21927/78".

Yours faithfully

Sub-Accountant

D Bando

ZJEDNOCZENIE POLSKIE W POLUDNIOWEJ AFRYCE

41

POLISH ASSOCIATION
IN SOUTH AFRICA

POOLSE VERENIGING
IN SUID-AFRIKA

19th January, 1979.

P.O. Box 9484
JOHANNESBURG 2000

Tel.:

The Manager
The Standard Bank of S.A.Ltd
Standard Bank Centre
Johannesburg.

Dear Sir,

Polish National Fund - Plusplan A/c No. 575 565 4.

This letter serves as a notice that we intend to withdraw R1060 from the above account on Monday, 29th January, and to transfer the money to England in accordance with Reserve Bank's approval, ref. H.O. 21927/78.

Yours faithfully,

A.S.
A.S. Jasiukowicz
Chairman, Polish National
Fund.

Standard Bank

The Standard Bank of South Africa Limited
Die Standard Bank van Suid-Afrika Beperk
REGISTERED COMMERCIAL BANK GEREISTREERDE HANDELSBANK

APPLICATION FOR **DRAFT**
AANSOEK OM 'N **BANKWISSEL**

10579-1977

42

Standard Bank Centre
BRANCH/TAK

29 Jan 1979

INSTRUCTIONS / INSTRUKSIES

PLEASE TICK THE APPLICABLE BOX
MERK ASB. TOEPASLIKE BLOKKIE

PLEASE COMPLETE IN DUPLICATE - VOLTOOI ASB. IN DUPLO

PLEASE USE BLOCK LETTERS - GEBUIK BLOKLETTERS ASB.

DETAILS OF DRAFT BESONDERHEDE VAN BANKWISSEL

DRAFT TO BE DRAWN ON:

WISSEL MOET GETREK WORD OP:

BANK Standard Bank London
BRANCH/TAK

IN FAVOUR OF:

TEN GUNSTE VAN:

BENEFICIARY'S NAME
BEGUNSTIGDE SE NAAM POLISH NATIONAL FUND
ADDRESS (IN NEED)
ADRES (INDIEN NODIG)

GENERAL LEDGER CREDITS ALGEMENE GROOTBOEK KREDIETE

AMOUNT IN FOREIGN CURRENCY
BEDRAG IN BUITELANDESE GELDEENHEID
607-35

RATE OF EXCHANGE
WISSELKOERS
174,5271

RAND EQUIVALENT TEENWAARDE IN RAND	<u>1060 00</u>
	<u>50</u>
TOTAL AMOUNT PAYABLE TOTALE BEDRAG BETAALBAAR	<u>1060-50</u>

APPLICANT'S INSTRUCTIONS / AANSOEKER SE INSTRUKSIES

- Draft will be collected at _____ (Time), on _____ (date)
Wissel sal gehaal word om _____ (tyd), op _____ (datum)
- Draft to be sent to applicant.
Wissel moet aan aansoeker gestuur word.
- Draft to be sent to beneficiary at the above address.
Wissel moet aan die begunstigde gestuur word, by bogenoemde adres.
- Amount of draft and all charges to be debited to applicant's current account no.
Bedrag van wissel en alle koste moet op aansoeker se tjekrekening nommer

EXCHANGE CONTROL DEWISIEBEHEER	
☐	Imports Invoere
☐	Form A Vorm A
☐	Under R200 Onder R200

NB - Applicant's signature must be in accordance with specimens and/or mandates held by the Bank.
LW - Aansoeker se handtekening moet ooreenstem met die proefhandtekening en/of mandate wat deur die bank gehou word.

SIGNATURE
HANDTEKENING [Signature]
NAME
NAAM POLISH NATIONAL FUND

ADDRESS
ADRES P.O. Box 9484
Johannesburg
2000

FOR BANK USE ONLY / NET VIR BANK GEBRUIK

INITIALS
PARAAF W C/N

DRAFT SERIAL NUMBER WISSELREEKSNOMMER	
Prefix/Voorvoegsel (IBT No./ITT-no)	Number/Nommer

GENERAL LEDGER ACCOUNT NO ALGEMENE GROOTBOEK- REKENINGNOMMER				

PARTICULARS OF PAYMENT BESONDERHEDE VAN BETALING		
NOTES/NOTE	R	c
SPECIE/MUNT		
OTHER/ANDER		
TOTAL CASH TOTALE KONTANT		
CHEQUES (SPECIFY) TJEKS (SPESIFISEER)		
TOTAL/TOTAAL		

TELLER'S DATE STAMP & INITIALS
TELLER-SE DATUMSTEMPEL EN
PARAAF

STANDARD BANK
Standard Bank Centre
JOHANNESBURG
29 JAN 1979
BILLS OF EXCHANGE
00-02-05-00

30. I. 1979.

Prezydium Główniej Komisji
Skarbu Narodowego
42, Emperor's Gate
London SW7 6HJ.

Szanowni Panowie,

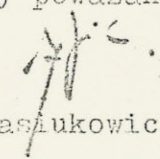
Zalaczam czek na £607,35 przedstawiający większość
pieniędzy zebranych na tym terenie w ciągu ubiegłego roku. Na sumę ta

składają się:	dary na Skarb	£589,89	
	dary na KOR	11,46	
	opłata za medale	6,00	(Dr.F.Kaluza)

Przekazana suma wynosi w miejscowej walucie R1060. Ogólnie zebrałem
R1255,37 w ubiegłym roku i R5 w styczniu. Aby jednak utrzymać w dalsz
ym ciągu rachunek oszczędnościowy przynoszący 7%, musiałem pozostawić
na koncie minimum R200.

Dokładne sprawozdanie, podpisane przez Komisję Rewi-
zyjną przesyłam w przyszłym tygodniu.

Zalaczam wyrazy poważania

A.S. Jasiukowicz

Wiadomości z Kraju c.d.

50 mln. cytryn ostemplowano w Gdańsku, aby odróżnić lepszy gatunek od gorszego. W wyniku żmudnej procedury stemplowania każdej cytryny oddzielnie, zgniło 39 ton tych owoców o wartości ponad miliona złotych.

Hotele w PRL, zarządzane przez Orbis, przyniosły w ub. r. 165 mln. zł. deficytu. Tak samo gastronomia orbisowska wykazała deficyt w wysokości 52 mln. złotych.

Ministerstwo Zdrowia PRL przerwało import wszystkich lekarstw z Zachodu i z Jugosławii. Od 1.10.78r. w aptekach nastąpiło ograniczenie sprzedaży wszystkich lekarstw polskiej produkcji do jednego opakowania na każdą receptę.

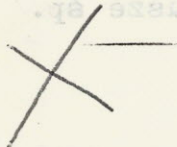
Na cmentarzu powązkowskim w Warszawie pochowano prochy popularnego pisarza z okresu międzywojennego, Tadeusza Dołęgi - Mostowicza "sprowadzone z zagranicy".

Laureatami dorocznych nagród kulturalnych tygodnika "Przyjaziń", przyznawanych za wybitne osiągnięcia artystyczne w dziedzinie prezentacji dramaturgii radzieckiej zostali: Aleksandra Śląska, Janusz Warmiński, Stanisława Celińska i Jerzy Nowak.

Poszukiwania

Bazyli PAWLUKIEWICZ ur. 1913r. w Brześciu, w 1939r. aresztowany przez okupacyjne władze sowieckie w Równym i wywieziony do Rosji. Podobno był w Wojsku Polskim organizowanym w Rosji, pod dow. gen. Andersa. Osoby mogące udzielić jakichkolwiek informacji proszone są o skontaktowanie się z panią Olgą IWASZKIEWICZ
4, Av. Delariviere
95 150 Taverny, FRANCE

44

SKARB NARODOWY
KOMISJA JOHANNESBURG

3, OAK ROAD
FAIRVALE
JOHANNESBURG 2192

SPRAWOZDANIE ZA UBIEGŁY ROK

W ciągu ubiegłego roku następujące ofiary zostały złożone na Skarb Narodowy:

/Liczba ofiarodawców w nawiasach/ - Transvaal R945 /59/; Cape R223 /17/;

Natal R25 /1/; inne kraje R30 /1/; ofiary na K.O.R. R20 /2/. W sumie na

Skarb i na K.O.R. wpłynęło R1243 /1977 - R1026/. Oficjalne sprawozdanie,

wraz ze sprawozdaniem komisji rewizyjnej, zostało rozesłane do wszystkich,

którzy wpłacili pieniądze w zeszłym roku.

Pragnę raz jeszcze podziękować wszystkim ofiarodawcom za poparcie Skarbu

i apeluje do tych wszystkich, którzy jeszcze swego grosza nie dali o złożenie

ofiary w tym roku. Czeki i postal orders proszę wystawiać na Polish

National Fund.

Johannesburg, luty 1979.

A.S.Jasiukowicz.

45

SPRAWOZDANIE ZA UBIEGŁY ROK

Daniny otrzymane na Skarb

1978		1979	
*/	R	*/	R
17	223	31	457
1	25	12	127
		1	5
<u>59</u>	<u>945</u>	<u>42</u>	<u>626</u>
<u>77</u>	<u>1193</u>	<u>86</u>	<u>1215</u>

*/ ilość otrzymanych wpłat

Dzięki ofiarnym staraniom majora T.Kawalca, Delegata Rządu na Południową Afrykę, wpływy z Cape Town wzrosły znacznie w porównaniu z zeszłym rokiem. Również rodacy z Natalu odpowiedzieli na mój apel. Niestety, największe skupisko Polaków w Południowej Afryce - Transvaal nie dopisało w tym roku. Chociaż Skarb pozyskał 12 nowych płatników z tego terenu, ale 29 osób, które złożyły daniny w 1978, nie odpowiedziało na apel w 1979. Smutnie to świadczy o naszej społeczności - lecz mam nadzieję, że obecny rok przyniesie poprawę.

A.S.Jasiukowicz

626
123
103

1215
360
1350

Wpływy

Waluta

Rand

Sprzedaż znaczków Sk. Nar.

Sprzedaż kwitów dolarowych

Dary i składki

Inne wpływy: Imprezy etc.

procenty otrzymane

Razem wpływy

Saldo z poprzedniego okresu

Razem

*

410.20

32.63

1255.37

1704.20
=====

Wydatki

Propagandowe: Druki, przejazdy etc.

Administracyjne

Inne: _____

Razem

Przekazano do Głównej Komisji:

Dnia 24. I. 79 kwota 1060.00

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Razem wydatki

Pozostałość na następny okres

Razem

*

1060.00

644.20

1704.20
=====

Skarbnik

A. JASIKOWICZ
Prezes

Suny oznaczone * powinny się zgadzać.

Sprawozdania winny obejmować półroczne okresy kalendaryzowe i wpływać do Gł. Komisji nie później jak 31 lipca i 31 Stycznia każdego roku.

47

16go lipca 19 9.

Skarb Narodowy
Głów na Komisja
42 Emperor's Gate
London SW 4HJ.

Szanowni Panowie,

Załączam sprawozdanie kasowe za 6 miesięcy
do 30go czerwca b.r. Wpływy w tym okresie wyniosły:

Składki	410,20
Procenty	38,63
Razem	R448,83.

Załączam wyrazy powazania

A?S.Jasiukowicz

48

SPRAWOZDANIE KASOWE ZA ROK 1979.

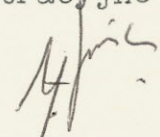
	<u>1978</u>	<u>1979</u>
	Ilość wpłat	Ilość wpłat
	R.	R.
Stan kasy w dniu 31.12.1979		1255,37
Przekazano do Głównej Komisji 24.1.1979		<u>1060,00</u>
		195,37
Daniny otrzymane w ciągu roku:		
Z Cape Town i okolicy	17 223,00	31 457,23
" Natalu, Port Elizabet, East London	1 25,00	12 127,00
" Orange Free State	-	1 5,00
" Transwalu	59 945,00	42 626,00
Z poza Poł. Afryki	1 30,00	1273 26
Ofiary na KOR	2 20,00	-
Ofiary na medal dla Papieża		3 25,00
Procenty otrzymane	0,37	38,63
<u>Opłaty za medale</u>	<u>12,00</u>	<u>-</u>
Stan kasy w dniu 31.12.1979	<u>1255,37</u>	<u>1474,23</u>

Uwagi: 1. W dniu 8.2.1980 została przekazana Do Głównej Komisji suma R1274,00 /E669,70/, pozostawiając na koncie oszczędnościowym minimalną sumę R200,23.

2. Procenty otrzymane są za rok do marca 1979.

3. Wszystkie opłaty bankowe i wydatki administracyjne zostały pokryte przezemnie osobiście.

Johannesburg, 9go lutego, 1980.

A.S. Jasiukowicz
przewodniczący.

SPRAWOZDANIE KOMISJI REWIZYJNEJ

Komisja rewizyjna sprawdziła w dniu 10go lutego 1980 książki Komisji Skarbu Narodowego Johannesburg i stwierdziła stan konta na książeczce oszczędnościowej Plusplan w dniu 31.12.1979 R1474,23. i zgodność książki kasowej z dowodami wpłat.

D. Strzałkowska
przewodnicząca komisji.

ZJEDNOCZENIE POLSKIE W POLUDNIOWEJ AFRYCE

49

POLISH ASSOCIATION
IN SOUTH AFRICA

POOLSE VERENIGING
IN SUID-AFRIKA

6th January, 1980.

P.O. Box 9484
JOHANNESBURG 2000
Tel.: 21 731 5

The Manager,
The Standard Bank of South Africa Ltd.
Standard Bank Centre
Johannesburg.

Dear Sir,

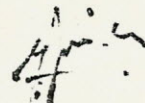
POLISH NATIONAL FUND - RELIEF COMMITTEE

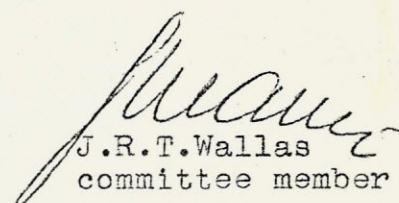
Please apply on our behalf to the Reserve Bank for permission to transfer the amount of R 1274 from our Plusplan account 575 565 4 at your branch to the Polish National Fund - Relief Committee in London. This amount represents contributions of the Polish Community in the Republic for the year 1979.

We enclose for your information a copy of your letter of 16th January last year, dealing with our previous application.

Yours faithfully,

For the Polish National Fund

A.S. Jasiukowicz
chairman

J.R.T. Wallas
committee member

Wplywy

Waluta
Rand

Sprzedaz znaczkow Sk. Nar.

Sprzedaz kwitow dolarowych

Dary i skladki

Inne wplywy: Imprezy etc.

805.03

Razem wplywy

Saldo z poprzedniego okresu

Razem

644.20

* 1449.23

Wydatki

Propagandowe: Druki, przejazdy etc.

Administracyjne

Inne: _____

Razem

Przekazano do Glownej Komisji:

Dnia _____ kwota _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Dnia _____

Razem wydatki

Pozostalosc na nastepny okres

Razem

1449.23

* 1449.23

Suma 21249
zostanie przekazana
po otrzymaniu
pozwozenia
miejscowego Exchange
Control.

Skarbnik i członek Komisji

Prezes

Sumy oznaczone * powinny sie zgadzac.

Sprawozdania winny obejmowac półroczne okresy kalendarzowe i wplywac do Gl. Komisji nie pozniej jak 31 lipca i 31 Stycznia kazdego roku.

ZJEDNOCZENIE POLSKIE W POLUDNIOWEJ AFRYCE

51

POLISH ASSOCIATION
IN SOUTH AFRICA

POOLSE VERENIGING
IN SUID-AFRIKA
28th January, 1980.

P.O. Box 9484 7400
JOHANNESBURG 2000
Tel.: 21 7315

The Manager,
The Standard Bank of S.A. Ltd.
Standard Bank Centre
Johannesburg.

Dear Sir,

Polish National Fund A/c 575 565 4.

We hereby give notice of our intention to withdraw R1474
from the above account.

Yours faithfully,

A.S.

A.S. Jasiukowicz
Chairman, Polish National Fund.

**The Secretary
Polish Association in South Africa
P O Box 7400
Johannesburg**

2000

**Standard Bank
Centre Branch**

78 Fox Street
Johannesburg 2001
PO Box 61949
Marshalltown 2107
Telegrams 'RETABLO'
Telex 8-6547
Telephone ~~833-1711~~
833-5930/9

Date
5 February 1980

Our ref
**Exchange Control
GDD/vbm**

Your ref

Dear Sir

Exchange Control Regulations

Relief Committee in London

We refer to your application of the 6th January 1980 and advise that the Exchange Control Authorities would have no objection to the transfer of R1274-00 to London. When authorising us to effect the transfer kindly quote our Head Office reference 504 dated 11th January 1980.

Yours faithfully

Sub-Accountant

G D Dwyer

53

General Purpose Foreign Exchange Application
Algemene aansoek om buitelandse geld
Transaction required
Transaksie benodig

-
- Draft no
-
- Wisselno
-
-
- Mail transfer
-
- Posremise
-
-
- International Payment Order
-
- Internasionale betaalorder
-
-
- Cable transfer
-
- Kabeloorplasing

Signal
SeinTime received
Tyd ontvangTime despatched
Tyd afgestuurEntered by
Ingeskryf deurChecked by
Nagesien deur

This form must be handed to the Cable Dept together with the relative contra entry before being processed through the waste

Hierdie vorm moet saam met die betrokke teen-inskrywing aan die Kabelafdeling oorhandig word voordat dit deur die kladboekafdeling gaan

Applicant's instructions
Aansoeker se opdragte

-
- Draft will be collected
-
- Wissel sal gehaal word
-
- time
-
- tyd
-
- date
-
- datum
-
-
- Send draft to applicant
-
- Stuur wissel aan aansoeker
-
-
- Send draft to beneficiary
-
- Stuur wissel aan begunstigde
-
-
- Debit applicant's current account
-
- with amount and all charges
-
- Debiteer aansoeker se tjekrekening
-
- met bedrag en alle koste

*NB Applicant's signature must be in accordance with specimens and/or mandates held by the Bank
LW Aansoeker se handtekening moet ooreenstem met proefhandtekeninge en/of volmagte wat deur die bank gehou word*

Exchange Control
Valutabeheer

-
- Fm/Vm A
-
- Imports/Invoer
-
-
- Under/Onder R200
-
-
- Exchange Control Approval
-
- Valutabeheertoestemming

 Authority no
Magtigingno
dated
gedateer

Branch-date stamp/Tak-datumstempel

28480- MASTERFORM

Branch
Tak St Bank Centre Date
DatumBeneficiary's name
Begunstigde se naam POLISH NATIONAL FUNDBeneficiary's address
Begunstigde se adres 42 Emperor's Gate London SW7Beneficiary Bank
Begunstigde bankBranch
TakReason for payment/Special instructions/Telegraphic message (in need)
Rede vir betaling/Spesiale opdragte/Telegrafiese boodskap (indien nodig)
Exchange Control Permission - H/O ref. 504
11 Jun 1980

5.26

5.26

2.63

13.15

It is agreed that the Bank is not to be held liable for errors or delays in transmissions, or for misinterpretation on receipt, or for any loss or damage from whatever cause, including failure to identify properly the person or persons mentioned in the message.

Dit is die ooreenkoms dat die Bank nie aanspreeklik gehou sal word vir enige foute of vertragings in oorsendings, of vir verkeerde vertolking by ontvangs, of vir enige verlies of skade om watter rede ook al, insluitende versuim om die persoon of persone in die boodskap genoem, behoorlik te identifiseer nie

Applicant's name
Aansoeker se naamAddress
Adres 3 Oak Rd, Fairvale, Jhb 2192

21 = 1.90

Signature
Handtekening

Charges/Koste		R	C	Transaction code		Transaksiekode	
Commission	Kommissie			Foreign Agent Code		Buitelandse agent-kode	
Postage/TE	Posgeld/TK			Foreign currency amount		Buitelandse geldeenheid bedrag	
Other	Ander			Exchange rate		Wisselkoers	
Total charges	Totale koste			Exchange rate type		Tipe wisselkoers	
SA Currency amount *	SA geldeenheid			South African Currency amount		Suid-Afrikaanse geldeenheid bedrag *	
Total	Totaal	R		1274-00			
Payment Method/Betaalmiddel				Cover/FEC no		Dekking/TVK no	
Notes	Note			Marketing code		Bemarkingskode	
Specie	Munt			Customer Acc no		Kliënt se rek-no	
Other	Ander						
Total cash	Totale kontant						
Cheques/Debit	Tjeks/Debet						
Total	Totaal	R					

£ 669.78

R1 = 0,5257

10 = £ 5.26

5 = £ 2.63

R50 = £ 26.29

Initials
ParaweWorker
WerkerChecker
NasienerCustomer copy
Kliënt se afskrif

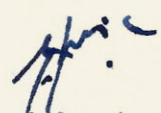
SPRAWOZDANIE KASOWE ZA ROK 1980

	1979 (w nawiasach ilosc wpłat)	1980
Stan kasy w dniu 31.12.1979	R1255,37	R1474,23
Przekazano do Głównej Komisji 7.2.1980	<u>1060,00</u> 195,37	<u>1274,00</u> 200,23
Otrzymano w ciągu roku:		
Na Skarb z Cape Town i okolicy (31)	457,23	(40) 463,00
" " " zamiast kwiatów na trumne S. P. J.A.M. Ołpiewskiego		217,00
" Natalu, Port Elizabeth, East London (12)	127,00	(8) 85,00
" Orange Free State (1)	5,00	-
" Transwalu (42)	626,00	(46) 778,33
" Zimbabwe 86	-	(1) 12,00
Procenty otrzymane	38,63	95 40,91
a medal dla Papieża	25,00	196,24
Na Fundusz Wolności Słowa z Cape Town		635,00
" Transwalu		48,34
Na pomoc dla robotników w Polsce z Cape Town		130,00
" Transwalu		70,00
Na POSK z Cape Town		375,00
Na dom Prezydenta R.P. z Transwalu		38,33
Stan kasy w dniu 31.12.1980	<u>R1474,23</u>	<u>R3093,14</u>

Uwagi: 1. Po otrzymaniu pozwolenia z Exchange Control przekazałem R2893 (£1629,17) do Londynu w dniu 20go lutego 1981.

2. Wszystkie opłaty bankowe i wydatki administracyjne pokryłem osobiscie.

Johannesburg, 21go lutego 1981.

A.S. Jasiukowicz
przewodniczący

SPRAWOZDANIE KOMISJI REWIZYJNEJ

Komisja Rewizyjna sprawdziła w dniu 22go lutego 1981 książki Komisji Skarbu Narodowego Johannesburg i stwierdziła zgodność książki kasowej z dowodami wpłat oraz stan konta Plusplan w dniu 31go grudnia 1980 jako R3093,14.

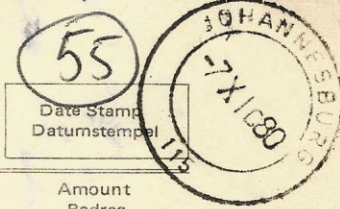
D. Strzałkowska
przewodnicząca komisji

Wszystkim ofiarodawcom raz jeszcze dziękuję
i proszę o dalsze popieranie Skarbu w roku bieżącym

POST OFFICE - POSKANTOOR
Bulk Posting Receipt - Massa-inleveringsbewys

258729

Received from
Ontvang van

Polish Nat Serv

Time of Posting
Tyd van inlevering

1025

Date Stamp
Datumstempel

Class of mail matter Soort posstuk	Number of articles Getal posstukke	Rate Tarief	Amount Bedrag
	200	1	12 50
TOTAL - TOTAAL			12 50
Discount - Kortings			2 00
(Printed and commercial papers only - Slegs drukwerk en handelstukke)			10 50
NET TOTAL - NETTOTOTAAL			

Accepting Officer
Aanbeembeampte

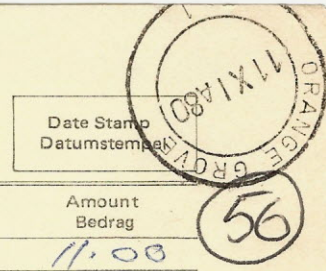
Verified by
Geverifieer deur

(96638-79-4500-300) R.P.W.

(P2/176)

POST OFFICE - POSKANTOOR
Bulk Posting Receipt - Massa-inleveringsbewys

044587

Received from
Ontvang van

Polish Nat Serv

Time of Posting
Tyd van inlevering

1000

Date Stamp
Datumstempel

Class of mail matter Soort posstuk	Number of articles Getal posstukke	Rate Tarief	Amount Bedrag
Letter	220	5	11 00
TOTAL - TOTAAL			11 00
Discount - Kortings			2 20
(Printed and commercial papers only - Slegs drukwerk en handelstukke)			8 80
NET TOTAL - NETTOTOTAAL			

Accepting Officer
Aanbeembeampte

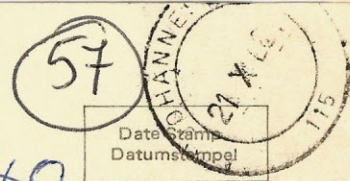
Verified by
Geverifieer deur

(96638-79-4500-300) R.P.W.

(P2/176)

POST OFFICE - POSKANTOOR
Bulk Posting Receipt - Massa-inleveringsbewys

825085

Received from
Ontvang van

Polish Nat Serv

Time of Posting
Tyd van inlevering

0940

Date Stamp
Datumstempel

Class of mail matter Soort posstuk	Number of articles Getal posstukke	Rate Tarief	Amount Bedrag
Letter	285	5	14 25
TOTAL - TOTAAL			2 85
Discount - Kortings			
(Printed and commercial papers only - Slegs drukwerk en handelstukke)			11 40
NET TOTAL - NETTOTOTAAL			

Accepting Officer
Aanbeembeampte

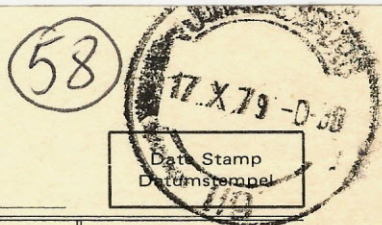
Verified by
Geverifieer deur

(96638-79-4500-300) R.P.W.

(P2/176)

POST OFFICE - POSKANTOOR
Bulk Posting Receipt - Massa-inleveringsbewys

759313

Received from
Ontvang van

Polish Nat Serv

Time of Posting
Tyd van inlevering

1055

Date Stamp
Datumstempel

Class of mail matter Soort posstuk	Number of articles Getal posstukke	Rate Tarief	Amount Bedrag
Letter	405	4	16 20
TOTAL - TOTAAL			16 20
Discount - Kortings			
(Printed and commercial papers only - Slegs drukwerk en handelstukke)			16 20
NET TOTAL - NETTOTOTAAL			

Accepting Officer
Aanbeembeampte

Verified by
Geverifieer deur

McMaster, C.T./21779(75010-77-5000-300)

(P2/176)

INVOICE

P-59

MARLBOROUGH HOUSE
128 COMMISSIONER ST.
JOHANNESBURG 2001

P.O. BOX 6294
JOHANNESBURG
2000

PHONE 21-6131/2/3

JOHANNESBURG, 16/2/79, 19

M

Reat Marwick & Mitchell

Carlston

FF No 3998

Bought of . . .

Lippy's Office Supplies (Pty.) Ltd.

— GENERAL AND COMMERCIAL STATIONERS AND PRINTERS —

Your Order No.

<i>2 boxes c6 white Enve</i>	<i>560</i>	<i>11</i>	<i>20</i>
<i>Plus TAX</i>		<i>45</i>	
		<i>11.65</i>	

CHECKED BY

PLUS 4% G.S.T.

A.Z./LIPPYS R.2635 11/76-F.43

11-65

GOODS WILL NOT BE ACCEPTED FOR CREDIT WITHOUT THE RELEVANT INVOICE NUMBERS

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GŁÓWNEJ KOMISJI SKARBU NARODOWEGO ZA ROK 1980

60

Sprawozdawczy rok 1980 był okresem nacechowanym wysiłkami w dwu kierunkach:

1. Działalności wpływającej z obowiązków ustawowych, polegającej na zbieraniu środków finansowych na pracę niepodległościową legalnych władz emigracyjnych.
2. Wykonywanie obowiązków przyjętych od Komitetu Pomocy Krajowi, a mianowicie pełnienie strony administracyjnej i finansowej związanej z wpływami na ten Fundusz i wypłacanie zleconych przez zarząd Komitetu sum na ten cel.

Pierwsze ze wspomnianych zadań nie wymaga omówienia, gdyż wyniki wpływów i wypłat Skarbu Narodowego obrazują załączniki cyfrowe do niniejszego Sprawozdania.

Wpływy na Skarb Narodowy spadły w porównaniu z rokiem poprzednim. Przyczyny tego są następujące:

1. Bardzo znaczne zwiększenie się świadczeń na Fundusz Pomocy Krajowi i na Fundusz Wolności Słowa, obecnie połączone. Wykaz porównawczy podajemy poniżej.
2. Wykaz sum zebranych w r. 1980 nie jest kompletny, gdyż szereg ogniw / między innymi Chicago i Detroit, które w latach poprzednich wykazywały wysokie wpływy/ nie nadeszło do tej pory sprawozdań rocznych. W tych wypadkach Główna Komisja była zmuszona zaliczyć prowizorycznie sumy przekazane jako sumy zebrane.
3. Znaczna zwyżka funta szterlinga w stosunku do innych walut /oko-20%/ wpłynęła też na zmniejszenie wpływów.
4. Brak zapisów testamentowych, które w r. 1979 wyniosły £6,243, a tylko £208 w r. 1980.

Wobec powyższego, można przyjąć, że wpływy z darów w 1980 r. są równe, lub może nawet są wyższe jak w roku poprzednim.

Cyfry porównawcze ad pkt. 1.:	1978	1979	1980
	£	£	£
Skarb Narodowy	43,271	44.103	38,516
Fundusz Pomocy Krajowi i Fund. Wolności Słowa	4,749	4,566	52,254
Razem	<u>48,020</u>	<u>48,669</u>	<u>90,770</u>

Dar od Płatników Skarbu Narodowego w hołdzie dla Papieża

Dnia 25 maja 1980 r. delegacja, pod przewodnictwem prezesa Główniej Komisji, płk. M.C. Leśniakowej i wice- prezesa L. Łubieńskiego, została przyjęta przez Papieża Jana Pawła II, wręczając Ojcu Świętemu w imieniu płatników i Główniej Komisji dary w postaci złotego medalu z Jego podobizną /wybitego przez Skarb Nar. z okazji wyboru Polaka na tron św. Piotra/ oraz czek na £2100.00. Sumę tą Ojciec Święty przeznaczył na budowę "Domu Pielgrzyma". Jednocześnie wręczono Papieżowi dyplom związany z tą uroczystością wraz ze spisem ofiarodawców na te cele.

Sprawozdanie z tej wielkiej uroczystości było zamieszczone w Komunikacie Gł. Komisji No. 2 z z lipca 1980,

Zmiany osobowe w Ogniwach Skabu Narodowego

W uzupełnieniu już już ogłoszonych zmian /vide komunikaty Gł. Komisji z lipca i listopada 1980 i Rzeczpospolita Polska styczeń i luty 1981/ podajemy następujące zmiany:

- 1/ Dotychczasowy zasłużony prezes Komisji na Francję, płk. A. Baranowski ustąpił ze względu na stan zdrowia i przekazał obowiązki prezesa p. Stan. Paczyńskiemu do czasu przeprowadzenia formalnych wyborów.

2. Komisja Sk. Nar. na Płd. Australię

Na Walnym Zebraniu płatników w Adelaide dnia 30.XI.1980 wybrano władze w osobach:

Przewodniczący
Sekretarz
Skarbnik
Członkowie:

J. Jezierski
A. Czerwiński
H. Kowalski
Z. Barnaś, Z. Sumerowa
i M. Kropińska,

Komisja Rewizyjna: przewodniczący: J. Misiak

Członkowie: W. Pacholski, W. Araszkievicz

Zmiana adresu

Z dniem 17 grudnia 1980 biura Głównej Komisji i Komisji na W. Brytanię zostały przeniesione do siedziby Prezydenta i Rządu R.P.:

43 Eaton Place, London SW1X 8BX

Tel. 01-235-2764

- o - o - o - o -

Przedstawiając załączone sprawozdania z działalności i wyniki finansowe za 1980 rok, Główna Komisja wyraża wszystkim Działaczom, Płatnikom i Pracownikom Skarbu Narodowego serdeczne podziękowanie za wykazaną lojalną współpracę i za hojną ofiarność na cel walki o odzyskanie suwerenności i prawdziwej demokracji dla Polski.

Dyrektor

K Trzeciak

PREZES

MC Lesniakowa

Preliminarz Budżetowy Gł. Komisji Skarbu Narodowego

	1980		1981
	<u>Preliminowano</u>	<u>Wykonano</u>	<u>Preliminarz</u>
<u>Wpływy z ogniw</u>	<u>45,000</u>	<u>38,516</u>	<u>40,000</u>
<u>Wydatki</u>			
Prop.-Informacja	700	251	500
Osobowe	7,300	5,095	6,000
Biurowe, porto, telefon, czynsz etc.	5,000	4,714	5,000
Budżet Min. Skarbu /zaległości/	772	773	-
Min. Skarbu - bieżące	<u>31,500</u>	<u>27,298</u>	<u>28,000</u>
<u>Razem wydatki</u>	<u>45,272</u>	<u>38,131</u>	<u>39,500</u>

RACHUNEK WPŁYWÓW I WYDATKÓW ZA 1980 r.

<u>1979</u>	<u>WPŁYWY</u>		<u>1980</u>
5,378	Znaczki Sk. Nar.	4971.15	
38,725	Dary etc.	33544.79	38515.94
519	Odsetki bankowe		493.08
45,822			39009.02
=====			=====

WYDATKI

	<u>Administracyjne</u>		
6,012	Osobowe	5095.08	
	Materiały kanc.	604.67	
	mniej wpływy za powielanie	73.15	
761	Telefon, porto, prenumerata etc.	531.52	
905	Czynsz za lokale	914.78	
2,322	Różne (Gł. Kom. i Kom. Terenowe) **	1080.00	
104	Amortyzacja ruchomości	2103.74	
9,291		83.60	9808.72
	<u>Prop.-Informacja</u>		
	Prop., inf., ogłoszenia etc.	476.60	
	Plus niedobór rach. "Medale"	1746.49	
		2223.09	
413	Minus nadwyżka na rach. "Wydawnictwa"	1971.91	251.18
35,644	<u>Wpłaty do Min. Skarbu</u>		28071.45
	<u>Nadwyżka</u>		877.67
			39009.02
			=====

**Obejmują sumy nie sprecyzowane
w sprawozdaniach ogólnych.

Uwaga.

Suma "Dary Indywidualne" obejmuje ogólną kwotę £238.66 na którą składają się kwoty, z terenu W. Brytanii, darów i składek wpłaconych do Rządu R.P., Min. Skarbu, Min. obrony Narodowej i t.p.

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA

1979

1980

BILANS NA DZIEŃ 31.12.1980

Stan czynny

Wierzyciele:

249	Fundusz Pomocy	249.77
390	Sumy przechodnie	206.71
8,716	<u>Rezerwa</u>	26,186.03
		<u>26,642.51</u>
		=====

Stan bierny

Dłużnicy:

8,829	Salda Komisji terenowych/Sumy zebrane, lecz jeszcze nie przekazane, zależne od kursu giełdowego walut.	9,554.18
0,206	Danina Polska Ltd.	14,521.76
	Rząd R.P.	336.97
1,554	<u>Remanent</u>	1,886.00
417	<u>Ruchomości</u> /po amortyzacji/	343.60
		<u>26,642.51</u>
		=====

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA

Sumy z e b r a n e w 1980 roku

1979			1980
£			£
-23,907	W. Brytania	1	16,521.46 (1)
-258	Niemcy Zachodnie	4	360 -359.88 (9)
-264	Szwecja	6	201 -200.93 (11)
-34	Hiszpania	3	-30.00 (14)
-925	Szwajcaria	2	-772.42 (15)
-268	Belgia	5	229 -228.70 (10)
-496	Francja	3	721 -720.62 (7)
-129	Dania	7	£ 107 -106.86 (12)
<u>26,799</u>	<u>Razem Europa</u>		<u>18,940.87</u>
---	Kalifornia		325.21
182	Toledo		187.75
257	Rochester		338.51
256	Hartford		576.28
170	Boston		212.69
3,538	Nowy York		2,931.27
1,015	New Jersey		1,386.06
2,717	Chicago	£	1,500.56
155	Buffalo	£	121.50
112	Milwaukee		133.39
20	Pittsburgh	£	51.25
136	New Britain	£	382.14
---	Cleveland	£	63.87
---	Filadelfia	£	63.03
1,331	Detroit	£	561.45
---	Florida	£	8.36
<u>-9,808</u>	<u>Razem U.S.A.</u>		<u>-8,843.32 (2)</u>
657	Victoria		667.72
355	Tasmania		246.38
196	Poż. Australia		408.30
382	Nowa Poż. Walia		488.01
27	Canberra przy SPK No.5	£	165.62
---	Zachodnia Australia	£	84.22
<u>-1,671</u>	<u>Razem Australia</u>		<u>-2,060.25 (4)</u>
-4,287	Kanada	1	-4,748.32 (3)
-203	Argentyna	3	-700.00 (8)
-112	Nowa Zelandia	4	-120.33 (13)
-656	Płdn. Afryka	2	399 -898.96 (5)
<u>5,258</u>	<u>Razem</u>		<u>6,467.61</u>
43,539	<u>R A Z E M</u>		<u>36,312.05</u>
-564	Dary indywidualne		<u>-2,203.89</u>
44,104	<u>OGÓLNA SUMA WPLYWÓW</u>		<u>38,515.94</u>
=====			=====
519			493

521
251
270

UWAGA:

Ogniwa oznaczone £ nie nadesłały sprawozdań w przewidzianym terminie. Sumy przekazane przez te ogniwa zostały uzane prowizorycznie, jako sumy zebrane.

44623

32909

32732

44101

91

39008

522

70

71

39009

48
63
67

Sprawozdanie dotyczące działalności
Skarbu Narodowego w 1980 r.

I. Komisja odbyła dwa posiedzenia w r. 1980 i dwa w r.1981 związane z kontrolą kasy, rachunków bankowych, sprawdzeniem zgodności zapisów w księdze głównej z dowodami kasowymi. Dokonano również sprawdzenia zapasów znaczków Sk. Nar., pokwitowań dolarowych i innych wartości według stanu na 31.12.1980. Sprawdzono zamknięcie rachunków na koniec 1980 r. i wynikający z nich bilans.

W wyniku kontroli Główna Komisja Rewizyjna Skarbu Narodowego stwierdziła:

- 1) Zgodność cyfr wykazanych w rachunku wpływów i wydatków w 1980 oraz w bilansie Skarbu Narodowego na dzień 31.12.1980, z zapisami w księgach rachunkowych i dowodami rachunkowymi.
- 2) Stan kasy był zgodny z saldem księgi kasowej i wynosił £89,72.
Salda rachunków bankowych: Current a/c £190,87
 Deposit a/c £4552,22
były zgodne z wyciągami bankowymi na 31.12.1980.
- 3) Zapas znaczków Sk. Nar. był zgodny z saldem w książce pomocniczej i wynosił Zł. 369,825,50.
Zapas kwitów dolarowych wynosił zgodnie z saldem \$122,774.
- 4) Suma wpływów do ogniw Sk. Nar. wynosiła w r.1980 £38,515,94.

II. Remanet medali Sk. Nar., medali Kościuszki oraz innych wartości wynosił na 31.12.1980r. £1886,00.

III. Wniosek:

Główna Komisja Rewizyjna Skarbu Narodowego stawia wniosek o udzielenie Głównej Komisji Skarbu Narodowego absolutorium z podziękowaniem za działalność w r. 1980, oraz wyrażenie podziękowania Działaczom, Płatnikom Sk. Nar. we wszystkich ogniwach, oraz pracownikom Głównej Komisji Sk. Nar., za lojalne i ofiarne przyczynienie się do pozytywnych wyników ideowej pracy niepodległościowej Skarbu Narodowego.

IV. Główna Komisja Rewizyjna proponuje komisyjnie: zniszczenie zapasu znaczków SK. Nar. po 25 groszy i kwitów dolarowych po \$1,00 jako obecnie nie używanych.

P.o. Przewodniczącego:

Członkowie:

W. Nadworny

J. Murcia
A. Minkiewicz

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA
KOMUNIKAT INFORMACYJNY

42 Emperors Gate,
London SW7 4HJ.

Styczeń/Maj, 1979 r.

K O M U N I K A T No.1

Od Redakcji

Obecny komunikat zostaje wydany z pewnym opóźnieniem na skutek zwłoki w nadsyłaniu przez Ogniw Skarbu Narodowego sprawozdań finansowych.

1) Sprawozdanie finansowe Głównej Komisji Skarbu Narodowego zostało już rozesłane do wszystkich ogniw i instytucji zainteresowanych.

Główna Komisja Rewizyjna Skarbu Narodowego dokonała kontroli ksiąg i rachunków i postawiła wniosek o udzielenie absolutorium z podziękowaniem. Wniosek ten zostanie przedłożony Radzie Narodowej.

Preliminarz budżetowy Skarbu Narodowego przewidywał

	<u>na rok 1977</u>	<u>na rok 1978</u>
Wpłaty - proliminowano	£38.000	£45.000
	=====	=====
" - wykonano	43.720	43.684
plus na fundusze pomocy (KOR i Wolność Słowa)	-----	4.527
Razem	<u>£43.720</u>	<u>£48.211</u>
	=====	=====

Wysokość wpływów z poszczególnych kontynentów wynosiła:

	<u>za rok 1977</u>	<u>za rok 1978</u>
Europa	£19.146	£25.394
Stany Zjedn. A.P.	14.619	10.079
Australia i N.Zeland.	3.267	2.426
Kanada	4.062	3.125
Afryka	618	590
Ameryka Południowa	116	72
Dary indywidualne	1.666	1.586
Razem	<u>£43.494</u>	<u>£43.272</u>
Odsetki bankowe itp.	226	412
Suma ogólna	<u>£43.720</u>	<u>£43.684</u>
	=====	=====

2) Medal pamiątkowy Papieża Jana Pawła II

Rozesłano do wszystkich ogniw Skarbu Narodowego, do sieci S.P.K. w świecie, do organizacji religijnych i kościelnych, do instytucji numizmatycznych i t.p. ulotki propagandowe w językach;

polskim	-	7.000	ulotek
angielskim	-	2.000	"
niemieckim	-	400	"

Dotychczasowa reakcja nie jest bardzo pomyślna. Zamówienia na medale napływają wolno, jednak stale.

Medale są w przygotowaniu do wybicia i należy się spodziewać że będą gotowe do wysyłki w terminie późniejszym, niż przewidywano.

Posiadamy jeszcze zapas ulotek, które możemy wysyłać na żądanie.

3) Z życia Skarbu Narodowego

a) Komisja Skarbu Narodowego na Poł. Australię:

Na walnym zebraniu w dn. 3 grudnia 1978 r. wybrano nowe władze w osobach:

Przewodniczący	-	Tadeusz Jezierski
Sekretarz	-	Aleksander Czerwiński
Skarbnik	-	Henryk Kowalski
Członkowie	-	Z. Bernaś (referat prasowy)
	-	J. Manowski
	-	M. Kropińska
dokooptowani	-	W. Zagrodzki
	-	Zofia Sumera

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący	-	Wacław Pacholski
Członkowie	-	Jerzy Misiak
	-	Stanisław Szumliński

b) Komisja Skarbu Narodowego na Belgię:

Na walnym zebraniu w dn. 10 lutego 1979 r. wybrano nowe władze w osobach:

Przewodniczący	-	Stanisław Plater-Zyberk
Vice	"	- Stanisław Merlo
Sekretarz	-	Stefan Lebelt
Skarbnik	-	Mieczysław Dulak

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący	-	Jan Czarkowski
Członkowie	-	Jadwiga Pomorska
	-	Kazimierz Włodarczyk

c) Delegatura Skarbu Narodowego na Holandję:

Powstał tymczasowy komitet organizacyjny Delegatury Skarbu Narodowego w osobach:

Przewodniczący	-	Dr. J. St. Nijkerk
Członkowie	-	J. Kowalski
		S. Nowosielski

d) Komitet Skarbu Narodowego w Hartford (U.S.A.)

Na walnym zebraniu Komitetu w dn.10 marca 1979 r. wybrano Zarząd w osobach:

Przewodniczący - Bolesław Babula
Sekretarz - Jan Bik
Skarbnik - Tadeusz Hamulak

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący - Janusz K. Sokólski
Członkowie - Stanisław Gzowski
- Julian Grodzki

e) Komitet Skarbu Narodowego na stan New Jersey (U.S.A.)

Wyborów dokonano na walnym zebraniu w dn.18 listopada 1978 r w osobach:

Honorowy Prezes - Tadeusz Wieniawa-Dziekanowski
Przewodniczący - Władysław Sosulski
I Vice-Przewodniczący - Józef Siatkowski
II " " - Władysław Horężga
Sekretarz - Józef Adamcewicz
Skarbnik - Stefan Weicberger
Członkowie - Dr. Inż Jerzy Niemirów
- Bronisław Brodzicki

do Komisji Rewizyjnej:

Przewodniczący - Ryszard Winowski
Członkowie - Bernard Pilecki
Henryk Szuster

f) Komisja Skarbu Narodowego na Wielką Brytanię:

Na posiedzeniu plenarnym w dn.10 marca 1979 r. dokonano wyboru Prezydium w osobach:

Przewodniczący - Henryk Niedziałkowski
Sekretarz - Cz. Mikołajczyk
Skarbnik - T. Estkowski
Członkowie - M. Dzawachiszwili
- W. Libertysowa
- Z. Gergovichowa
- A. Nowakowa
- E. Lubomirski
- M. S. Lorenz
- J. Brzeziński
- H. Wójcicki

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący - T. Affeltowicz
Członkowie - L. Adamczyk
- E. Maszadro
- Z. Picheta
- J. Różański

g) Główna Komisja Skarbu Narodowego:

Na zebraniu plenarnym w dn.25 kwietnia 1979 r. wybrano następujące osoby:

na Prezesa Głównej Komisji Skarbu Narodowego -
Kazimierz Iranek-Csmecki,

który przez przeszło 20 lat pełnił obowiązki Dyrektora Biura Głównej Komisji Skarbu Narodowego.

g) Do Prezydium Gł.Komisji Skarbu Narodowego zostali wybrani:

Dr.Lidia Ciołkoszowa
Halina Martinowa
Stanisław Michałowski
inż.Adam Ostrowski
Andrzej Polniaszek
Franciszek Wilk

Na posiedzeniu Prezydium Gł.Komisji Skarbu Narodowego w dn.
26 marca 1979 r. na stanowisko Dyrektora biura Gł.Komisji
Skarbu Narodowego został powołany
Kazimierz Trzeciak

4) Fundusz Obrony Słowa:

Wpłaty na ten cel należy przekazywać czekiem wystawionym na:
"Skarb Narodowy - Wolność Słowa".

5) PREZYDENT R.P. - EDWARD RACZYŃSKI

P.O.Prezesa Główniej Komisji Skarbu Narodowego Stefan Soboniewski
wystosował dn.27 kwietnia 1979 r.pismo do Pana Prezydenta R.P.
Edwarda Raczyńskiego wyrażające w imieniu Prezydium Główniej Ko-
misji Skarbu Narodowego podziękowanie za dotychczasowy czynny
udział w pracach Skarbu Narodowego oraz życzenia pomyślności w
związku z objęciem przez Niego tego wysokiego urzędu.
Pan Prezydent R.P. nadesłał w odpowiedzi list następującej treści

"Wielce Szanowny Panie Prezesie,
Na ręce Pana Prezesa przesyłam Główniej Komisji Skarbu Narodowego
serdeczne podziękowanie za wyrazy uznania oraz życzenia zdrowia
i pomyślności osobistej, złożone mi z okazji objęcia urzędu
Prezydenta Rzeczypospolitej.

Skarb Narodowy, zapewniający środki materjalne na niepodległość-
ciową działalność Władz Państwowych na uchodźctwie, umożliwia
prowadzenie polityki niezależnej od obcych czynników.

Wysoce cenię obywatelską i tak ofiarną precę Główniej Komisji
Skarbu Narodowego, dziękuję Jej Członkom za dotychczasowy wysi-
łek i życzę dalszej pomyślnej i owocnej pracy dla dobra Narodu i
Rzeczypospolitej.

Panu Prezesowi szczególnie dziękuję za Jego wielki trud i wysiłek
włożony w pracę na stanowisku p.o.Prezesa Główniej Komisji Skarbu
Narodowego, które Pan objął po zmarłym Prezesie ś.p.Mikołaju
Dolanowskim. Jestem przekonany, że tak jak dotychczas tak i w
przyszłości mogę liczyć na Jego cenne doświadczenie, obywatelski
stosunek i dalszą ofiarną pracę w Skarbie Narodowym.

Łączę wyrazy poważania,

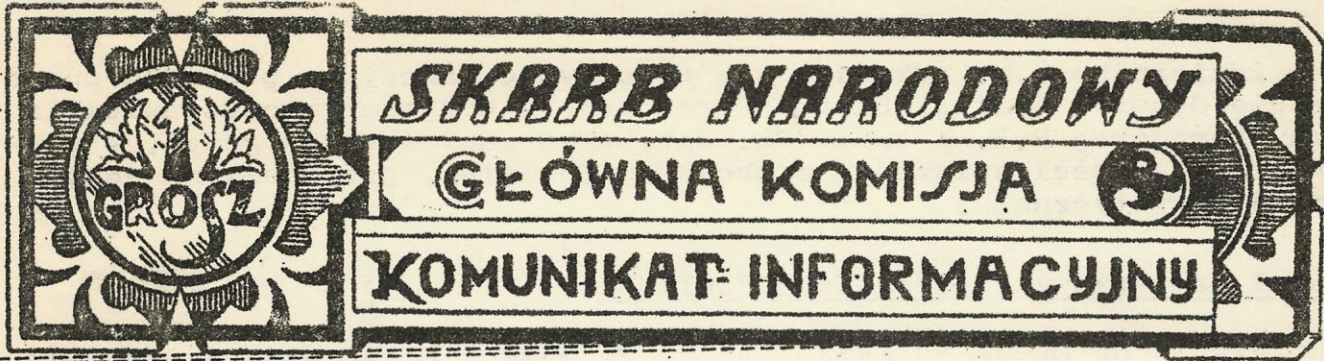
Prezydent Rzeczypospolitej

(-) E.Raczyński.

* * * * *

6) Pismo "Rzeczpospolita Polska"

Należności za prenumeratę należy przysyłać wprost do adminis-
tracji pisma, pod adresem 43 Eaton Place, London SW1X 8BX,
wystawiając czeki na "Polish Government in Exile".

42 Emperors Gate
 London SW7
 Telefon 373-9124

KOMUNIKAT Nr. 2

Lipiec, 1979

SWIATOWY ZJAZD JEDNOSCI Z WALCZACYM KRAJEM

Rząd R.P. zwołuje na pierwsze dni września 1979 r. drugi światowy zjazd w Londynie.

Celem Zjazdu będzie zmobilizowanie sił polskich w świecie do akcji niepodległościowej z myślą współdziałania z ruchem wolnościowym w Polsce.

Protectorat nad komitetem honorowym Zjazdu objął Pan Prezydent R.P. Edward Raczyński.

Komitet Organizacyjny Zjazdu zaprasza na Zjazd 35 przedstawicieli ogniw Skarbu Narodowego, w tym 15 z terenu W. Brytanii.

W związku z tym zostały wysłane pisma do ogniw wytypowanych przez Prezydium Głównej Komisji Sk. Nar. z wezwaniem o delegowanie lokalnych delegatów na ten Zjazd.

30-lecie Skarbu Narodowego

14 października 1949 r. na mocy Dekretu Prezydenta R.P. został powołany do życia Skarb Narodowy. W bieżącym roku będziemy odczytywali 30-letni jubileusz jego istnienia.

Prezydium Głównej Komisji wzywa, by wszystkie ogniwka Skarbu Narodowego opracowały i wykonywały przygotowane projekty dla upamiętnienia swej działalności.

Główna Komisja przygotowuje materiał propagandowy w formie odezwy, która będzie rozpowszechniana już z okazji wrześniowego Zjazdu Jedności z Walczącym Krajem.

W październiku b.r. odbędzie się w Londynie uroczyste plenarne posiedzenie Głównej Komisji Skarbu Narodowego z udziałem przedstawicieli Rady Narodowej R.P. i ogień Sk. Nar. oraz zaproszonych gości. W programie po części związanej z obchodem rocznicy, przewidziana jest część artystyczna.

Medal pamiątkowy Papieża Jana Pawła II

Zamówienia na medal wpływają stale. Do dnia 4 lipca dano dyspozycje mennicy na wybite 150 medali srebrnych i 100 brązowych.

Wynik wybitcia i rozprowadzenia medali jest wyraźnie pozytywny i biorąc pod uwagę dotychczasowe zamówienia przeniesie okazały zysk.

Na skutek gwałtownej zwyżki ceny kruszcu, spadku dolara i podniesienia V.A.T. ceny złotych medali wynoszą obecnie w Anglii (U.K.) £827, zagranicą £733, lub równowartość w obcych walutach.

Wybitcie medali uległo pewnemu opóźnieniu ze względów technicznych, tak że wysyłanie ich nie rozpocznie się przed sierpniem b.r.

Z życia Skarbu Narodowego

a) Komisja Sk. Nar. na Niemcy Zachodnie

Na zebraniu dnia 4 lutego 1979 wybrano zarząd w osobach:

Prezes	Lucjan Kopera	
I W-prezes	Marian Adamczyk	
II W-prezes	Inż. Andrzej Pieniążek	
Skarbnik	Kazimierz Grabowski	
Sekretarz	Inż. Andrzej Kościński	
Członkowie:	Edmund Hulsz	Stanisław Długosz
	Antoni Augustyn	Jan Latos
	Stefan Łabas	

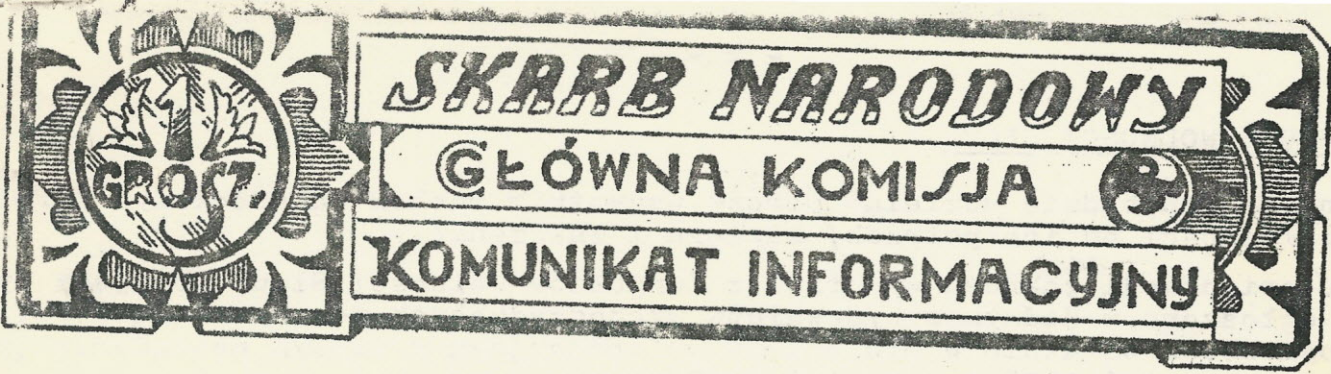
Komisja Rewizyjna: Przew.: Mgr. Stanisław Mikiciuk
Członkowie: Aleksander Gut, Wacław Dziewulak.

b) Komisja Sk. Nar. na stan Wiktoria (Australia)

Na zebraniu płatników Sk. Nar. wybrano władze Komisji w osobach:

Przewodnicząca i Sekretarz: Maria Drzymulska
Zastępcy: Jan Mikitczuk i Józef Krzemiński
Skarbnik: Danuta Trzaskowska
Członkowie: Roman Zemsta-Maszynowski i Bolesław Trzaskowski

Komisja Rewizyjna: Przewodniczący: Tadeusz Podniewski
Członkowie: Tomasz Placek, Franciszek Bonk.

63

42 Emperor's Gate
London SW7
Tel. 0-373-9124

KOMUNIKAT Nr. 2

Lipiec 1980

ODEZWA PREZYDENTA R.P. NA DZIEŃ 1 WRZESNIA 1980 r.

Ze szczerym przejęciem i najwyższym uznaniem śledzimy wytrwałą i ofiarną działalność demokratycznej opozycji w kraju. W dążeniu do przywrócenia Polsce niepodległości prowadzi ona codzienną walkę o prawa obywatelskie, o sprawiedliwość społeczną, o wolność słowa, o niezależność kultury narodowej i prawdę naszej historii.

Świadomej woli walczących nie załamują ani liczne aresztowania i procesy sądowe, ani ustawiczne rewizje i konfiskaty, ani brutalne metody policyjne i represje administracyjne.

Mimo tych przesładowań opozycja - w ciągu ubiegłych czterech lat - umocniła swoje stanowisko i zmusiła władze komunistyczne do liczenia się z opinią publiczną w kraju i zagranicą.

Patriotycznym i moralnym obowiązkiem wszystkich Polaków na obczyźnie jest współdziałanie w tej wspólnej walce prowadzonej w Ojczyźnie. Walce, której ważnym i skutecznym orężem jest wolne słowo - drukowane i mówione. Jest ono groźne dla narzuconej władzy i dlatego tak gwałtownie przez nią tępięne.

Krajowy front walki apeluje do nas o pomoc finansową i techniczną, umożliwiającą dalszą i szerszą działalność niezależnej akcji wydawniczej i wolnej prasy. Gorąco popieram ten apel.

W pierwszą rocznicę Zjazdu Jedności z Walczącym Krajem wzywam wszystkich Rodaków oraz wszystkie organizacje polskie do składania ofiar na - powołany na tym Zjeździe - "FUNDUSZ WOLNOCI SŁOWA".

Niech nasze datki na ten cel będą również formą upamiętnienia bohaterów walk żołnierza polskiego w kampanii wrześniowej 1939 roku.

(-) Edward Raczyński

FUNDUSZ WOLNOSCI SŁOWA

Fundusz ten będzie udzielać pomocy wszystkim ruchom wolnościowym w Polsce w zależności od ich potrzeb, zasięgu i znaczenia.

Dla orientacji zakresu wydatków z funduszy Wolności Słowa podajemy cyfry ogłoszone w jednym z wydawnictw wychodzących poza cenzurą w Polsce a ogłoszone ostatnio w Biuletynie Informacyjnym w naszym posiadaniu (za okres wrzesień 1978 - wrzesień 1979):

"Ogólna suma wydatków we wspomnianym wyżej okresie sprawozdawczym wynosiła 2,983,110 zł. Z tej sumy na Biuro Interwencyjne poszło 1,570,600 zł. Biuro to udziela pomocy ofiarom prześladowań reżymu. Chodzi tu o ludzi prześladowanych za działalność opozycyjną, o opiekę nad rodzinami uwięzionych, o tych którzy swoją postawą wolnościową są zwalniani z pracy. Jednocześnie Biuro Interwencyjne występuje w obronie praworządności oraz dąży do ujawnienia i piętnowania terruru i samowoli aparatu bezpieczeństwa. Działalność ta polega na prowadzeniu własnych dochodzeń w wypadkach, gdy Bezpieka narusza prawa obywateli przez aresztowania, rewizje, bicie w czasie śledztwa. Uda się czasem doprowadzenie do sądowego ukarania milicjantów odpowiedzialnych za znęcanie się nad aresztowanymi. Następną pozycją wydatków jest 957,258 zł. na prasę. 118,300 zł. na akcje naukowe, 192,600 zł. na działalność wydawniczą".

Podaliśmy dla przykładu tylko ważniejsze pozycje sprawozdania finansowego. Jednocześnie z powyższym sprawozdaniem ukazał się apel o pomoc, którego główne punkty podajemy:

" Gorąco apelujemy do wszystkich Polaków w kraju i zagranicą o wzmożenie składek i doraźnych darów pieniężnych Wspomagamy działalność wolnych związków zawodowych, komitetów chłopskich, komitetów studenckich, komitetów ludzi wierzących. Te wszystkie i liczne, tu nie wymienione, rozległe i coraz zwiększające się potrzeby niezależnych ruchów i wydawnictw muszą być zaspokojone. Od tego zależy los opozycji w Polsce. Bez waszej obywatelskiej, wytrwałej i ofiarnej pomocy - nie sprostamy zadaniom, które stoją przed nami. Dziękując wszystkim, którzy w kraju i na wychodźstwie umożliwili nam finansowo i moralnie dotychczasową pracę, wzywamy do wzmożonej ofiarności."

Od czasu ogłoszenia tego apelu, którego fragmenty cytujemy, wydarzenia bieżącego roku jeszcze bardziej wzmogły potrzebę pomocy dla kraju. Jedną z ważnych i pilnych ich form będzie zbiórka na Fundusz Wolności Słowa

Ofiary należy przekazywać na adres: Skarb Narodowy, 42 Emperor's Gate, London SW7. Czeki i Money Orders winny być wystawione na:

Skarb Narodowy - Wolność Słowa

ZŁOTY MEDAL DLA OJCA ŚWIĘTEGO

Celem uczczenia objęcia Stolicy Apostolskiej przez Karola Kardynała Wojtyłę, Skarb Narodowy, za zezwoleniem Ojca św. wykonał pamiątkowe medale z Jego podobizną, w złocie, srebrze i brązie. Płatnicy Sk. Nar. postanowili ofiarować złoty medal Ojcu św., składając na ten cel specjalne fundusze.

W dniach od 27 maja do 3 czerwca br. odbyła się pielgrzymka do Rzymu celem wręczenia Ojcu św. dyplomu z wyrazami czci i hołdu, złotego medalu, książki z nazwiskami ofiarodawców oraz czeku na £2,100 (nadpłacone przez ofiarodawców).

Dzięki Jego Eminencji Kardynałowi Rubinowi i całemu naszemu Duszpasterstwu w Rzymie, Ojciec św. przyjął pielgrzymkę na specjalnej audiencji. Byliśmy na audiencji ogólnej na placu Św. Piotra, gdzie Ojciec K. Przyderek przydzielił nam miejsca w polskiej grupie, w pierwszych rzędach. Następnego dnia 29 maja, o 7 rano byliśmy na mszy św. celebrowanej przez Ojca Św. w jego prywatnej kaplicy w Watykanie, podczas której odczytał L. Łubieński.

Po mszy św. przeprowadzono nas wszystkich do biblioteki, w pokoju obok, gdzie odbyła się właściwa uroczystość. Po krótkim przemówieniu prezesa Głównej Komisji Sk. Nar. i odczytaniu dyplomu, wręczyliśmy Jego Świątobliwości złoty medal, spis wszystkich ofiarodawców oraz czek na £2,100, które Papież przeznaczył na Dom Pielgrzyma. Następnie wszyscy uczestnicy pielgrzymki byli przedstawieni Papieżowi, który dla każdego z nas znalazł chwilę czasu na rozmowę.

Na zakończenie audiencji zostało zrobione wspólne z Papieżem zdjęcie, a każdy z nas otrzymał w darze podobiznę Papieża i piękny różaniec. Jestem pewna, że dnia tego i naszych przeżyć i wzruszeń nigdy nigdy nie zapomnimy, oraz naszej bezgranicznej wdzięczności dla wszystkich Duszpasterzy dzięki którym dostąpiliśmy tego niezwykłego szczęścia i zaszczytu.

Maria C. Leśniakowa
Prezes Głównej Komisji (Sk. Nar.)

Sprawozdanie finansowe z wybicia i sprzedaży Medalu Papieża

Wybito w mennicy Spink & Son Ltd. :	złotych	6	sprzedano	6
	srebrnych	160	"	160
	brązowych	130	"	120
	£			
Czysty zysk na 30.6.br.		<u>2146.29</u>		
Remanent: 10 medali brązowych				
po cenie sprzedaży		<u>160.00</u>		

Jeden z 6 złotych medali (dostarczony przez mennicę po cenie kosztu) został ofiarowany Ojcu Świętemu w hołdzie od płatników Skarbu Nar.

Wyniki zbiórki na złoty medal ofiarowany Papieżowi:

WPLYWY od płatników Sk. Nar.

W. Brytania	1,534.15
Australia	588.16
Kanada	367.69
Francja	243.00
Niemcy	201.84
Stany Zjedn. USA	197.28
Szwecja	121.00
N. Zelandia	86.58
Holandia	65.00
Dania	58.13
Szwajcaria	46.45
Hiszpania	20.00
Afryka Płd.	13.15

3,542.43

WYDATKI:

Koszt medalu	980.95
Rytownik	10.00
Druki, porto etc.	134.25
Adres i teczka ze spisem ofiarodawców	63.00
Koszty bankowe	2.10
Nadwyżka wręczona Papieżowi	2,100.00
Rezerwa na album fotografie etc.	252.13

3,542.43

Z ŻYCIA SKARBU NARODOWEGO

Ogniwa Skarbu Nar.:

1) Szwajcaria: Skład Komisji od 1 stycznia 1980:

Przewodniczący inż. Mieczysław Koćwin
Skarbnik Marian F. Respond
Członek Kom. Tadeusz Sarnecki.

Główna Komisja wyraziła głębokie podziękowanie dr. Januszowi Rakowskiemu za kilkunasto-letnią ofiarną i wydajną pracę na stanowisku przewodniczącego Komisji Sk. Nar. na Szwajcarię.

2) Nowy Jork: na Walnym Zebraniu w dn. 31.5.1980 wybrano zarząd (na okres 3-letni) w składzie następującym:

Prezes Adam Łyczak
Wice-prezes i sekretarz wykonawczy - Stanisław Rynkiewicz
Wice-prezesi: Józef Basiaga, Tadeusz Wieniawa-Dziekanowski,
inż. Marian Hełm-Pirgo, inż. Ludwik E. Michael,
dr. Jan Zaprawa-Ostromecki,
Wice-prezes i doradca prawny - mec. Józef Czechlewski,
Sekretarz protokółarny - Maria Geissler
Sekretarz finansowy i Skarbnik - Mieczysław Krawczyk.
Komisja Rewizyjna: Przewodniczący - Marian Poraj-Gruszczyński,
Członkowie: Jan Mierzwa, inż Z.M. Zakrzewski,
Kapelan - ks. plk. Fr. Tyczkowski
Dyrekcja: w składzie 9 osób; Koło Pań - w składzie 7 osób pod przewodnictwem Hanny Michael.

- 3) San Diego (California): z dniem 7.5.br. powołano tam do życia Delegaturę Sk. Nar. pod przewodnictwem Kazimierza Makucha.

Instrukcja dla Ogniw Sk. Nar. (do ścisłego zastosowania się)

Przypominamy, że wszelkie sumy sumy zebrane na Skarb Narodowy muszą być przekazywane bezpośrednio do Głównej Komisji, czekami lub Money Orders wystawionymi na "SKARB NARODOWY" (po polsku).

Sposób przekazywania, stosowany przez niektóre Ognia, np. do Prezydenta R.P., Rządu R.P., Ministerstwa Skarbu i t.p. jest niewłaściwy i powoduje zbędne i przewlekłe manipulacje buchalteryjne.

SKARB NARODOWY
GŁÓWNA KOMISJA
KOMUNIKAT INFORMACYJNY

43 Eaton Place
 London SW1X 8BX
 Tel. 01-235-2764

KOMUNIKAT Nr. 3

Listopad 1980

GŁÓWNA KOMISJA SKARBU NARODOWEGO SKŁADA WSZYSTKIM OGNIWOM, ICH DZIAŁACZY ORAZ PŁATNIKOM SERDECZNE ŻYCZENIA POMYSLNOSCI I POGODY DUCHA NA ZBLIŻAJĄCE SIE SWIETA BOŻEGO NARODZENIA I NOWY 1981 ROK.

* * * * *

OREDZIE PREZYDENTA R.P. NA DZIEŃ 11 LISTOPADA 1980

Rodacy,

Kiedy przed rokiem zwracałem się do Was w dniu rocznicy listopadowej wiedzieliśmy już wszyscy, że Polska weszła w nowy okres swej historii. Zaczęto nie tylko mówić i potępiać nadużycia, ale i pisać i drukować bez oglądania się na cenzurę. Niemniej to co nastąpiło w przeciągu roku było przełomem.

Trzydziestosześcioletni naród odmówił grupie cynicznych i niedołączonych faworytów moskiewskich prawa samowolnego rozporządzania pracą i myślą każdego obywatela. Szermierzem zaś w tym historycznym przewoździe jest robotnik polski, upatrzony przez komunistycznego sąsiada na najposłusznieszego sojusznika.

Walka o wolność, którą sławił Mickiewicz, to nie utarczka, którą się rozgrywa niejako w biegu, ale konsekwentne zmaganie, tym skuteczniejsze im wolniejsze od błędów. Podjęli je stoczniowscy gdańscy ze wspańnią odwagą i opanowaniem. Wierzę, że cenne przymioty służyć im będą nadal i stanowić wzór dla tych co idą za nimi w Kraju.

My zaś na emigracji wspierać ich będziemy w miarę wszystkimi dostępnymi sposobami. Nie wątpię, że nadal najhojniej.

Edward Raczyński

Jednolite Kierownictwo Akcji Pomocy Krajowi

W związku z rozwijaniem sytuacji w Polsce powstała potrzeba skonsolidowania pomocy udzielanej przez Polaków w wolnym świecie ruchom wolnościowym w kraju.

W zrozumieniu tej oczywistej potrzeby, z inicjatywy Prezydenta Edwarda Raczyńskiego, nastąpiło w dniu 5 listopada b.r. połączenie kierownictwa działających dotychczas samodzielnie:

- Obywatelskiego Komitetu Prześladowanym (dawny Komitet Obywatelski Pomocy Robotnikom),
- Funduszu Wolności Słowa (powołanego przez Światowy Zjazd Jedności z Walczącym Krajem),
- Aid to Polish Workers (powstałego z inicjatywy Prezydenta E. Raczyńskiego w wyniku apelu w prasie brytyjskiej we wrześniu b.r.)

Wymienione instytucje, zachowując podstawowe kierunki swej działalności, jak zasilanie w kraju akcji interwencyjnej na rzecz prześladowanych, pomoc niezależnym placówkom naukowym oraz pomoc niecenzurowanym wydawnictwom ruchów wolnościowych, działać będą odtąd pod wspólną nazwą FUNDUSZ POMOCY KRAJOWI.

W skład Komitetu FUNDUSZU POMOCY KRAJOWI wchodzi:

Przewodniczący: Prezydent Edward Raczyński.

Prezydium: Witold Czerwiński, Maria Leśniakowa, Kazimierz Sabbat, Stefan Soboniewski, Jerzy Zaleski i Tadeusz Zawadzki.

Członkowie: Lidia Ciołkoszowa, K. Iranek-Osmecki, Jan Kazimierski, o. Jerzy Mirewicz, T.J., Zygmunt Szadkowski, Artur Rynkiewicz, Franciszek Wilk, Andrzej Zakrzewski.

Na swym pierwszym posiedzeniu Komitet FUNDUSZU POMOCY KRAJOWI potwierdził zasadę udzielania, w granicach swych możliwości, pomocy wszystkim zwracającym się do niego ruchom wolnościowym, bez względu na ich oblicze polityczne, stosownie do ich potrzeb i zasięgu ich działania. Przy podziale funduszy komitet będzie brał pod uwagę intencje ofiarodawców. W swym działaniu Fundusz Pomocy Krajowi będzie nadal korzystał z pomocy administracyjnej Skarbu Narodowego.

Komitet Funduszu wyraził głębokie przekonanie, że pomoc dla ruchów wolnościowych w kraju nie może być ograniczona do sporadycznych zbiorów specjalnych, lecz winna być stałym obowiązkiem uchodźstwa politycznego i patriotycznych Polonii. Komitet Funduszu będzie porozumiewał się z innymi czynnikami zajmującymi się zbierką na potrzeby krajowe.

Fundusz Pomocy Krajowi

W odpowiedzi na apel Prezydenta R.P. w dniu 1 września 1980, który był umieszczony w Komunikacie Głównej Komisji No. 2, wpłynęły w okresie od 1.9.1980 do 31.10.1980 następujące sumy, zestawione według krajów pochodzenia:

<u>Wolność Słowa</u>	<u>£</u>	<u>Fundusz Pomocy Robotnikom</u>
W. Brytania	14935.39	796.44
Szwajcaria	5030.04	
Kanada	1301.33	
U.S.A.	360.57	89.84
Australia	273.59	6388.11
Dania	228.90	8.15
Afryka Płdn.	35.00	
Francja	29.70	
Niemcy Zach.	159.16	
Brazylia	100.00	
N. Zelandia		43.29
Holandia		12.12
	<u>22453.68</u>	<u>7337.95</u>

Niezależnie od powyższych sum zebrano za pośrednictwem Kancelarii Cywilnej Prezydenta R.P., na apel Lorda Bethel'a ponad £13,000 pochodzące głównie od społeczeństwa angielskiego.

Fundusz Pomocy Krajowi wyraża serdeczne podziękowanie wszystkim ofiarodawcom za dary, a Komitetom i czynnikom, które tak wybitnie przyczyniają się do rozpochnienia potrzeby pomocy oraz przeprowadzają zbiórki - za nieocenioną ich współpracę.

Z pośród tych ostatnich należy wymienić:

- W Anglii
- 1) Duszpasterstwa Kościoła Rzymsko-Katolickiego za zbiórki kościelne,
 - 2) Komitety lokalne Skarbu Narodowego,
 - 3) Stowarzyszenia Kombatanckie,

W Australii

- 1) Związek Polaków w Hobart,
- 2) Kom. Sk. Nar. przy Kole SPK 5, Canberra,
- 3) Koła SPK Nr. 2 i Nr. 7,
- 4) Radę Naczelną Polskich Organizacji, Melbourne,
- 5) Kom. Sk. Nar. na Płdn. Australię.

W Kanadzie

- 1) Komitet Pomocy Ofiarom Prześladowań w PRL, Ottawa,
- 2) Kom. Sk. Nar. w Vancouver,

W Szwajcarii

Schweizerische Hilfskomitee für die Verfolgten in Polen,
Zurich.

Dary na Fundusz Pomocy Krajowi prosimy przesyłać na adres:

43 Eaton Place, - London SW1X 8BX. Czeki lub Money Orders powinny być wystawione na "Skarb Narodowy - Fundusz Pomocy" (po polsku).

Potrzeby wzrastają z dnia na dzień. Prosimy usilnie o nie ustawianie w ofiarności na Fundusz Pomocy. Jeden z ofiarodawców wysunął wniosek o opodatkowanie się miesięcznie na ten cel. Popieramy gorąco tą inicjatywę i wzywamy o miesięczne wpłaty na ten Fundusz.

ZAWIADOMIENIA

Ze względów oszczędnościowych Biura Głównej Komisji oraz Komisji na W. Brytanię zostaną przeniesione z dn. 1.12.1980 do siedziby Prezydenta R.P. i Rządu. Wszelką korespondencję prosimy kierować na adres

Skarb Narodowy, 43 Eaton Place, London SW1X 8BX

Telefon: 01-235-2764.

2) Komunikat Głównej Komisji

Począwszy od stycznia 1981 Komunikat będzie się ukazywał na łamach czasopisma "Rzeczpospolita Polska", w specjalnej kolumnie przeznaczonej na ten cel. Dotychczasowa forma Komunikatu będzie zaniechana. Zmiana ta przyspieszy przekazywanie bieżących wiadomości Skarbu Narodowego oraz zmniejszy zarówno ilość pracy redakcyjnej i obniży koszty wysyłkowe.

3) Broszura p.t. "Podstawy Legalizmu"

Broszura ta, w opracowaniu dr. W.J. Zaleskiego, została rozesłana w sierpniu b.r. do wszystkich ogniw. Jest ona sumacją historii i i praw stanowiących podstawę działania legalnych władz państwowych na uchodźstwie.

Broszura jest do nabycia w Głównej Komisji (43 Eaton Place, London SW1X 8BX) w cenie £1.00 za egzemplarz.

Sprawy Finansowe

W związku z powtarzającymi się nieścisłościami w redagowaniu sprawozdań finansowych, prosimy o ścisłe zastosowanie się do następujących wskazań:

W rubryce wpływy

Poz. Inne wpływy: tu należy podawać tylko wpływy na Skarb Narodowy pochodzące z imprez i t.p., bo tylko te będą włączone do rocznego sprawozdania finansowego Głównej Komisji.

Inne wpłaty, jak na rzecz Funduszu Pomocy (ew. Funduszu Wolności Słowa), Należności za medale Sk. Nar. odznaczeń państwowych i inne wpływy nie nacele Sk. Nar. i t.p. winny być przekazywane oddzielnie czekiem z listem wyjaśniającym. Nie powinny one figurować w rocznym sprawozdaniu

W rubryce wydatki

Poz. "przekazano do Gł. Komisji" należy wykazywać tylko sumy zebrane na Sk. Narodowy, wymieniając datę i sumę każdego przekazu.

Sprawozdania roczne ogniw muszą wpłynąć do Głównej Komisji najpóźniej do 31 stycznia.

Z życia Skarbu Narodowego

Stan Victoria (Australia)

Wobec rezygnacji dotychczasowej przewodniczącej p. Marii Drzymulskiej, długoletniej i bardzo zasłużonej działaczki Skarbu Narodowego:

Dnia 6.7.1980 wybrano następujący zarząd:

Przewodniczący:	Jan Mikitczuk
Zastępca:	Roman Zemsta-Maszynowski
Sekretarz:	Tadeusz Podnieśiński
Skarbnik	Danuta Trzaskowska
Członkowie:	Bolesław Trzaskowski Józef Nowicki

Komisja Rewizyjna:	Przew. Franciszek Bonk
	Członkowie: Jan Landau, Tomasz Placek, Z-ca Ryszard Zawadzki.

Komisja na stan Victoria powołała do życia lokalny Komitet w Geelong dnia 5.10.1980, w składzie:

Przewodnicząca:	Bronisława Rabke
Sekretarz:	Mieczysław Kornacki
Skarbnik:	Stanisław Gonczarek
Członkowie:	Henryk Rabke, Eugeniusz Pędziński, Franciszek Stupkiewicz, Stanisław Gwizdek.

Główna Komisja Sk. Nar.

Przedstawiciele Prezydium Gł. Komisji na zaproszenie lokalnych Komitetów w W. Brytanii wzięli udział w następujących imprezach Sk. Nar.:

Dni	6 września b.r.	na "Dożynkach" w. prezes L. Łubieński,
Dnia	26 paźdz. b.r.	na Wieczorze Towarzyskim w Birmingham w. prezes L. Łubieński,
Dnia	" "	na Tomboli z okazji "Październik Miesiącem Sk. Nar." prezes M.C. Leśniakowa.

Z Żałobnej Karty

Z wielkim smutkiem podajemy straty osobowe, jakie Skarb Narodowy poniósł w ostatnich miesiącach.

Odeszli na wieczny spoczynek:

S.p. Józef Antoni Michał Olpiński, długoletni prezes Komisji na Płdn. Afrykę. Zmarł 1.8.1980 przeżywszy lat 88.

ś.p. Zenon Bodzioch, wice-prezes Komisji na Argentynę. Zmarł nagle 3.8.1980.

ś.p. gen. Bronisław Bolesław Duch, prezes Głównej Komisji Rewizyjnej Skarbu Narodowego. Zmarł 9.10.1980 w wieku 84 lat.

+ + + +

SKARB NARODOWY

W OBRONIE SPRAWY POLSKIEJ